

Bijlage 3 bij het besluit van de Vlaamse Regering van XXXX tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 1991 betreffende de indiening en afhandeling van de aanvraag tot ondersteuning bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap en het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2001 tot vaststelling van de criteria, voorwaarden en refertebedragen van de tussenkomsten in de individuele materiële bijstand voor de sociale integratie van personen met een handicap

Bijlage V bij het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2001 tot vaststelling van de criteria, voorwaarden en refertebedragen van de tussenkomsten in de individuele materiële bijstand voor de sociale integratie van personen met een handicap

Bijlage V Hulpmiddelenfiches

Activiteiten Dagelijks Leven

1. AANGEPASTE KINDERSTOEL

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een aangepaste kinderstoel (inclusief voorzettafeltje) is een kinderstoel voorzien van een of meer van onderstaande functies, aanpassingen of toebehoren:

- 1° zitkanteling;
- 2° positioneringsaanpassingen en -toebehoren om de zithouding te ondersteunen en/of te corrigeren waaronder zijdelingse rompsteun, abductieklos, zadelzit, hoofdsteun, beensteun.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° vloerzitje
- 2° meegroeistoel waarvan de hoogte en diepte van de zitting en de voetensteun individueel instelbaar is volgens de noden van het kind zonder dat de stoel naar voor kan kantelen als het kind op de voetenplank staat
- 3° voorzettafeltje

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° gewone kinderstoel of meegroeistoel
- 2° standaard ergonomische (kinder)bureaustoel

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die daardoor geen functionele zithouding kunnen bewaren in een kinderstoel of standaard ergonomische (kinder)bureaustoel of op de grond;
  - b/ die hun volwassen gestalte nog niet bereikt hebben.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in rug, wervelzuil of bekken:
  - a/ die onvoldoende een functionele zithouding kunnen bewaren in een kinderstoel of standaard ergonomische (kinder)bureaustoel of op de grond;
  - b/ die hun volwassen gestalte nog niet bereikt hebben.
- 3) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die wegens ernstige beperking in de flexie in heup of knie niet kunnen zitten in een gewone zithouding (bijv. heup- of knieartrodese);
  - b/ die hun volwassen gestalte nog niet bereikt hebben.
- 4) Personen met anatomische afwijkingen (bovenbeenamputatie, dysmelie, disproportionele dwerggroei, ...):
  - a/ die daardoor geen gebruik kunnen maken van een kinderstoel of een standaard ergonomische (kinder)bureaustoel;
  - b/ die hun volwassen gestalte nog niet bereikt hebben.

2. AANGEPASTE KLEDIJ VOOR EEN PERSOON MET EEN ERNSTIGE GEDRAGSSTOORNIS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Aangepaste kledij voor personen met een ernstige gedragsstoornis is kledij die ervoor ontworpen is om (onder bepaalde omstandigheden) ongewenste gedragingen te voorkomen, zoals scheurgedrag, automutilatie (zelfverwonding) en zich besmeuren met ontlasting.

Het textiel gebruikt om aangepaste kledij te maken is steviger dan textiel gebruikt om confectiekledij te maken omdat het moet voldoen aan de hoge vereisten qua stevigheid, functionaliteit en comfort voor personen met ernstige gedragsproblemen.

Het kan gaan om broeken, T-shirts, vesten, overalls, pyjama's, ondergoed ... die uit extra stevige stof gemaakt zijn om scheuren tegen te gaan en/of die voorzien zijn van speciale sluitingen om het zelf uittrekken van de kledij te voorkomen.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een verstandelijke handicap:
  - a/ die zelfverwondend gedrag stellen of smeer- of scheurgedrag hebben;
  - b/ waarvoor gedragstherapie geen oplossing biedt;
  - c/ waarvoor medicatie niet werkt of niet mogelijk is.
- 2) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies:
  - a/ die zelfverwondend gedrag stellen of smeer- of scheurgedrag hebben;
  - b/ waarvoor gedragstherapie geen oplossing biedt;
  - c/ waarvoor medicatie niet werkt of niet mogelijk is.

3. AANGEPASTE TAFEL OF BUREAU

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een aangepaste tafel of bureau is een rolstoelonderrijdbare tafel of bureau waarvan de hoogte instelbaar is of ingesteld is op een werkhoogte aangepast aan de zithoogte van de rolstoel.

De tafel of bureau is al dan niet voorzien van:

- 1° buikuitsparing
- 2° kantelverstelling (al dan niet met magnetisch werkblad of opstaande rand)
- 3° hoogteverstelling (al dan niet elektrisch)

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of orthopedische zitschaal met onderstel;
  - b/ die vrijwel dagelijks activiteiten uitvoeren aan een tafel;
  - c/ voor wie een tafel of bureau die voldoet aan de normale ergonomische eisen niet adequaat is.

- 2) Personen met een ernstig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die vrijwel dagelijks activiteiten uitvoeren aan een tafel;
  - b/ die onvoldoende kracht, coördinatie of bewegingsbereik hebben om die activiteiten uit te voeren op een werktafel die voldoet aan de normale ergonomische eisen.
- 3) Personen met een matig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die vrijwel dagelijks activiteiten uitvoeren aan een tafel;
  - b/ die moeten werken vanuit een aangepaste en/of ondersteunde zithouding waardoor een werktafel die voldoet aan de normale ergonomische eisen niet adequaat is.

4. AANGEPASTE WERK- OF BUREAUSTOEL VOOR VOLWASSENEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een aangepaste werk- of bureaustoel voor volwassenen is een werk- of bureaustoel voorzien van een of meer van de volgende functies of aanpassingen:

- 1° positioneringsaanpassingen en -toebehoren (aangepaste armsteun, zijdelingse rompsteun, beensteun, (vaste/geïntegreerde) voetensteun, arthrodesezit, abductieklos, zadelizt ...);
- 2° centrale rem om wielen te blokkeren;
- 3° maatvoering of instelbereik buiten standaardmaten.

Buiten standaardmaten

ZIT

zithoogte	lager dan 41 cm of hoger dan 55 cm
zitdiepte	minder dan 38 cm of meer dan 48 cm
zitinclinatie	meer dan 7 ° achterwaarts meer dan 3 ° voorwaarts

RUG

rugbreedte	minder dan 36 cm of meer dan 47 cm
middelpunt lendensteun	minder dan 17 cm of meer dan 23 cm

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° elektrisch verrijdbare werkstoel
- 2° verrijdbaar taboeret
- 3° standaard ergonomische werk- of bureaustoel waarvan de maten en het instelbereik van de zitinclinatie vallen binnen onderstaande standaardmaten

Binnen standaardmaten

ZIT

zithoogte	van 41 cm tot en met 55 cm
zitdiepte	van 38 cm tot en met 48 cm
zitinclinatie	tot en met 7 ° achterwaarts of tot en met 3 ° voorwaarts

RUG

rugbreedte	van 36 cm tot en met 46 cm
middelpunt lendensteun	van 17 cm tot en met 23 cm boven de zitting

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die daardoor geen functionele zithouding kunnen bewaren in een standaard ergonomische werk- of bureaustoel;
  - b/ die hun volwassen gestalte bereikt hebben;
  - c/ die voor hun verplaatsing binnenshuis niet afhankelijk zijn van een elektronische rolstoel.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in rug, wervelzuil of bekken:
  - a/ die daardoor geen functionele zithouding kunnen bewaren in een standaard

- ergonomische werk- of bureaustoel;
- b/ die hun volwassen gestalte bereikt hebben;
  - c/ die voor hun verplaatsing binnenshuis niet afhankelijk zijn van een elektronische rolstoel.
- 3) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die wegens ernstige beperking in de flexie in heup of knie niet kunnen zitten in een gewone zithouding (bijv. heup- of knieartrodese);
  - b/ die hun volwassen gestalte bereikt hebben;
  - c/ die voor hun verplaatsing binnenshuis niet afhankelijk zijn van een elektronische rolstoel.
- 4) Personen met anatomische afwijkingen (bovenbeenamputatie, dysmelie, disproportionele dwerggroei, ...):
- a/ die daardoor geen functionele zithouding kunnen bewaren in een standaard ergonomische werk- of bureaustoel;
  - b/ die hun volwassen gestalte bereikt hebben;
  - c/ die voor hun verplaatsing binnenshuis niet afhankelijk zijn van een elektronische rolstoel.
- 5) Personen met een matig functieverlies in beide onderste ledematen:
- a/ die onvoldoende kracht of coördinatie hebben om te gaan zitten of op te staan uit een standaard ergonomische werk- of bureaustoel;
  - b/ die hun volwassen gestalte bereikt hebben;
  - c/ die voor hun verplaatsing binnenshuis niet afhankelijk zijn van een elektronische rolstoel.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Trippelstoel voor volwassenen

5. AANGEPASTE WERKTAFEL MET HOGE KANTELVERSTELLING

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een aangepaste werktafel met hoge kantelverstelling is een tafel voorzien van een kantelverstelling tot minimaal 60° en al dan niet voorzien van een magnetisch werkblad of opstaande rand.

b) Specifieke doelgroep

1) Slechtzienden:

- a/ die vrijwel dagelijks lezen, schrijven ... aan een tafel;
- b/ die voldoende restvisus hebben om adequaat, zonder beeldschermloep tafelmodel, te lezen.

6. AANPASSING EN TOEBEHOREN VOOR EEN BED: PER ELEKTRISCH REGELBAAR GEDEELTE

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een elektrisch regelbaar gedeelte is een afzonderlijk elektrisch verstelbaar deel van een elektrisch verstelbare bedbodem.

Een elektrisch verstelbare bedbodem is een verstelbare bedbodem met een of meer elektrisch regelbare delen.

Inbegrepen in deze referterubriek:

1° bijhorende bedrade of draadloze afstandsbediening

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° bedombouw
- 2° matras en beddengoed

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die omwille van decubituspreventie in bed wisselhoudingen moeten aannemen.
- 2) Personen met een volledig functieverlies in een onderste en een bovenste lidmaat aan dezelfde zijde:
  - a/ die omwille van decubituspreventie in bed wisselhoudingen moeten aannemen.
- 3) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die omwille van de handicap vrijwel dagelijks overdag in bed moeten liggen;
  - b/ die activiteiten uitvoeren (praten met bezoekers, tv-kijken, lezen, eten ...) vanuit bed.
- 4) Personen met een matig of ernstig functieverlies in rug, wervelzuil of bekken:
  - a/ die onvoldoende kracht of coördinatie hebben om zelfstandig of met behulp

van een oprichthulp (optrektouw, bedgalg ...) vanuit lig recht te komen tot zit of te gaan liggen.

5) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

a/ die onvoldoende kracht of coördinatie hebben om zelfstandig of met behulp van een oprichthulp (optrektouw, bedgalg ...) vanuit lig recht te komen tot zit of om te gaan liggen.

7. AANPASSING EN TOEBEHOREN VOOR EEN BED: VERHOOGING VAN EEN BED

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Verhoging van een bed is een set van vier pootverhogers al dan niet hoogteverstelbaar of voorzien van beremde wielen.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die problemen ondervinden met de transfer vanuit het bestaand bed van en naar stand of van en naar de rolstoel;
  - b/ die zelfstandig of met hulp van derden kunnen transfereren van en naar bed met een bed op aangepaste hoogte.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in rug, wervelzuil of bekken:
  - a/ die problemen ondervinden met de transfer vanuit het bestaand bed van en naar stand of van en naar de rolstoel;
  - b/ die zelfstandig of met hulp van derden kunnen transfereren van en naar bed met een bed op aangepaste hoogte.

8. ANTI-DECUBITUSKUSSEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een anti-decubituskussen is een statisch anti-decubituszitkussen of een wisseldrukzitkussen.

Een statisch anti-decubituszitkussen is een zitkussen:

- 1° dat bestaat uit drukverdelende materialen (op het contactoppervlak met het lichaam);
- 2° al dan niet op een kern van gewone foam;
- 3° voorzien van een in twee richtingen rekbare beschermhoes of incontinentiehoes.

Het drukverdelend materiaal in het kussen is ofwel visco-elastische foam (traagschuim) met een densiteit van minimaal 80 kg/m³ en een dikte van minimaal 5 cm, ofwel lucht in onafhankelijke of communicerende luchtcellen of -buizen.

Een wisseldrukzitkussen is een zitkussen:

- 1° dat bestaat uit met lucht gevulde cellen (buizen) die afwisselend opgeblazen en leeggezogen worden.

Een wisseldrukzitkussen is voorzien van:

- 1° bijhorende pomp
- 2° in twee richtingen rekbare beschermhoes of incontinentiehoes

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste

ledematen:

a/ die regelmatig en gedurende lange periodes zitten in een stoel of zetel.

9. ANTI-DECUBITUSMATRAS: AANVULLING BIJ STATISCHE MATRAS OF STATISCHE OPLEGMATRAS: 30°-ZIJLIGKUSSEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een 30°-zijligkussen is een kussen dat de volledige rug ondersteunt in 30°-zijlig. Het kussen bestaat uit drukverlagend materiaal (traagschuim of lucht) en is vrij van scherpe naden of randen op de contactplaatsen met het lichaam.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep voor een statische matras of statische oplegmatras.
- 2) Personen met een volledig functieverlies in een onderste en een bovenste lidmaat aan dezelfde zijde:
  - a/ die behoren tot de doelgroep voor een statische matras of statische oplegmatras.

10. ANTI-DECUBITUSMATRAS: AANVULLING BIJ STATISCHE MATRAS OF STATISCHE OPLEGMATRAS: ZWEVENDE HIELENKUSSEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een zwevende hielenkussen is een kussen om de onderbenen zo te positioneren dat de hielen niet steunen op de matras. Het kussen bestaat uit drukverlagend materiaal (traagschuim of lucht) en is vrij van scherpe naden of randen op de contactplaatsen met het lichaam.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep voor een statische anti-decubitusmatras of oplegmatras.
- 2) Personen met een volledig functieverlies in een onderste en een bovenste lidmaat aan dezelfde zijde:
  - a/ die behoren tot de doelgroep voor een statische anti-decubitusmatras of oplegmatras.

11. ANTI-DECUBITUSMATRAS: AANVULLING BIJ WISSELDRUKMATRAS OF WISSELDRUK OPLEGMATRAS: 30°-ZIJLIGKUSSEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een 30°-zijligkussen is een kussen dat de volledige rug ondersteunt in 30°-zijlig. Het kussen bestaat uit drukverlagend materiaal (traagschuim of lucht) en is vrij van scherpe naden of randen op de contactplaatsen met het lichaam.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep voor een anti-decubitus wisseldrukmatras of

wisseldrukoplegmatras.

- 2) Personen met een volledig functieverlies in een onderste en een bovenste lidmaat aan dezelfde zijde:
  - a/ die behoren tot de doelgroep voor een anti-decubitus wisseldrukmatras of wisseldrukoplegmatras.

12. ANTI-DECUBITUSMATRAS: STATISCHE MATRAS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een statische anti-decubitusmatras is een matras die bestaat uit drukverdelende materialen (op het contactoppervlak met het lichaam):

- 1° al dan niet op een kern van gewone foam;
- 2° voorzien van een in twee richtingen rekbare beschermhoes of incontinentiehoes.

Het drukverdelend materiaal in de matras is ofwel visco-elastische foam (traagschuim) met een dichtheid van minimaal 80kg/m³ en een dikte van minimaal 5 cm, ofwel lucht in communicerende luchtcellen of -buizen.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die zichzelf op de anti-decubitusmatras kunnen draaien of die minstens om de vier uur in wisselijk gepositioneerd worden.
- 2) Personen met een volledig functieverlies in een onderste en een bovenste lidmaat aan dezelfde zijde:
  - a/ die zichzelf op de anti-decubitusmatras kunnen draaien of die minstens om de vier uur in wisselijk gepositioneerd worden.

13. ANTI-DECUBITUSMATRAS: STATISCHE OPLEGMATRAS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een statische oplegmatras is een oplegmatras die bestaat uit drukverdelende materialen (op het contactoppervlak met het lichaam):

- 1° voorzien van een in twee richtingen rekbare beschermhoes of incontinentiehoes.

Het drukverdelend materiaal in oplegmatras is ofwel visco-elastische foam (traagschuim) met een dichtheid van minimaal 80kg/m³ en een dikte van minimaal 5 cm, ofwel lucht in communicerende luchtcellen of -buizen.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die zichzelf op de anti-decubitusmatras kunnen draaien of die minstens om de vier uur in wisselijk gepositioneerd worden.
- 2) Personen met een volledig functieverlies in een onderste en een bovenste lidmaat aan dezelfde zijde:
  - a/ die zichzelf op de anti-decubitusmatras kunnen draaien of die minstens om de vier uur in wisselijk gepositioneerd worden.

14. ANTI-DECUBITUSMATRAS: WISSELDRIJKMATRAS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een wisseldrukmatras is een matras die bestaat uit met lucht gevulde cellen (buizen) met een diameter van minimaal 10 cm die afwisselend opgeblazen en leeggezogen worden.

Een wisseldrukmatras is voorzien van:

- 1° een bijhorende pomp;
- 2° een in twee richtingen rekbaar beschermhoes of incontinentiehoes.

Andere benaming: alternerende matras

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die zichzelf niet kunnen draaien op een statische anti-decubitusmatras of statische oplegmatras;
  - b/ die niet systematisch minstens om de vier uur in wisselig geïmponeerd worden.
- 2) Personen met een volledig functieverlies in een onderste en een bovenste lidmaat aan dezelfde zijde:
  - a/ die zichzelf niet kunnen draaien op een statische anti-decubitusmatras of statische oplegmatras;
  - b/ die niet systematisch minstens om de vier uur in wisselig geïmponeerd worden.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

567,68 euro

15. ANTI-DECUBITUSMATRAS: **WISSELDRUKOPLEGMATRAS**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een wisseldrukoplegmatras is een oplegmatras die bestaat uit met lucht gevulde cellen (buizen) met een diameter van minimaal 10 cm die afwisselend opgeblazen en leeggezogen worden.

Een wisseldrukoplegmatras is voorzien van:

- 1° een bijhorende pomp;
- 2° een in twee richtingen rekbaar beschermhoes of incontinentiehoes.

Andere benaming: alternerende oplegmatras

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die zichzelf niet kunnen draaien op een statische anti-decubitusmatras of statische oplegmatras;
  - b/ die niet systematisch minstens om de vier uur in wisselig gepositioneerd worden.
- 2) Personen met een volledig functieverlies in een onderste en een bovenste lidmaat aan dezelfde zijde:
  - a/ die zichzelf niet kunnen draaien op een statische anti-decubitusmatras of statische oplegmatras;
  - b/ die niet systematisch minstens om de vier uur in wisselig gepositioneerd worden.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

460,88 euro

16. BADSTOEL MET **POSITIONERINGSVOORZIENINGEN**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een badstoel met positioneringsvoorzieningen is ofwel een badzit / badstoel voorzien van instelbare zit- en ligposities en hoofdondersteuning ofwel een waterbestendige zitschaal. Het positioneringstoebehoren kan onder andere een zijdelingse rompsteun (zijpelotten), fixatiemogelijkheden, beenondersteuning, een abductieklos of een inlegkussen zijn.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of orthopedische zitschaal met onderstel;
  - b/ die niet over voldoende rompstabiliteit beschikken om te kunnen zitten op een badzit - badstoel.

17. BEDBOX MET ELEKTRISCHE

HOOGTEVERSTELLING

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een bedbox met elektrische hoogteverstelling is een bed voorzien van:

- 1° elektrische hoogteverstelling
- 2° bedombouw met onrusthekkens van minimaal 80 cm hoogte
- 3° een toegang d.m.v. wegklapbare of verschuifbare onrusthekkens

Een bedbox met elektrische hoogteverstelling is al dan niet voorzien van:

- 1° beschermingskussens
- 2° oprichthulp
- 3° trendelenburgverstelling
- 4° beremde wielen
- 5° een elektrisch verstelbare bedbodem
- 6° bijhorende bedrade of draadloze afstandsbediening

Een bedbox met elektrische hoogteverstelling kan ook bestaan uit een hooglaagbed-in-bed systeem dat geplaatst wordt in en bedombouw met onrusthekkens van minimaal 80 cm hoogte.

Behoort niet tot deze referentrubriek:

- 1° Matras en beddengoed

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide onderste en bovenste ledematen:
  - a/ die bescherming nodig hebben om te voorkomen dat zij ongewild, zonder toestemming, uit bed komen en waarvoor een zijsteun onvoldoende is
  - b/ die ouder dan drie jaar zijn of een hoger gewicht hebben dan 17kg
  - c/ die voor hun dagelijkse verzorging door derden aangewezen zijn op verzorging in bed
- 2) Personen met een volledig functieverlies in een onderste en een bovenste lidmaat:
  - a/ die bescherming nodig hebben om te voorkomen dat zij ongewild, zonder toestemming, uit bed komen en waarvoor een zijsteun onvoldoende is
  - b/ die ouder dan drie jaar zijn of een hoger gewicht hebben dan 17kg
  - c/ die voor hun dagelijkse verzorging door derden aangewezen zijn op verzorging in bed
- 3) Personen met een volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die bescherming nodig hebben om te voorkomen dat zij ongewild, zonder toestemming, uit bed komen en waarvoor een zijsteun onvoldoende is
  - b/ die ouder dan drie jaar zijn of een hoger gewicht hebben dan 17kg
  - c/ die voor hun dagelijkse verzorging door derden aangewezen zijn op verzorging in bed

- 4) Personen met een verstandelijke handicap:
- a/ die bescherming nodig hebben om te voorkomen dat zij ongewild, zonder toestemming, uit bed komen en waarvoor een zijsteun onvoldoende is
  - b/ die ouder dan drie jaar zijn of een hoger gewicht hebben dan 17kg
  - c/ die voor hun dagelijkse verzorging door derden aangewezen zijn op verzorging in bed
- 5) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies:
- a/ die bescherming nodig hebben om te voorkomen dat zij ongewild, zonder toestemming, uit bed komen en waarvoor een zijsteun onvoldoende is
  - b/ die ouder dan drie jaar zijn of een hoger gewicht hebben dan 17kg
  - c/ die voor hun dagelijkse verzorging door derden aangewezen zijn op verzorging in bed

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

460,88 euro

18. BEDBOX OP VASTE HOOGTE

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een bedbox op vaste hoogte is een bed voorzien van

- 1° een bedbodem met lengte van minimaal 160 cm
- 2° een bedombouw met onrusthekkens van minimaal 80 cm hoogte
- 3° een toegang d.m.v. wegklapbare of verschuifbare onrusthekkens

Een bedbox is al dan niet voorzien van

- 1° beschermingskussens

Behoort niet tot deze referentierubriek:

- 1° Matrassen en beddengoed

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide onderste en bovenste ledematen:
  - a/ die bescherming nodig hebben om te voorkomen dat zij ongewild, zonder toestemming, uit bed komen en waarvoor een zijsteun onvoldoende is
  - b/ die ouder dan drie jaar zijn of een hoger gewicht hebben dan 17kg
- 2) Personen met een volledig functieverlies in een onderste en een bovenste lidmaat:
  - a/ die bescherming nodig hebben om te voorkomen dat zij ongewild, zonder toestemming, uit bed komen en waarvoor een zijsteun onvoldoende is
  - b/ die ouder dan drie jaar zijn of een hoger gewicht hebben dan 17kg
- 3) Personen met een volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die bescherming nodig hebben om te voorkomen dat zij ongewild, zonder toestemming, uit bed komen en waarvoor een zijsteun onvoldoende is
  - b/ die ouder dan drie jaar zijn of een hoger gewicht hebben dan 17kg
- 4) Personen met een verstandelijke handicap:
  - a/ die bescherming nodig hebben om te voorkomen dat zij ongewild, zonder toestemming, uit bed komen en waarvoor een zijsteun onvoldoende is
  - b/ die ouder dan drie jaar zijn of een hoger gewicht hebben dan 17kg
- 5) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies:
  - a/ die bescherming nodig hebben om te voorkomen dat zij ongewild, zonder toestemming, uit bed komen en waarvoor een zijsteun onvoldoende is
  - b/ die ouder dan drie jaar zijn of een hoger gewicht hebben dan 17kg

19. DOUCHE- EN/OF TOILETSTOEL MET POSITIONERINGSVOORZIENING

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een douche- en/of toiletstoel met positioneringsvoorziening is een

waterbestendige, verrijdbare en kantelbare stoel met een toiletopening en positioneringstoebehoren.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of orthopedische zitschaal met onderstel;
  - b/ die niet over voldoende rompstabiliteit beschikken om zelfstandig hun zithouding op een douche- en/of toiletstoel te behouden.

20. DOUCHEBRANCARD (MET HOOGTEREGELING) OF DOUCHEWAGEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een douchebrancard (met hoogteregeling) of douchewagen is een tafel in waterbestendig materiaal die manueel of elektrisch in de hoogte verstelbaar is. De douchebrancard is voorzien van een opvangbak om een persoon liggend te wassen. Een douchebrancard kan eveneens als verzorgingstafel gebruikt worden. Een douchebrancard kan in elke willekeurige ruimte gebruikt worden of kan gebruikt worden om de persoon met een handicap te verplaatsen naar een andere ruimte.

Een douchebrancard met hoogteregeling is al dan niet verrijdbaar en is al dan niet voorzien van zijhekken en een verstelbare rug. De zijhekken worden gebruikt voor de veiligheid tijdens het transport of om de persoon in (een weliswaar minimum aan) water te laten liggen.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of orthopedische zitschaal met onderstel;
  - b/ die niet over voldoende rompstabiliteit beschikken om zelfstandig hun zithouding te behouden;
  - c/ die aangewezen zijn op hulp van derden waarvoor de werkhoogte aangepast moet kunnen worden.

21. DOUCHERAAM OF DOUCHEBRANCARD (ZONDER HOOGTEREGELING)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een doucheraam of douchebrancard (zonder hoogteverstelling) is een tafel in waterbestendig materiaal om een persoon liggend te wassen in de douche. Een douchebrancard kan ook boven het bad geplaatst worden om zo de persoon liggend te wassen boven het bad. Een douchebrancard kan eveneens als verzorgingstafel gebruikt worden.

Een douchebrancard zonder hoogteregeling is al dan niet verrijdbaar en kan voorzien zijn van een opvangbak, een afvoer, zijhekkens en/of een verstelbare rug.

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° elektrisch verstelbare douchebrancard

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of orthopedische zitschaal met onderstel;
  - b/ die niet over voldoende rompstabiliteit beschikken om zelfstandig hun zithouding te behouden;
  - c/ die aangewezen zijn op hulp van derden waarvoor de werkhoogte niet

aangepast moet kunnen worden.

22. DOUCHEROLSTOEL

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een doucherolstoel 'zelfrijder' is een waterbestendige, verrijdbare rolstoel met grote wielen en een toiletopening.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die met de doucherolstoel zelfstandig de douche kunnen bereiken en gebruiken
  - b/ die beschikken over een inloepdouche
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die met de doucherolstoel zelfstandig het toilet kunnen bereiken en gebruiken

23. DOUCHESTOEL

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een douchestoel is een waterbestendige vrijstaande of aan de muur vastgemaakte zit of stoel. De douchestoel is al dan niet opklapbaar en voorzien van een toiletopening, arMLEUNINGEN of handgrepen, voetensteunen, een rugleuning en/of wieltjes.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die onvoldoende stafunctie hebben om staand te douchen.
- 2) Personen met een verstandelijke handicap:
  - a/ die omwille van hun mentale mogelijkheden altijd nood hebben aan de fysieke aanwezigheid van een persoon voor de inhoudelijke ondersteuning en begeleiding bij het zichzelf wassen
  - b/ die ondanks de aanwezigheid van die persoon niet in staat zijn om veilig recht te staan in douche
- 3) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies:
  - a/ die omwille van hun mentale mogelijkheden altijd nood hebben aan de fysieke aanwezigheid van een persoon voor de inhoudelijke ondersteuning en begeleiding bij het zichzelf wassen
  - b/ die ondanks de aanwezigheid van die persoon niet in staat zijn om veilig recht te staan in douche

24. DRAAISCHIJF

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een draaischijf is een hulpmiddel dat een persoon helpt om een draaiBeweging uit te voeren wanneer men er op gaat zitten of staan.

Een voetendraaischijf om staand te gebruiken, bestaat uit twee schijven in hard

materiaal die op elkaar geplaatst zijn en ten opzichte van elkaar kunnen draaien.

Een zit-draaischijf of glijlaken bestaat uit twee flexibele lagen die aan elkaar verbonden zijn en ten opzichte van elkaar kunnen draaien of verschuiven.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel (of verrijdbare stoel);
  - b/ die beschikken over een beperkte steunfunctie;
  - c/ die voor het maken van de transfers aangewezen zijn op hulp van derden.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in rug, wervelzuil of bekken:
  - a/ bij wie een draaibeweging maken ter hoogte van de wervelzuil moeilijk of onmogelijk is;
  - b/ die door het gebruik van de draaischijf de transfer kunnen uitvoeren.

25. ELEKTRISCH AANGEDREVEN LIFTER OP WIELTJES (EXCL. TILDOEK OF TILBAND)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een elektrisch aangedreven lifter op wieltjes is een tilsysteem bestaande uit een elektrisch in hoogte verstelbare arm met tiljuk gemonteerd op een verrijdbaar onderstel.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° actieve lift
- 2° passieve lift
- 3° combinatielift

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° tildoek, tilband of tilbeugel

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ die voor het maken van de transfers aangewezen zijn op hulp van derden.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor onderhoud

165,67 euro 1 keer per jaar

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag

26. HOOG-LAAG VERZORGINGSBED

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een hoog-laagverzorgingsbed is een bed voorzien van:

- 1° elektrische hoogteverstelling
- 2° een elektrisch verstelbare bedbodem (3 of meer delen) waarvan ten minste 2 delen apart verstelbaar zijn

Het bed is al dan niet voorzien van:

- 1° manuele onrusthekkens
- 2° oprichthulp
- 3° trendelenburgverstelling
- 4° beremde wielen
- 5° bijhorende bedrade of draadloze afstandsbediening

Inbegrepen in deze referterubriek:

1° Hoog-laag-bed-in-bedsysteem (hoog-laagverzorgingsbed zonder bedombouw dat geplaatst wordt in een bestaand bed)

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° Matras en beddengoed
- 2° Bedbox met elektrische hoogteverstelling
- 3° Bedbox op vaste hoogte

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide onderste en bovenste ledematen:
  - a/ die niet in staat zijn om zich (al dan niet met hulpmiddelen) zelfstandig te verzorgen;
  - b/ die voor hun dagelijkse verzorging door derden aangewezen zijn op verzorging in bed.
- 2) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide onderste en bovenste ledematen:
  - a/ die niet in staat zijn om zich (al dan niet met hulpmiddelen) te positioneren in bed;
  - b/ die meerdere keren per dag door derden in bed moeten gepositioneerd worden.
- 3) Personen met een volledig functieverlies in een onderste en een bovenste lidmaat:
  - a/ die niet in staat zijn om zich (al dan niet met hulpmiddelen) zelfstandig te verzorgen;
  - b/ die voor hun dagelijkse verzorging door derden aangewezen zijn op verzorging in bed.
- 4) Personen met een volledig functieverlies in een onderste en een bovenste lidmaat:
  - a/ die niet in staat zijn om zich (al dan niet met hulpmiddelen) te positioneren in bed;
  - b/ die meerdere keren per dag door derden in bed moeten gepositioneerd worden.
- 5) Personen met een volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die niet in staat zijn om zich (al dan niet met hulpmiddelen) zelfstandig te verzorgen;
  - b/ die voor hun dagelijkse verzorging door derden aangewezen zijn op verzorging in bed.
- 6) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenhuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel;
  - b/ die niet in staat zijn om zelfstandig in en uit het bed op een vaste, aangepaste hoogte te transfereren;
  - c/ die wel een transfer kunnen uitvoeren van hoog naar laag.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

460,88 euro

27. HOOG-LAAG VERZORGINGSBED: AANVULLING: RUGSTEUN MET VIRTUEEL DRAAIPUNT

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een rugsteun met virtueel draaipunt is een rugsteun die tijdens het omhoog brengen van het ruggedeelte (ongeveer 10 tot 25 cm) naar het hoofdeinde toe schuift.

Het refertebedrag is een aanvulling op het refertebedrag van een hoog-laag verzorgingsbed voor de hogere kostprijs van een bed dat uitgerust is met een rugsteun met een virtueel draaipunt.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide onderste en bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep voor een een hoog-laag verzorgingsbed.
- 2) Personen met een volledig functieverlies in een onderste en een bovenste lidmaat:
  - a/ die behoren tot de doelgroep voor een een hoog-laag verzorgingsbed.
- 3) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep voor een een hoog-laag verzorgingsbed.

28. HOOG/LAAG BADZIT - ZITTEND MODEL

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een hoog-laagbadzit is een automatisch in hoogte verstelbare badzit voor gebruik in een (groot) ligbad.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° draaischijf horende bij de hoog-laagbadzit

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° verrijdbare badlift
- 2° vaste badlift op voet

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die niet over de badrand kunnen stappen.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die niet op de badbodem kunnen gaan zitten of ervan opstaan.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag

29. HOORHOND

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een hoorhond (signaalhond) is getraind om te reageren op geluiden. Hij maakt zijn baasje er o.a attent op wanneer iemand aan de deur belt, wanneer een sms ontvangen wordt, wanneer de kookwekker afloopt, de baby huilt... Door lichamelijk contact zal een hoorhond signaleren wanneer er een geluid is en waar het vandaan komt zowel binnenshuis (thuis of in een ander gebouw) als onderweg. Zij kunnen hun baasje ook waarschuwen als er gevaar dreigt (bvb. bij rookalarm) door in een bepaalde houding te gaan liggen.

b) Specifieke doelgroep

1) Slechthorenden met een ernstig gehoorverlies of doven:

- a/ die nood hebben aan een oplossing om gewaarschuwd te worden voor omgevingsgeluiden en waarvoor een (mobiel) signaleringssysteem geen oplossing is.

30. HULPHOND

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Hulphonden zijn honden met een attest van de gemachtigde assistentiehondenschool en een chipnummer van geattesteerde assistentiehond. Hulphonden assisteren personen met een motorische beperking, vaak rolstoelgebruikers. Zij hebben tot specifieke taak de autonomie en de zelfredzaamheid van hun baasje te bevorderen. Ze kunnen onder andere spullen oprapen die het baasje heeft laten vallen, deuren en kasten openen en weer sluiten, medicijnen of de telefoon aanbrengen, kledingstukken helpen aan- of uittrekken, hulp halen in noodsituaties.

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen en een matig functieverlies in beide bovenste ledematen:

- a/ die voorwerpen kunnen hanteren;
- b/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
- c/ die zonder toezicht alleen in de woning verblijven;
- d/ voor wie eenvoudige aanpassingen om de deur te openen (zoals handgrepen en beugels, klapscharnieren ...) niet volstaan of niet mogelijk zijn;
- e/ die dagelijks voorwerpen uit kasten, frigo ... nodig hebben maar ze niet zelf kunnen nemen van een bereikbare plaats in de kast.

31. KLEURENDETECTOR

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een kleurendetector is een elektronisch apparaatje dat de kleur van diverse voorwerpen herkent en uitspreekt.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° autonome kleurendetectors
- 2° kleurherkenningssoftware voor smartphones of gsm's met camera

Behoort niet tot deze referterubriek:

1° Tablet of smartphone voor de functie kleurendetector.

b) Specifieke doelgroepen

1) Blinden:

a/ die blind geworden zijn.

2) Slechtzienden:

a/ die een defecte kleurperceptie hebben;

b/ die kleuren kunnen interpreteren.

32. LICHT- OF TRILWEKKER

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een licht- of trilwekker gebruikt lichtflitsen (lichtwekker) en/of voelbare trillingen (trilwekker) in plaats van een geluidssignaal om dove en slechthorende personen te wekken.

Dit type licht- of trilwekker is een stand-alonewekker en maakt geen deel uit van een signaleringssysteem.

Behoort niet tot deze referterubriek:

1° Trilwekker met 'groot' trilelement

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:
- 2) Slechthorenden met een ernstig gehoorverlies of doven:

33. MECHANISCH EETAPPARAAT

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een mechanisch eetapparaat is een toestel met een beweegbare opschepparm die tijdens het eten:

- 1° tremor dempt;
- 2° ongecontroleerde bewegingen dempt;
- 3° een deel van het gewicht van de onderarm draagt.

Een mechanisch eetapparaat is al dan niet voorzien van:

- 1° een bijhorende lepel of vork
- 2° een bijhorend bord

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° bijhorend bestek
- 2° bijhorend bord
- 3° aangepaste bediening

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die niet beschikken over voldoende spierkracht, mobiliteit en/of coördinatie in de bovenste ledematen om zelfstandig met (aangepast) bestek voedsel op te scheppen en naar de mond te brengen;
  - b/ die toch vrijwel dagelijks zelfstandig willen eten;
  - c/ voor wie eenvoudige oplossingen waaronder een goede stoel en tafel, een verhoogd eettafeltje en/of een aangepast bord ontoereikend of te belastend zijn.

34. MOBIEL SIGNALERINGSSYSTEEM

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een mobiel signaleringssysteem is een meeneembaar vereenvoudigd signaleringssysteem dat net als een signaleringssysteem voor een woning samengesteld kan worden naargelang de individuele noodzaak. Een mobiel signaleringssysteem zet welbepaalde geluidssignalen om in lichtflitsignalen of voelbare trillingen d.m.v. een of meerdere zenders en ontvangers.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° Deurbelzender
- 2° Wekker met ontvangstfunctie

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Slechthorenden met een ernstig gehoorverlies of doven:
  - a/ die vrijwel maandelijks elders logeren.
- 2) Doofblinden:
  - a/ die vrijwel maandelijks elders logeren.
- 3) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:
  - a/ die zonder hoorapparaten waarschuwingssignalen niet horen.

35. MOBIEL SIGNALERINGSSYSTEEM: BABYFOONZENDER BIJ MOBIEL SIGNALERINGSSYSTEEM

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een babyfoonzender bij een signaleringssysteem is een optioneel onderdeel van het signaleringssysteem. Een babyfoonzender zendt een alarmsignaal naar de verschillende ontvangers van het signaleringssysteem om de persoon te waarschuwen dat de baby huult.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Slechthorenden met een ernstig gehoorverlies of doven:
  - a/ die een mobiel signaleringssysteem gebruiken;
  - b/ die vrijwel dagelijks niet-beroepsmatig zorg dragen voor jonge kinderen.
- 2) Doofblinden:
  - a/ die een mobiel signaleringssysteem gebruiken;
  - b/ die vrijwel dagelijks niet-beroepsmatig zorg dragen voor jonge kinderen.
- 3) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:
  - a/ die een mobiel signaleringssysteem gebruiken;
  - b/ die vrijwel dagelijks niet-beroepsmatig zorg dragen voor jonge kinderen.

36. MOBIEL SIGNALERINGSSYSTEEM: ROOKMELDER BIJ MOBIEL SIGNALERINGSSYSTEEM

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een rookmelder bij een signaleringssysteem is een optioneel onderdeel van het signaleringssysteem. Een rookmelderzender zendt een alarmsignaal naar de verschillende ontvangers van het signaleringssysteem wanneer er rookontwikkeling is of bij detectie van CO om de persoon te waarschuwen voor een potentiële brand.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Slechthorenden met een ernstig gehoorverlies of doven:
  - a/ die een mobiel signaleringssysteem gebruiken.
- 2) Doofblinden:
  - a/ die een mobiel signaleringssysteem gebruiken.
- 3) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:
  - a/ die een mobiel signaleringssysteem gebruiken.

37. OPSTA-TRANSFERHULPMIDDEL MET ZITMOGELIJKHEID

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een opsta-transferhulpmiddel met zitmogelijkheid bestaat uit een voetplaat en een verrijdbaar onderstel in combinatie met een verticale beugel met handgrepen voor de begeleider.

Het zitgedeelte kan snel en eenvoudig geplaatst worden.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die in minstens één van de onderste ledematen steunfunctie hebben
  - b/ die zich stappend moeilijk kunnen verplaatsen
  - c/ die zich vanuit zit kunnen optrekken tot halfzittende houding
  - d/ die over voldoende zitstabiliteit beschikken
  - e/ die lang genoeg kunnen staan om het zitgedeelte naar beneden te klappen
  - f/ waar een verzorger aanwezig is om het toestel te verplaatsen

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Elektrisch aangedreven lifter op wieltjes (excl. tildoek of tilband)

38. OPSTA-TRANSFERHULPMIDDEL VOOR STAAND GEBRUIK

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een opsta-transferhulpmiddel voor staand gebruik bestaat uit een verrijdbare voetplank met een verticale beugel. De verticale beugel dient voor de gebruiker om zich aan op te trekken en steun te bieden en voor de begeleider als handgreep.

Behoort niet tot deze referentierubriek:

1° Opsta-transferhulpmiddel voor staand gebruik > Aanvulling > Steungordel of -riem

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

- a/ die steunfunctie hebben in minstens één van de onderste ledematen
- b/ die zich moeilijk stappend kunnen verplaatsen
- c/ die zich vanuit zit kunnen optrekken tot staande houding
- d/ die lang genoeg kunnen staan om veilig de noodzakelijke verplaatsingen te maken
- e/ waar een verzorger aanwezig is om het toestel te verplaatsen

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

1° Elektrisch aangedreven lifter op wieltjes (excl. tildoek of tilband)

39. OPSTA-TRANSFERHULPMIDDEL VOOR STAAND GEBRUIK: AANVULLING: STEUNGORDEL OF -RIEM

a) Beschrijving van het hulpmiddel

De steungordel of -riem is een band die geplaatst wordt ter hoogte van het bekken of de rug en vastgemaakt wordt aan het opstaande deel van het frame van het opsta-transferhulpmiddel.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die steunfunctie hebben in minstens één van de onderste ledematen
  - b/ die zich moeilijk stappend kunnen verplaatsen
  - c/ die zich vanuit zit kunnen optrekken tot staande houding
  - d/ die extra ondersteuning nodig hebben om veilig de noodzakelijke verplaatsingen te maken
  - e/ waar een verzorger aanwezig is om het toestel te verplaatsen

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Elektrisch aangedreven lifter op wieltjes (excl. tildoek of tilband)

40. SIGNALERINGSSYSTEEM

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een signaleringssysteem (lichtflitsstelsel of wek- en waarschuwingssysteem) is een systeem dat geluidssignalen omzet in lichtflitsignalen of voelbare trillingen. Het systeem bestaat uit zenders en ontvangers op verschillende plaatsen in de woning. De zender vangt de geluidssignalen op en stuurt ze onmiddellijk door naar de ontvanger die ze vervolgens omzet in lichtflitsignalen of voelbare trillingen.

Inbegrepen in deze referentierubriek:

- 1° deurbelzender
- 2° telefoonbel/faxzender
- 3° personenoproepzender
- 4° wekker met ontvangstfunctie
- 5° drie flitslampontvangers
- 6° draagbare ontvanger

Behoort niet tot deze referentierubriek:

- 1° beveiligingszenders: inbraakalarmzender, deurcontactmatzender, IR-bewegingsmelder

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Slechthorenden met een ernstig gehoorverlies of doven:

2) Doofblinden:

41. SIGNALERINGSSYSTEEM: BABYFOONZENDER BIJ SIGNALERINGSSYSTEEM

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een babyfoonzender bij een signaleringssysteem is als zender een optioneel onderdeel van het signaleringssysteem. Een babyfoonzender zendt een alarmsignaal naar de verschillende ontvangers van het signaleringssysteem om de persoon te waarschuwen dat de baby huilt.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Slechthorenden met een ernstig gehoorverlies of doven:
  - a/ die over een signaleringssysteem beschikken;
  - b/ die vrijwel dagelijks niet-beroepsmatig zorg dragen voor jonge kinderen.
- 2) Doofblinden:
  - a/ die over een signaleringssysteem beschikken;
  - b/ die vrijwel dagelijks niet-beroepsmatig zorg dragen voor jonge kinderen.

42. SIGNALERINGSSYSTEEM: ROOKMELDER BIJ SIGNALERINGSSYSTEEM

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een rookmelder bij een signaleringssysteem is als zender een optioneel onderdeel van het signaleringssysteem. Een rookmelderzender zendt een alarmsignaal naar de verschillende ontvangers van het signaleringssysteem wanneer er rookontwikkeling of bij detectie van CO is om de persoon te waarschuwen voor een potentiële brand.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Slechthorenden met een ernstig gehoorverlies of doven:
  - a/ die over een signaleringssysteem beschikken.
- 2) Doofblinden:
  - a/ die over een signaleringssysteem beschikken.

43. SPECIFIEKE ZETEL VOOR PERSONEN MET DE ZIEKTE VAN HUNTINGTON

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een specifieke zetel voor personen met de ziekte van Huntington is een zetel met een specifieke zithoek die zorgt voor een sterk remmende invloed op de typische onwillekeurige bewegingen van de huntingtonpatiënt.

De zetel is volledig bekleed met zacht materiaal en bestand tegen de hevige onwillekeurige bewegingen van de huntingtonpatiënt.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° bijhorend drukverlagend inlegkussen
- 2° bijhorende positioneringstoebehoren: beensteun, fixatiemateriaal, ...

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen, bovenste ledematen of rug, wervelzuil of bekken:

- a/ die de ziekte van Huntington hebben;
- b/ met ernstige lichamelijke onrust.

44. TIL- EN VERPLAATSINGSSYSTEMEN VOOR GEBRUIK IN MEERDERE RUIMTEN (RAIL- OF WANDLIFTSYSTEEM) (EXCL. TILDOEK OF TILBAND)**a) Beschrijving van het hulpmiddel**

Een til- en verplaatsingssysteem in meerdere ruimten (type railsysteem) is een personentilsysteem met:

- 1° een liftgedeelte met elektromotoren voor horizontale en verticale verplaatsingen
- 2° een railsysteem in meerdere ruimten

Het railsysteem is:

- 1° vrijstaand
- 2° met muurbevestiging met of zonder voetensteunen
- 3° plafondbevestiging

Het til- en verplaatsingssysteem heeft een monorail (vaste verbinding tussen twee punten), een traversesysteem (volledig vrij traject) of een combinatie van beide.

Een wandlift voor gebruik in meerdere ruimten is een personentilsysteem dat bestaat uit:

- 1° twee of meerdere wandplaten die aan de muur bevestigd zijn
- 2° een verplaatsbare elektrisch op- en neergaande, zwenkbare en uitschuifbare arm

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° installatie

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° tilband, tildoek of tilbeugel

b) Specifieke doelgroepen

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

- a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
- b/ die voor het maken van de transfers aangewezen zijn op hulp van derden;

- c/ die in verschillende ruimtes transfers moeten uitvoeren;
  - d/ voor wie een elektrisch aangedreven lifter op wieltjes geen adequate oplossing is.
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ die voor het maken van de transfers aangewezen zijn op hulp van derden;
  - c/ die in verschillende ruimtes transfers moeten uitvoeren;
  - d/ die het til- en verplaatsingssysteem volledig zelfstandig kunnen gebruiken.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor onderhoud

165,67 euro 1 keer per jaar

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag

45. TIL- EN VERPLAATSINGSSYSTEMEN VOOR GEBRUIK IN ÉÉN RUIMTE (RAIL- OF WANDLIFTSYSTEEM) (EXCL. TILDOEK OF TILBAND)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Er bestaan twee types til- en verplaatsingssystemen, namelijk een railsysteem en een wandliftsysteem.

Een til- en verplaatsingssysteem in één ruimte, type railsysteem, is een personentilsysteem met een liftgedeelte met elektromotoren voor horizontale en verticale verplaatsingen, en een railsysteem.

Het railsysteem kan vrijstaand zijn, met plafondbevestiging of met muurbevestiging (met of zonder voetensteunen).

Het til- en verplaatsingssysteem, type railsysteem, heeft een monorail (vaste verbinding tussen twee punten) of een traversesysteem (volledig vrij traject).

Een til- en verplaatsingssysteem in één ruimte, type wandliftsysteem is een wandlift bestaand uit een wandplaat die aan de muur bevestigd is en een elektrisch op- en neergaande, zwenkbare en uitschuifbare arm.

Inbegrepen in deze referterubriek:

1° installatie, inclusief verplaatsingskosten

Behoort niet tot deze referterubriek:

1° tilband, tildoek of tilbeugel

b) Specifieke doelgroepen

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

- a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
- b/ die voor het maken van de transfers aangewezen zijn op hulp van derden;
- c/ voor wie een elektrisch aangedreven lifter op wieltjes geen adequate oplossing is.

2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

- a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een binnenscooter;
- b/ die voor het maken van de transfers aangewezen zijn op hulp van derden;
- c/ die het til- en verplaatsingssysteem volledig zelfstandig kunnen gebruiken.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor onderhoud

165,67 euro 1 keer per jaar

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag

46. TILBAND OF TILDOEK

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een tilband of tildoek is een band of een doek die wordt opgehangen aan het tiljuk van een tilsysteem. Tildoeken bestaan in verschillende maten en materialen. Naast de standaardtildoek bestaan er specifieke uitvoeringen, zoals een toilettildoek, een badtildoek, een amputatietildoek of een tilstoeltje.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ die voor het maken van de transfers een tiltoestel gebruiken;

47. TOILETSTOEL**a) Beschrijving van het hulpmiddel**

Een toiletstoel is een stoel met een rugleuning en een toiletopening al dan niet voorzien van:

- 1° wieltjes
- 2° armleuningen
- 3° voetensteunen
- 4° toiletemmer

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° bijhorend toiletzitkussen

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° een toiletstoel met intieme douche-droger
  - doucheroelstoel

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ die niet kunnen gaan zitten op en opstaan van een toilet op standaardhoogte.
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ die ondersteuning nodig hebben om te kunnen (blijven) zitten.
- 3) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief

- gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
- b/ voor wie de verplaatsing naar de toiletruimte onder bepaalde omstandigheden te omslachtig is of te veel tijd vraagt.
- 4) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
- b/ die niet kunnen gaan zitten op en opstaan van een toilet op standaardhoogte.
- 5) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
- b/ die ondersteuning nodig hebben om te kunnen (blijven) zitten.
- 6) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
- b/ voor wie de verplaatsing naar de toiletruimte onder bepaalde omstandigheden te omslachtig is of te veel tijd vraagt.
- 7) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die niet kunnen gaan zitten op en opstaan van een toilet op standaardhoogte.
- 8) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die ondersteuning nodig hebben om te kunnen (blijven) zitten.
- 9) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ voor wie de verplaatsing naar de toiletruimte onder bepaalde omstandigheden te omslachtig is of te veel tijd vraagt
- 10) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die voor verplaatsingen binnenshuis gebruik maken van een aangepaste werk- of bureaustoel of een trippelstoel;
- b/ die niet kunnen gaan zitten op en opstaan van een toilet op standaardhoogte.
- 11) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die voor verplaatsingen binnenshuis gebruik maken van een aangepaste werk- of bureaustoel of een trippelstoel
- b/ die ondersteuning nodig hebben om te kunnen (blijven) zitten
- 12) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die voor verplaatsingen binnenshuis gebruik maken van een aangepaste werk- of bureaustoel of een trippelstoel;

b/ voor wie de verplaatsing naar de toiletruimte onder bepaalde omstandigheden te omslachtig is of te veel tijd vraagt.

48. TRIPPELSTOEL VOOR VOLWASSENEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Trippelstoel voor volwassenen is een stoel voorzien van:

- 1° 4-wielonderstel met vrije beenruimte voor trippelfunctie
- 2° vaste zit
- 3° centrale rem om wielen te blokkeren
- 4° zitdiepte en zithoogte instelbaar of ingesteld op de noden van de gebruiker

Een trippelstoel is al dan niet voorzien van een blokkeerbare roterende zit, positioneringsaanpassingen en -toebehoren (bijv. zijsteunen, beensteun, aangepaste armsteun, arthrodesezit, abductieklos ...).

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° standaard ergonomische werk- of bureaustoel, al dan niet aangevuld met losse voetensteun
- 2° elektrisch verrijdbare werkstoel
- 3° gewone verrijdbare taboeret zonder aanpassingen of toebehoren

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die daardoor een aantal dagelijkse huishoudelijke taken (o.a. staand werk in de keuken) zittend moeten uitvoeren en zich daarbij zittend over kleine afstanden, vaak zijwaarts moeten verplaatsen;
  - b/ voor wie een standaard ergonomische werk- of bureaustoel of een gewone verrijdbare taboeret niet voldoet;
  - c/ die hun volwassen gestalte bereikt hebben.
- 2) Personen met een matig functieverlies in rug, wervelzuil of bekken:
  - a/ die daardoor een aantal dagelijkse huishoudelijke taken (o.a. staand werk in de keuken) zittend moeten uitvoeren en zich daarbij zittend over kleine afstanden, vaak zijwaarts moeten verplaatsen;
  - b/ voor wie een standaard ergonomische werk- of bureaustoel of een gewone verrijdbare taboeret niet voldoet;
  - c/ die hun volwassen gestalte bereikt hebben.
- 3) Personen met een ernstig verlies van de inspanningstolerantie:
  - a/ die daardoor een aantal dagelijkse huishoudelijke taken (o.a. staand werk in de keuken) zittend moeten uitvoeren en zich daarbij zittend over kleine afstanden, vaak zijwaarts moeten verplaatsen;
  - b/ voor wie een standaard ergonomische werk- of bureaustoel of een gewone verrijdbare taboeret niet voldoet;
  - c/ die hun volwassen gestalte bereikt hebben.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Aangepaste werk- of bureaustoel voor volwassenen

49. VASTOPGESTELD OPTREKTOESTEL OP VOET OF MET MUURBEVESTIGING

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een vast opgesteld optrektoestel op voet of muurbevestiging is een bedgalg.

Behoort niet tot deze referterubriek:

1° bedgalg bij een verzorgingsbed

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die onvoldoende kracht of coördinatie hebben om vanuit lig recht te komen tot zit of om te gaan liggen.
- 2) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die zich moeten optrekken om van houding te veranderen in bed.

50. VERZORGINGSTAFEL (INCLUSIEF ONRUSTHEKKENS)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een verzorgingstafel (inclusief onrusthekkens) is een horizontaal werkvlak dat eventueel in de hoogte verstelbaar is en voorzien is van een zachte bekleding of verzorgingskussen. De verzorgingstafel is verrijdbaar of vast aan de muur met eventueel steunpoten en kan voorzien zijn van zijhekkens en/of een verstelbare rug.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of orthopedische zitschaal met onderstel;
  - b/ die voor persoonlijke verzorging volledig aangewezen zijn op de hulp van derden;
  - c/ die niet over voldoende rompstabiliteit beschikken om zelfstandig hun zithouding te behouden.
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of orthopedische zitschaal met onderstel;
  - b/ die zichzelf enkel in lig kunnen verzorgen.
- 3) Personen met een verstandelijke handicap:
  - a/ die voor persoonlijke verzorging volledig aangewezen zijn op de hulp van derden.
- 4) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies:
  - a/ die voor persoonlijke verzorging volledig aangewezen zijn op de hulp van

derden.

Andere

51. INCONTINENTIEMATERIAAL VOOR PERSONEN (12 JAAR EN OUDER) MET INCONTINENTIE 'S NACHTS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Absorberend en afschermend incontinentiemateriaal

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met ernstige incontinentie:
  - a/ die twaalf jaar of ouder zijn;
  - b/ die dagelijks 's nachts incontinent zijn;
  - c/ waarbij aangetoond is dat een medische behandeling niet mogelijk is;
  - d/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;
  - e/ waarbij de oorzaak van de incontinentie niet te wijten is aan urge- of stressincontinentie;
- 2) Personen met ernstige incontinentie:
  - a/ die twaalf jaar of ouder zijn
  - b/ die dagelijks 's nachts incontinent zijn
  - c/ waarbij aangetoond is dat een medische behandeling geen effect heeft
  - d/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft
  - e/ waarbij de oorzaak van de incontinentie niet te wijten is aan urge- of stressincontinentie
- 3) Personen met ernstige incontinentie:
  - a/ die twaalf jaar of ouder zijn
  - b/ die dagelijks 's nachts incontinent zijn
  - c/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft
  - d/ waarbij de oorzaak van de incontinentie te wijten is aan urge- of stressincontinentie en waarbij aangetoond is dat een behandeling geen effect heeft of onmogelijk is

52. INCONTINENTIEMATERIAAL VOOR PERSONEN (12 JAAR EN OUDER) MET INCONTINENTIE, DAG EN NACHT

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Absorberend en afschermend incontinentiemateriaal

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met ernstige incontinentie:
  - a/ die twaalf jaar of ouder zijn;

- b/ die dagelijks overdag en 's nachts incontinent zijn;
  - c/ waarbij aangetoond is dat een medische behandeling niet mogelijk is;
  - d/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;
  - e/ waarbij de oorzaak van de incontinentie niet te wijten is aan urge- of stressincontinentie;
  - f/ die ondanks het initiatief van derden hun darm en blaas niet gecontroleerd kunnen ledigen op een daartoe aangewezen plaats en tijdstip.
- 2) Personen met ernstige incontinentie:
- a/ die twaalf jaar of ouder zijn;
  - b/ die dagelijks overdag en 's nachts incontinent zijn;
  - c/ waarbij aangetoond is dat een medische behandeling geen effect heeft;
  - d/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;
  - e/ waarbij de oorzaak van de incontinentie niet te wijten is aan urge- of stressincontinentie;
  - f/ die ondanks het initiatief van derden hun darm en blaas niet gecontroleerd kunnen ledigen op een daartoe aangewezen plaats en tijdstip.
- 3) Personen met ernstige incontinentie:
- a/ die twaalf jaar of ouder zijn;
  - b/ die dagelijks overdag en 's nachts incontinent zijn;
  - c/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;
  - d/ waarbij de oorzaak van de incontinentie te wijten is aan urge- of stressincontinentie en waarbij aangetoond is dat een behandeling geen effect heeft of onmogelijk is;
  - e/ die ondanks het initiatief van derden hun darm en blaas niet gecontroleerd kunnen ledigen op een daartoe aangewezen plaats en tijdstip.

53. INCONTINENTIEMATERIAAL VOOR PERSONEN (12 JAAR EN OUDER) MET INCONTINENTIE, DAG EN NACHT, MET PASSIEVE ZINDELIJKHEID

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Absorberend en afschermend incontinentiemateriaal

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met ernstige incontinentie:
  - a/ die twaalf jaar of ouder zijn;
  - b/ die dagelijks overdag en 's nachts incontinent zijn;
  - c/ waarbij aangetoond is dat een medische behandeling niet mogelijk is;
  - d/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;
  - e/ waarbij de oorzaak van de incontinentie niet te wijten is aan urge- of stressincontinentie;
  - f/ die op initiatief van derden gecontroleerd hun darm en blaas kunnen ledigen op een daartoe aangewezen plaats en tijdstip.
- 2) Personen met ernstige incontinentie:
  - a/ die twaalf jaar of ouder zijn;
  - b/ die dagelijks overdag en 's nachts incontinent zijn;
  - c/ waarbij aangetoond is dat een medische behandeling geen effect heeft;
  - d/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;
  - e/ waarbij de oorzaak van de incontinentie niet te wijten is aan urge- of stressincontinentie;
  - f/ die op initiatief van derden gecontroleerd hun darm en blaas kunnen ledigen op een daartoe aangewezen plaats en tijdstip.
- 3) Personen met ernstige incontinentie:
  - a/ die twaalf jaar of ouder zijn;
  - b/ die dagelijks overdag en 's nachts incontinent zijn;
  - c/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;
  - d/ waarbij de oorzaak van de incontinentie te wijten is aan urge- of stressincontinentie en waarbij aangetoond is dat een behandeling geen effect heeft of onmogelijk is;
  - e/ die op initiatief van derden gecontroleerd hun darm en blaas kunnen ledigen op een daartoe aangewezen plaats en tijdstip.

54. INCONTINENTIEMATERIAAL VOOR PERSONEN (12 JAAR EN OUDER) MET INCONTINENTIE, DAG EN NACHT, ONDANKS HET GEBRUIK VAN SONDES

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Absorberend en afschermend incontinentiemateriaal

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met ernstige incontinentie:
  - a/ die twaalf jaar of ouder zijn;
  - b/ die dagelijks overdag en 's nachts incontinent zijn;
  - c/ waarbij aangetoond is dat een medische behandeling niet mogelijk is;
  - d/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;
  - e/ waarbij de oorzaak van de incontinentie niet te wijten is aan urge- of stressincontinentie;
  - f/ die ondanks het gebruik van sondes, uritip of condoomkatheter of de aanwezigheid van een uro- of colostomie meermaals per dag incontinentiemateriaal nodig hebben.
- 2) Personen met ernstige incontinentie:
  - a/ die twaalf jaar of ouder zijn;
  - b/ die dagelijks overdag en 's nachts incontinent zijn;
  - c/ waarbij aangetoond is dat een medische behandeling geen effect heeft;
  - d/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;
  - e/ waarbij de oorzaak van de incontinentie niet te wijten is aan urge- of stressincontinentie;
  - f/ die ondanks het gebruik van sondes, uritip of condoomkatheter of de aanwezigheid van een uro- of colostomie meermaals per dag incontinentiemateriaal nodig hebben.
- 3) Personen met ernstige incontinentie:
  - a/ die twaalf jaar of ouder zijn;
  - b/ die dagelijks overdag en 's nachts incontinent zijn;
  - c/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;
  - d/ waarbij de oorzaak van de incontinentie te wijten is aan urge- of stressincontinentie en waarbij aangetoond is dat een behandeling geen effect heeft of onmogelijk is;
  - e/ die ondanks het gebruik van sondes, uritip of condoomkatheter of de aanwezigheid van een uro- of colostomie meermaals per dag incontinentiemateriaal nodig hebben.

55. INCONTINENTMATERIAAL VOOR PERSONEN (3 TOT EN MET 4 JAAR) MET FECALE INCONTINENTIE OF MET FECALE EN URINAIRE INCONTINENTIE, DAG EN NACHT

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Absorberend en afschermend incontinentiemateriaal

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met ernstige fecale of fecale en urinaire incontinentie:
  - a/ die een leeftijd van drie tot en met vier jaar hebben;
  - b/ die dagelijks overdag en 's nachts incontinent zijn;
  - c/ die een verstandelijke ontwikkelingsleeftijd hebben van maximaal negen maanden op het moment van de aanvraag;
  - d/ van wie op basis van de huidige toestand niet verwacht kan worden dat ze ooit zindelijk zullen worden.
- 2) Personen met ernstige fecale of fecale en urinaire incontinentie:
  - a/ die een leeftijd van drie tot en met vier jaar hebben;
  - b/ die dagelijks overdag en 's nachts incontinent zijn;
  - c/ die ten gevolge van fysieke, niet te verhelpen oorzaken geen controle hebben over defecatie en of mictie;
  - d/ van wie op basis van de huidige toestand niet verwacht kan worden dat ze ooit zindelijk zullen worden.

56. INCONTINENTMATERIAAL VOOR PERSONEN (5 TOT EN MET 11 JAAR) MET INCONTINENTIE 'S NACHTS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Absorberend en afschermend incontinentiemateriaal

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met ernstige incontinentie:
  - a/ die een leeftijd van vijf tot en met elf jaar hebben;
  - b/ die dagelijks 's nachts incontinent zijn;
  - c/ waarbij aangetoond is dat een medische behandeling niet mogelijk is;
  - d/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;
  - e/ waarbij de oorzaak van de incontinentie niet te wijten is aan urge- of stressincontinentie;
- 2) Personen met ernstige incontinentie:
  - a/ die een leeftijd van vijf tot en met elf jaar hebben;
  - b/ die dagelijks 's nachts incontinent zijn;
  - c/ waarbij aangetoond is dat een medische behandeling geen effect heeft;
  - d/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;

e/ waarbij de oorzaak van de incontinentie niet te wijten is aan urge- of stressincontinentie.

3) Personen met ernstige incontinentie:

a/ die een leeftijd van vijf tot en met elf jaar hebben;

b/ die dagelijks 's nachts incontinent zijn;

c/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;

d/ waarbij de oorzaak van de incontinentie te wijten is aan urge- of stressincontinentie en waarbij aangetoond is dat een behandeling geen effect heeft of onmogelijk is.

57. INCONTINENTIEMATERIAAL VOOR PERSONEN (5 TOT EN MET 11 JAAR) MET INCONTINENTIE, DAG EN NACHT

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Absorberend en afschermend incontinentiemateriaal

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met ernstige incontinentie:
  - a/ die een leeftijd van vijf tot en met elf jaar hebben;
  - b/ die dagelijks overdag en 's nachts incontinent zijn;
  - c/ waarbij aangetoond is dat een medische behandeling niet mogelijk is;
  - d/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;
  - e/ waarbij de oorzaak van de incontinentie niet te wijten is aan urge- of stressincontinentie;
  - f/ die ondanks het initiatief van derden hun darm en blaas niet gecontroleerd kunnen ledigen op een daartoe aangewezen plaats en tijdstip.
- 2) Personen met ernstige incontinentie:
  - a/ die een leeftijd van vijf tot en met elf jaar hebben;
  - b/ die dagelijks overdag en 's nachts incontinent zijn;
  - c/ waarbij aangetoond is dat een medische behandeling geen effect heeft;
  - d/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;
  - e/ waarbij de oorzaak van de incontinentie niet te wijten is aan urge- of stressincontinentie;
  - f/ die ondanks het initiatief van derden hun darm en blaas niet gecontroleerd kunnen ledigen op een daartoe aangewezen plaats en tijdstip.
- 3) Personen met ernstige incontinentie:
  - a/ die een leeftijd van vijf tot en met elf jaar hebben;
  - b/ die dagelijks overdag en 's nachts incontinent zijn;
  - c/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;
  - d/ waarbij de oorzaak van de incontinentie te wijten is aan urge- of stressincontinentie en waarbij aangetoond is dat een behandeling geen effect heeft of onmogelijk is;
  - e/ die ondanks het initiatief van derden hun darm en blaas niet gecontroleerd kunnen ledigen op een daartoe aangewezen plaats en tijdstip.

58. INCONTINENTIEMATERIAAL VOOR PERSONEN (5 TOT EN MET 11 JAAR) MET INCONTINENTIE, DAG EN NACHT, MET PASSIEVE ZINDELJKHEID

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Absorberend en afschermend incontinentiemateriaal

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met ernstige incontinentie:
  - a/ die een leeftijd van vijf tot en met elf jaar hebben;
  - b/ die dagelijks overdag en 's nachts incontinent zijn;
  - c/ waarbij aangetoond is dat een medische behandeling niet mogelijk is;
  - d/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;
  - e/ waarbij de oorzaak van de incontinentie niet te wijten is aan urge- of stressincontinentie;
  - f/ die op initiatief van derden gecontroleerd hun darm en blaas kunnen ledigen op een daartoe aangewezen plaats en tijdstip.
- 2) Personen met ernstige incontinentie:
  - a/ die een leeftijd van vijf tot en met elf jaar hebben;
  - b/ die dagelijks overdag en 's nachts incontinent zijn;
  - c/ waarbij aangetoond is dat een medische behandeling geen effect heeft;
  - d/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;
  - e/ waarbij de oorzaak van de incontinentie niet te wijten is aan urge- of stressincontinentie;
  - f/ die op initiatief van derden gecontroleerd hun darm en blaas kunnen ledigen op een daartoe aangewezen plaats en tijdstip.
- 3) Personen met ernstige incontinentie:
  - a/ die een leeftijd van vijf tot en met elf jaar hebben;
  - b/ die dagelijks overdag en 's nachts incontinent zijn;
  - c/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;
  - d/ waarbij de oorzaak van de incontinentie te wijten is aan urge- of stressincontinentie en waarbij aangetoond is dat een behandeling geen effect heeft of onmogelijk is;
  - e/ die op initiatief van derden gecontroleerd hun darm en blaas kunnen ledigen op een daartoe aangewezen plaats en tijdstip.

59. INCONTINENTIEMATERIAAL VOOR PERSONEN (5 TOT EN MET 11 JAAR) MET INCONTINENTIE, DAG EN NACHT, ONDANKS HET GEBRUIK VAN SONDES

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Absorberend en afschermend incontinentiemateriaal

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met ernstige incontinentie:
  - a/ die een leeftijd van vijf tot en met elf jaar hebben;
  - b/ die dagelijks overdag en 's nachts incontinent zijn;
  - c/ waarbij aangetoond is dat een medische behandeling niet mogelijk is;
  - d/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;
  - e/ waarbij de oorzaak van de incontinentie niet te wijten is aan urge- of stressincontinentie;
  - f/ die ondanks het gebruik van sondes, uritip of condoomkatheter of de aanwezigheid van een uro- of colostomie meermaals per dag incontinentiemateriaal nodig hebben
- 2) Personen met ernstige incontinentie:
  - a/ die een leeftijd van vijf tot en met elf jaar hebben;
  - b/ die dagelijks overdag en 's nachts incontinent zijn;
  - c/ waarbij aangetoond is dat een medische behandeling geen effect heeft;
  - d/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;
  - e/ waarbij de oorzaak van de incontinentie niet te wijten is aan urge- of stressincontinentie;
  - f/ die ondanks het gebruik van sondes, uritip of condoomkatheter of de aanwezigheid van een uro- of colostomie meermaals per dag incontinentiemateriaal nodig hebben.
- 3) Personen met ernstige incontinentie:
  - a/ die een leeftijd van vijf tot en met elf jaar hebben;
  - b/ die dagelijks overdag en 's nachts incontinent zijn;
  - c/ waarbij de incontinentie een blijvend karakter heeft;
  - d/ waarbij de oorzaak van de incontinentie te wijten is aan urge- of stressincontinentie en waarbij aangetoond is dat een behandeling geen effect heeft of onmogelijk is;
  - e/ die ondanks het gebruik van sondes, uritip of condoomkatheter of de aanwezigheid van een uro- of colostomie meermaals per dag incontinentiemateriaal nodig hebben.

60. PEDAGOGISCHE HULP BIJ HOGERE STUDIES

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Pedagogische hulp bij hogere studies is inhoudelijke begeleiding buiten de lessen voor een opleiding van het hoger onderwijs of het hoger beroepsonderwijs. De pedagogische hulp wordt georganiseerd overeenkomstig het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger

onderwijs in Vlaanderen en leidt tot het behalen van respectievelijk de graad van bachelor of master of het diploma van gegradueerde.

De pedagogische begeleiders moeten geslaagd zijn voor de vakken waarvoor ze begeleiding geven en moeten die vakken op een vergelijkbaar opleidingsniveau hebben gevolgd.

De beslissing tot toekenning van een tegemoetkoming voor pedagogische hulp bij hogere studies geldt voor één jaar en kan jaarlijks worden verlengd voor één jaar.

Voor het behalen van de graad van bachelor of het diploma van gegradueerde kan de persoon met een handicap gedurende maximaal vier jaar aanspraak maken op een tegemoetkoming, voor het behalen van de graad van master gedurende maximaal drie jaar.

De persoon met een handicap kan slechts aanspraak maken op een tegemoetkoming voor het behalen van een eerste diploma gegradueerde, een eerste graad van bachelor en een eerste graad van master.

Het agentschap kan een tegemoetkoming voor pedagogische hulp bij hogere studies pas uitbetalen nadat het de volgende documenten en de volgende informatie heeft ontvangen:

- 1° een inschrijvingsbewijs in een onderwijsinstelling van het hoger onderwijs of het hoger beroepsonderwijs;
- 2° een gestructureerd voorstel tot pedagogische begeleiding bij de hogere studies met aandacht voor de volgende aspecten:
  - a) initiatieven en acties van de begeleidende dienst van de onderwijsinstelling in functie van de pedagogische hulp;
  - b) de pedagogische hulp die door de student zelf wordt georganiseerd;
  - c) de inhoud en het voorwerp van de pedagogische hulp in functie van de functiestoornis van de betrokken persoon met een handicap;
- 3° informatie over wie de begeleiding en vorming van de pedagogische begeleiders coördineert;
- 4° in voorkomend geval informatie over de begeleidende dienst en de contactpersoon ervan;
- 5° een overzicht van de pedagogische begeleiders met voorlegging van een document waaruit blijkt dat ze geslaagd zijn op een vergelijkbaar opleidingsniveau voor de vakken waarvoor begeleiding wordt gevraagd;
- 6° een overeenkomst tussen de betrokken persoon met een handicap en de begeleiders of begeleidende dienst waarin de wederzijdse rechten en verplichtingen zijn vastgelegd;
- 7° een factuur waarin een overzicht wordt gegeven van het aantal gepresteerde uren per begeleider, gedurende de periode waarop de facturatie slaat, en het aangerekend bedrag per begeleider en die voor akkoord getekend is door de betrokken persoon met een handicap. Als alternatief voor de ondertekende factuur dient een digitaal factuur aangevuld te worden met een verklaring op eer door de persoon met een handicap: "Ik verklaar op eer dat ik akkoord ga met het aantal gepresteerde uren per begeleider gedurende de periode waarop de facturatie met facturatienummer xxx slaat".

b) Specifieke doelgroepen

1) Slechthorenden met een matig of ernstig gehoorverlies of doven:

- a/ die een opleiding van het hoger onderwijs of het hoger beroepsonderwijs volgen voor het behalen van een eerste diploma gegradueerde, een eerste

graad van bachelor of een eerste graad van master.

- 2) Slechthorenden met een matig of ernstig gehoorverlies of doven:
  - a/ die een opleiding van het hoger onderwijs of het hoger beroepsonderwijs volgen voor het behalen van een eerste diploma gegradueerde, een eerste graad van bachelor of een eerste graad van master na het verwerven van de handicap.
- 3) Slechtzienden of blinden:
  - a/ die een opleiding van het hoger onderwijs of het hoger beroepsonderwijs volgen voor het behalen van een eerste diploma gegradueerde, een eerste graad van bachelor of een eerste graad van master.
- 4) Slechtzienden of blinden:
  - a/ die een opleiding van het hoger onderwijs of het hoger beroepsonderwijs volgen voor het behalen van een eerste diploma gegradueerde, een eerste graad van bachelor of een eerste graad van master na het verwerven van de handicap.
- 5) Doofblinden:
  - a/ die een opleiding van het hoger onderwijs of het hoger beroepsonderwijs volgen voor het behalen van een eerste diploma gegradueerde, een eerste graad van bachelor of een eerste graad van master.
- 6) Doofblinden:
  - a/ die een opleiding van het hoger onderwijs of het hoger beroepsonderwijs volgen voor het behalen van een eerste diploma gegradueerde, een eerste graad van bachelor of een eerste graad van master na het verwerven van de handicap.

61. SUPPLEMENT VOOR INCONTINENTIEMATERIAAL VOOR INCONTINENTE PERSONEN (5 TOT EN MET 11 JAAR) DIE PERMANENT BEDLEGERIG ZIJN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een supplement voor incontinentiemateriaal voor incontinenten personen (5 tot en met 11 jaar) die permanent bedlegerig zijn, is een supplement voor de aankoop van bijkomend absorberend en afschermend incontinentiemateriaal

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met ernstige incontinentie:

a/ die behoren tot de doelgroep van één van volgende referterubrieken:

- incontinentiemateriaal voor personen (5 tot en met 11 jaar) met incontinentie, dag en nacht
- incontinentiemateriaal voor personen (5 tot en met 11 jaar) met incontinentie, dag en nacht, met passieve zindelijkheid
- incontinentiemateriaal voor personen (5 tot en met 11 jaar) met incontinentie, dag en nacht, ondanks het gebruik van sondes

b/ die als gevolg van hun handicap meer dan 16 uur per dag een liggende houding in bed aannemen.

62. SUPPLEMENT VOOR INCONTINENTIEMATERIAAL VOOR INCONTINENTE PERSONEN (12 JAAR EN OUDER) DIE PERMANENT BEDLEGERIG ZIJN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een supplement voor incontinentiemateriaal voor incontinenten personen (12 jaar en ouder) die permanent bedlegerig zijn, is een supplement voor de aankoop van bijkomend absorberend en afschermend incontinentiemateriaal.

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met ernstige incontinentie:

a/ die behoren tot de doelgroep van één van volgende referterubrieken:

- incontinentiemateriaal voor personen (12 jaar en ouder) met incontinentie, dag en nacht
- incontinentiemateriaal voor personen (12 jaar en ouder) met incontinentie, dag en nacht, met passieve zindelijkheid
- incontinentiemateriaal voor personen (12 jaar en ouder) met incontinentie, dag en nacht, ondanks het gebruik van sondes

b/ die als gevolg van hun handicap meer dan zestien uur per dag een liggende houding in bed aannemen.

Communicatie

63. AANGEPASTE BEDIENING SMARTPHONE OF TABLET: STATIEVEN EN HOUDERS VOOR

SMARTPHONE OF TABLET

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Statieven en houders voor smartphone of tablet zijn

- 1° statieven en houders om de smartphone of tablet op een zichtbare plaats op de rolstoel te monteren.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° montage op locatie

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die de smartphone of tablet via de rolstoelbesturing bedienen.
- 2) Personen met een matig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die de smartphone of tablet via de rolstoelbesturing bedienen;
  - b/ die de smartphone of tablet niet kunnen vasthouden en waarvoor eenvoudigere alternatieven zoals klittenband of draagriem (rond de nek) niet voldoen

64. BEELDSCHERMLOEP DRAAGBAAR MODEL: BEELDSCHERMDIAGONAAL MINIMUM 5 INCH EN KLEINER DAN 7 INCH

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een beeldschermloep draagbaar model met een beeldschermdiagonaal minimum 5 inch en kleiner dan 7 inch, bevat een camera en een beeldscherm met een diagonaal die begint bij 12,7 cm (5 inch) maar kleiner is dan 17,78 cm (7 inch). Deze apparaten functioneren op batterijen en eventueel ook op netspanning. De toestellen zijn klein en licht zodat ze makkelijk kunnen meegenomen worden.

Dit soort beeldschermloepen zijn bedoeld om teksten te lezen die een goedziende persoon (al of niet met bril) leest op minder dan één meter.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° uitvoeringen die het beeld kunnen bevriezen of onthouden
- 2° uitvoeringen met schrijfstand (schuine positionering)
- 3° uitvoeringen met tactiele bediening
- 4° uitvoeringen met handvat, al dan niet uitklapbaar of eraan te bevestigen
- 5° uitvoeringen met HD (hoge resolutie) camera

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° Tablet of smartphone voor de functie beeldschermloep.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Slechtzienden:

- a/ die onderweg of op verplaatsing lezen;
- b/ voor wie een optisch leeshulpmiddel onvoldoende vergroting of contrast biedt.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Leesloep met lamp

65. BEELDSCHERMLOEP DRAAGBAAR MODEL: BEELDSCHERMDIAGONAAL MINIMUM 7 INCH EN MEER

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een beeldschermloep draagbaar model met een beeldschermdiagonaal minimum 7 inch en meer bevat een camera en een beeldscherm met een diagonaal die begint bij 17,78 cm (7 inch). Deze apparaten functioneren op batterijen en eventueel ook op netspanning. De toestellen zijn meeneembaar in een draagtas.

Dit soort beeldschermloepen zijn bedoeld om teksten te lezen die een goedziende persoon (al of niet met bril) leest op minder dan één meter.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° uitvoeringen die het beeld kunnen bevriezen of onthouden
- 2° uitvoeringen met schrijfstand (schuine positionering)
- 3° uitvoeringen met tactiele bediening
- 4° uitvoeringen met HD (hoge resolutie) camera

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° Tablet of smartphone voor de functie beeldschermloep.

b) Specifieke doelgroep

1) Slechtzienden:

- a/ die onderweg of op verplaatsing lezen;
- b/ voor wie een optisch leeshulpmiddel onvoldoende vergroting of contrast biedt;
- c/ waarvoor een kleiner model geen adequaat hulpmiddel is.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Leesloep met lamp

66. BEELDSCHERMLOEP TAFELMODEL: BEELDSCHERMLOEP TAFELMODEL MET BEELDSCHERMDIAGONAAL MINIMUM 18 TOT MAXIMUM 24 INCH

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een beeldschermloep tafelmodel met beeldschermdiagonaal minimum 18 tot maximum 24 inch, is een elektronisch vergrotingshulpmiddel dat bestaat uit:

- 1° een beeldscherm met een diagonaal van minimum 18 inch en maximum 24 inch
- 2° een camera met HD beeldresolutie
- 3° de nodige elektronica voor beeldvergroting, scherpstelling en contrastverbetering (zwart-witweergave, kleurenweergave, positief of

negatief beeld)

Inbegrepen in deze referterubriek:

1° beeldafdekking en/of leeshulplijnen

b) Specifieke doelgroep

1) Slechtzienden:

- a/ die activiteiten zoals lezen, schrijven, foto's bekijken, kleine huiselijke taken, computer gebruiken ... uitvoeren op een vaste plaats;
- b/ voor wie een optisch leeshulpmiddel onvoldoende vergroting of contrast biedt.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

1° Beeldschermloep tafelmodel: Beeldschermloep tafelmodel met beeldscherm diagonaal van meer dan 24 inch: Supplement voor voorleesfunctie

67. BEELDSCHERMLOEP TAFELMODEL: BEELDSCHERMLOEP TAFELMODEL MET BEELDSCHERMDIAGONAAL MINIMUM 18 TOT MAXIMUM 24 INCH: SUPPLEMENT VOOR MEENEEMBAARHEID

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een beeldschermloep tafelmodel met beeldschermdiagonaal minimum 18 tot maximum 24 inch, supplement voor meeneembaarheid, is een elektronisch vergrotingshulpmiddel dat bestaat uit:

- 1° een beeldscherm met een diagonaal van minimum 18 inch en maximum 24 inch
- 2° een camera met HD beeldresolutie
- 3° de nodige elektronica voor beeldvergroting, scherpstelling en contrastverbetering (zwart-witweergave, kleurenweergave, positief of negatief beeld)

In verband met het meeneembare karakter van de beeldschermloep zijn eveneens volgende eigenschappen van belang:

- 1° De beeldschermloep moet op een laptop kunnen aangesloten worden maar ook op een losstaand beeldscherm (monitor) dat ter plaatse ter beschikking is. Deze uitvoeringen zijn vooral aan de orde in een onderwijscontext maar ook in andere situaties: bij gescheiden ouders, volwassenen die op verplaatsing willen werken,...
- 2° Slechtziende kinderen moeten hun beeldschermloep vlot kunnen aansluiten aan het groot scherm in het klaslokaal, aan het netwerk, aan het smartboard ...
- 3° Een beeldschermloep die aangesloten moet worden op een computer, moet compatibel zijn met vergrotingssoftware.

b) Specifieke doelgroep

1) Slechtzienden:

- a/ die activiteiten zoals lezen, schrijven, foto's bekijken, kleine huiselijke taken, computer gebruiken ... uitvoeren op meerdere plaatsen;
- b/ voor wie een optisch leeshulpmiddel onvoldoende vergroting of contrast biedt.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Beeldschermloep tafelmodel: Beeldschermloep tafelmodel met beeldschermdiagonaal van meer dan 24 inch
- 2° Beeldschermloep tafelmodel: Beeldschermloep tafelmodel met beeldschermdiagonaal van meer dan 24 inch: Supplement voor voorleesfunctie

68. BEELDSCHERMLOEP TAFELMODEL:

BEELDSCHERMLOEP TAFELMODEL MET BEELDSCHERMDIAGONAAL MINIMUM 18 TOT MAXIMUM 24 INCH: SUPPLEMENT VOOR VOORLEESFUNCTIE

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een beeldschermloep tafelmodel met beeldscherm diagonaal met beeldscherm diagonaal minimum 18 tot maximum 24 inch, supplement voor voorleesfunctie, is een elektronisch vergrotingshulpmiddel dat minstens bestaat uit:

- 1° een beeldscherm met een diagonaal van minimum 18 en maximum 24 inch
- 2° een camera met HD beeldresolutie
- 3° de nodige elektronica voor beeldvergroting, scherpstelling en contrastverbetering (zwart-witweergave, kleurenweergave, positief of negatief beeld)
- 4° een voorleesfunctie die gedrukte tekst kan voorlezen met een goed verstaanbare stem

b) Specifieke doelgroep

1) Slechtzienden:

- a/ die activiteiten zoals lezen, schrijven, foto's bekijken, kleine huiselijke taken, computer gebruiken ... uitvoeren op een vaste plaats;
- b/ voor wie een optisch leeshulpmiddel onvoldoende vergroting of contrast biedt;
- c/ voor wie het beeldscherm groter moet zijn dan 24 inch omwille van visusproblematiek die het leescomfort inperkt;
- d/ die over voldoende mentale mogelijkheden beschikken om met het hulpmiddel te werken.
- e/ waarvoor minstens twee items uit de volgende drie van toepassing zijn:
  - Nood aan hoge vergroting; letters met een x-hoogte van minstens 3,5 cm. Doorgaans passen er dan slechts enkele woorden op één regel.
  - Dagelijks meer dan 500 woorden lezen; A4-blad bij courants lettertype.
  - Door beeldflikker en/of de hoge luminantie van het beeldscherm lukt het lezen niet meer.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Beeldschermloep tafelmodel: Beeldschermloep tafelmodel met beeldscherm diagonaal van meer dan 24 inch
- 2° Beeldschermloep tafelmodel: Beeldschermloep tafelmodel met beeldscherm diagonaal van meer dan 24 inch: Supplement voor voorleesfunctie

69. BEELDSCHERMLOEP TAFELMODEL: BEELDSCHERMLOEP TAFELMODEL MET BEELDSCHERMDIAGONAAL VAN MEER DAN 24 INCH

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een beeldschermloep tafelmodel met beeldscherm diagonaal van meer dan 24 inch is een elektronisch vergrotingshulpmiddel dat bestaat uit:

- 1° een beeldscherm met een diagonaal van meer dan 24 inch
- 2° een camera met HD-beeldresolutie
- 3° de nodige elektronica voor beeldvergroting, scherpstelling en contrastverbetering (zwart-witweergave, kleurenweergave, positief of negatief beeld)

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° beeldafdekking en/of leeshulplijnen

b) Specifieke doelgroep

1) Slechtzienden:

- a/ die activiteiten zoals lezen, schrijven, foto's bekijken, kleine huiselijke taken, computer gebruiken ... uitvoeren op een vaste plaats;
- b/ voor wie een optisch leeshulpmiddel onvoldoende vergroting of contrast biedt.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Beeldschermloep tafelmodel: Beeldschermloep tafelmodel met beeldscherm diagonaal minimum 18 tot maximum 24 inch
- 2° Beeldschermloep tafelmodel: Beeldschermloep tafelmodel met beeldscherm diagonaal minimum 18 tot maximum 24 inch: Supplement voor meeneembaarheid
- 3° Beeldschermloep tafelmodel: Beeldschermloep tafelmodel met beeldscherm diagonaal minimum 18 tot maximum 24 inch: Supplement voor voorleesfunctie

**70. BEELDSCHERMLOEP TAFELMODEL:
BEELDSCHERMLOEP TAFELMODEL MET
BEELDSCHERMDIAGONAAL VAN MEER DAN 24 INCH:
SUPPLEMENT VOOR VOORLEESFUNCTIE****a) Beschrijving van het hulpmiddel**

Een beeldschermloep tafelmodel met beeldscherm diagonaal van meer dan 24 inch, supplement voor voorleesfunctie, is een elektronisch vergrotingshulpmiddel dat minstens bestaat uit:

- 1° een beeldscherm met een diagonaal van meer dan 24 inch
- 2° een camera met HD beeldresolutie
- 3° de nodige elektronica voor beeldvergroting, scherpstelling en contrastverbetering (zwart-witweergave, kleurenweergave, positief of negatief beeld)
- 4° een voorleesfunctie die gedrukte tekst kan voorlezen met een goed verstaanbare stem

b) Specifieke doelgroep

1) Slechtzienden:

- a/ die activiteiten zoals lezen, schrijven, foto's bekijken, kleine huiselijke taken, computer gebruiken ... uitvoeren op een vaste plaats;
- b/ voor wie een optisch leeshulpmiddel onvoldoende vergroting of contrast biedt;
- c/ voor wie het beeldscherm groter moet zijn dan 24 inch omwille van visusproblematiek die het leescomfort inperkt;
- d/ die over voldoende mentale mogelijkheden beschikken om met het hulpmiddel te werken;
- e/ waarvoor minstens twee items uit de volgende drie van toepassing zijn:
  - Nood aan hoge vergroting; letters met een x-hoogte van minstens 3,5 cm. Doorgaans passen er dan slechts enkele woorden op één regel.
  - Dagelijks meer dan 500 woorden lezen; A4 blad bij courant lettertype.
  - Door beeldflikker en/of de hoge luminantie van het beeldscherm lukt het lezen niet meer.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Beeldschermloep tafelmodel: Beeldschermloep tafelmodel met beeldschermdiagonaal minimum 18 tot maximum 24 inch
- 2° Beeldschermloep tafelmodel: Beeldschermloep tafelmodel met beeldschermdiagonaal minimum 18 tot maximum 24 inch: Supplement voor meeneembaarheid
- 3° Beeldschermloep tafelmodel: Beeldschermloep tafelmodel met beeldschermdiagonaal minimum 18 tot maximum 24 inch: Supplement voor voorleesfunctie

71. BLUETOOTH-GELUIDSOVERDRACHTSYSTEEM

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een bluetooth-geluidsoverdrachtsysteem bestaat uit een bluetoothzender, die met de geluidsbron verbonden is, en een bluetoothontvanger (streamer) die de slechthorende draagt. De streamer stuurt het ontvangen signaal van de bluetoothzender naar de hoortoestellen (streamen). De hoortoestellen zetten dat digitaal signaal vervolgens om in waarneembaar geluid.

Er zijn twee types streamers:

- 1° Type een maakt dat je met één streamer een oplossing hebt om radio en tv, mondelinge gesprekken en telefoongesprekken te horen.
- 2° Type twee vraagt voor elke afzonderlijke probleemactiviteit bij het spraakverstaan een andere streamer.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:
  - a/ die één of twee hoorapparaten dragen.
- 2) Slechthorenden met een ernstig gehoorverlies of doven:
  - a/ die één of twee hoorapparaten en/of cochleaire implantaten (CI's) dragen.

72. BRAILLESCHRIJFMACHINE

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een brailleschrijfmachine is een typemachine met 6 brailletoetsen en een spatiebalk in plaats van een azerty- of qwertyklavier. De brailletekens worden op het papier gezet door een printkop die over het papier beweegt. De printkop is voorzien van 6 hamertjes die voelbare braillepuntjes in het papier slaan.

Inbegrepen in deze referenterubriek:

- 1° elektrische brailleschrijfmachine
- 2° elektronische brailleschrijfmachine

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Blinden:
  - a/ die vrijwel dagelijks het brailleschrift op papier gebruiken.
- 2) Blinden:
  - a/ die het brailleschrift aanleren.
- 3) Slechtzienden:
  - a/ die vrijwel dagelijks het brailleschrift op papier gebruiken.
- 4) Slechtzienden:
  - a/ die het brailleschrift aanleren.

73. COMMUNICATIETOESTELLEN: AANVULLING BIJ DRAAGBARE COMPUTER GEBRUIKT ALS

COMMUNICATIETOESTEL: **COMMUNICATIESOFTWARE**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Communicatiesoftware is:

- 1° een computerprogramma voor rechtstreekse communicatie gebaseerd op symbolen en/of tekst (respectievelijk symboolgebaseerde en tekstgebaseerde software)
- 2° voorzien van een synthetische stem.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° synthetische stem

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die zich niet (voldoende) verstaanbaar kunnen uitdrukken;
  - b/ die functioneel communiceren/zich adequaat uitdrukken met behulp van afbeeldingen en/of tekst;
  - c/ die zelfstandig kunnen omgaan met de woordenschat die de communicatiesoftware bevat;
  - d/ voor wie alternatieven zoals een niet-technologische oplossing, een stemversterker of een statisch toestel niet voldoen;
  - e/ die geen speciale eisen hebben inzake robuustheid, bevestiging, meeneembaarheid en directe beschikbaarheid.

74. COMMUNICATIETOESTELLEN: AANVULLING BIJ **DYNAMISCHE SYSTEMEN EN DRAAGBARE** **COMPUTER GEBRUIKT ALS** **COMMUNICATIETOESTEL: EXTRA SLEUTEL** **(LICENTIE)**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een extra sleutel is een extra licentie voor de communicatiesoftware.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die hun communicatietoestel met communicatiesoftware constant gebruiken;
  - b/ bij wie de begeleiding regelmatig de inhoud van het communicatietoestel moet wijzigen.

75. COMMUNICATIETOESTELLEN: AANVULLING BIJ **DYNAMISCHE SYSTEMEN EN DRAAGBARE** **COMPUTER GEBRUIKT ALS** **COMMUNICATIETOESTEL: SYMBOOLDATABANKEN**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Symbooldatabanken zijn databanken van digitaal opgeslagen symbolen, ingericht met het oog op flexibele raadpleging en gebruik.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een dynamisch communicatietoestel
  - b/ die gebruik (zullen) maken van communicatiesoftware op basis van symbolen.
- 2) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ personen die behoren tot de doelgroep van gebruikers van communicatiesoftware
  - b/ die gebruik (zullen) maken van communicatiesoftware op basis van symbolen.

76. COMMUNICATIETOESTELLEN: AANVULLING BIJ DYNAMISCHE SYSTEMEN, TEKSTTOESTELLEN EN DRAAGBARE COMPUTER GEBRUIKT ALS COMMUNICATIETOESTEL: EXTRA TAAL**a) Beschrijving van het hulpmiddel**

Een extra taal is een extra software-onderdeel waardoor de betrokkene de boodschap met zijn communicatietoestel niet alleen in een eerste taal kan laten uitspreken, maar ook in één extra taal.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een dynamisch communicatietoestel;
  - b/ die in een meertalige context willen communiceren met een stem.
- 2) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van communicatiesoftware;
  - b/ die in een meertalige context willen communiceren met een stem.
- 3) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een teksttoestel;
  - b/ die in een meertalige context willen communiceren met een stem.

77. COMMUNICATIETOESTELLEN: AANVULLING BIJ STATISCHE SYSTEMEN: SOFTWARE VOOR DE AANMAAK VAN PAPIEREN COMMUNICATIEKAARTEN**a) Beschrijving van het hulpmiddel**

Software voor de aanmaak van papieren communicatiekaarten is een computerprogramma voor het aanmaken, bewaren en afdrukken van communicatiekaarten (voornamelijk gebaseerd op symbolen), dat standaard meegeleverd kan worden met een statisch systeem met meerdere boodschappen

of als apart programma kan verkocht worden.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een verstandelijke handicap en een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een statisch systeem met meerdere boodschappen;
  - b/ die communicatiekaarten nodig hebben om hun toestel ervan te voorzien;
  - c/ voor wie eenvoudigere alternatieven niet voldoen (vb. tabel in Word ...).
- 2) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies en een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een statisch systeem met meerdere boodschappen;
  - b/ die communicatiekaarten nodig hebben om hun toestel ervan te voorzien;
  - c/ voor wie eenvoudigere alternatieven niet voldoen (vb. tabel in Word ...).

78. COMMUNICATIETOESTELLEN: AANVULLING BIJ STATISCHE SYSTEMEN: SYMBOOLDATABANK

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een symbooldatabank is een databank van digitaal opgeslagen symbolen, ingericht met het oog op flexibele raadpleging en gebruik.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een verstandelijke handicap en een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een statisch systeem met meerdere boodschappen
  - b/ die gebruik willen maken van communicatiesoftware op basis van symbolen
- 2) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies en een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een statisch systeem met meerdere boodschappen
  - b/ die gebruik willen maken van communicatiesoftware op basis van symbolen

79. COMMUNICATIETOESTELLEN: AANVULLING BIJ TABLET GEBRUIKT ALS COMMUNICATIETOESTEL (INCL. ONDERSTEUNENDE COMMUNICATIE-APP EN STEM): SYMBOOLDATABANKEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een symbooldatabanken zijn databanken van digitaal opgeslagen symbolen, ingericht met het oog op flexibele raadpleging en gebruik.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een tablet gebruikt als communicatietoestel;
  - b/ die gebruik willen maken van communicatiesoftware op basis van symbolen.

80. COMMUNICATIETOESTELLEN: BIJHORIGHEDEN (VOOR DE IN DEZE LIJST VERMELDE COMMUNICATIETOESTELLEN): ADAPTER

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een adapter als bijhorigheid voor een (dynamisch) communicatietoestel of draagbare computer gebruikt als communicatietoestel of tablet gebruikt als communicatietoestel, is een apparaat dat het communicatietoestel aansluit op de batterij van de elektronische rolstoel.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een dynamisch

- communicatietoestel;
  - b/ die hun communicatietoestel willen aansluiten op de batterij van hun elektronische rolstoel.
- 2) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
- a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van communicatiesoftware;
  - b/ die hun draagbare computer gebruikt als communicatietoestel willen aansluiten op de batterij van hun elektronische rolstoel.
- 3) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
- a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een tablet gebruikt als communicatietoestel;
  - b/ die hun tablet gebruikt als communicatietoestel willen aansluiten op de batterij hun elektronische rolstoel.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55 euro

81. COMMUNICATIETOESTELLEN: BIJHORIGHEDEN (VOOR DE IN DEZE LIJST VERMELDE COMMUNICATIETOESTELLEN): ANDERE (DRAAGTAS, KABELS,...)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Andere (draagtas, kabels,...) zijn toestellen of voorwerpen die de doeltreffendheid en het gebruiksgemak van het communicatietoestel verhogen, zodat het communicatietoestel kan gebruikt worden met een optimale zelfstandigheid en die verschillen van een tafelstatief, een rolstoelstatief, schakelaars, afdekplaten, extra batterijen, batterijladers of een adapter.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een statisch communicatietoestel;
  - b/ die nood hebben aan een uitbreiding bij hun communicatietoestel verschillend van een tafelstatief, een rolstoelstatief, schakelaars, afdekplaten, extra batterijen, batterijladers of een adapter.
- 2) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een dynamisch communicatietoestel;
  - b/ die nood hebben aan een uitbreiding bij hun communicatietoestel verschillend van een tafelstatief, een rolstoelstatief, schakelaars, afdekplaten, extra batterijen, batterijladers of een adapter.
- 3) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van communicatiesoftware;
  - b/ die nood hebben aan een uitbreiding bij hun draagbare computer gebruikt als communicatietoestel verschillend van een tafelstatief, een rolstoelstatief, schakelaars, afdekplaten, extra batterijen, batterijladers of een adapter.
- 4) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een teksttoestel;
  - b/ die nood hebben aan een uitbreiding bij hun communicatietoestel verschillend van een tafelstatief, een rolstoelstatief, schakelaars, afdekplaten, extra batterijen, batterijladers of een adapter.
- 5) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een tablet gebruikt als communicatietoestel;
  - b/ die nood hebben aan een uitbreiding bij hun communicatietoestel verschillend van een tafelstatief, een rolstoelstatief, schakelaars, afdekplaten, extra batterijen, batterijladers of een adapter.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55 euro

82. COMMUNICATIETOESTELLEN: BIJHORIGHEDEN

(VOOR DE IN DEZE LIJST VERMELDE COMMUNICATIETOESTELLEN): ANDERE STATIEVEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Andere statieven zijn statieven om de aangepaste bediening (zoals scanning via twee schakelaars) van een communicatietoestel in een gepaste positie te monteren.

De andere statieven zijn al dan niet wegzwenkbaar en zijn verschillend van een tafelstatief, rolstoelstatief of bedstatief.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een statisch communicatietoestel;
  - b/ die onvoldoende functie in de bovenste ledematen hebben om de standaardbediening van hun communicatietoestel adequaat te gebruiken;
  - c/ die de aangepaste bediening van hun toestel niet losliggend op een tafel of rolstoeltafel kunnen gebruiken;
  - d/ voor wie een eenvoudige aanpassing (zoals antislipmatje, velcrostrip) geen adequate oplossing biedt.
- 2) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een dynamisch communicatietoestel;
  - b/ die onvoldoende functie in de bovenste ledematen hebben om de standaardbediening van hun communicatietoestel adequaat te gebruiken;
  - c/ die de aangepaste bediening van hun toestel niet losliggend op een tafel of rolstoeltafel kunnen gebruiken;
  - d/ voor wie een eenvoudige aanpassing (zoals antislipmatje, velcrostrip) geen adequate oplossing biedt.
- 3) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van communicatiesoftware;
  - b/ die onvoldoende functie in de bovenste ledematen hebben om de standaardbediening van hun communicatietoestel adequaat te gebruiken;
  - c/ die de aangepaste bediening van hun draagbare computer gebruikt als communicatietoestel niet losliggend op een tafel of rolstoeltafel kunnen gebruiken;
  - d/ voor wie een eenvoudige aanpassing (zoals antislipmatje, velcrostrip) geen adequate oplossing biedt.
- 4) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een teksttoestel;
  - b/ die onvoldoende functie in de bovenste ledematen hebben om de standaardbediening van hun communicatietoestel adequaat te gebruiken;
  - c/ die de aangepaste bediening van hun toestel niet losliggend op een tafel of rolstoeltafel kunnen gebruiken;
  - d/ voor wie een eenvoudige aanpassing (zoals antislipmatje, velcrostrip) geen adequate oplossing biedt.
- 5) Personen met een ernstige communicatieve beperking:

- a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een tablet gebruikt als communicatietoestel;
- b/ die onvoldoende functie in de bovenste ledematen hebben om de standaardbediening van hun communicatietoestel adequaat te gebruiken;
- c/ die de aangepaste bediening van hun toestel niet losliggend op een tafel of rolstoeltafel kunnen gebruiken;
- d/ voor wie een eenvoudige aanpassing (zoals antislipmatje, velcrostrip) geen adequate oplossing biedt.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55 euro

83. COMMUNICATIETOESTELLEN: BIJHORIGHEDEN (VOOR DE IN DEZE LIJST VERMELDE COMMUNICATIETOESTELLEN): BEDSTATIEF

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een bedstatief is een statief om een communicatietoestel in een gepaste positie in bed te gebruiken.

Een bedstatief wordt ofwel vast op het bed gemonteerd, ofwel vrijstaand naast het bed gezet.

Een vrijstaand bedstatief is al dan niet verrijdbaar.

b) Specifieke doelgroepen

1) Personen met een ernstige communicatieve beperking:

- a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een statisch communicatietoestel;
- b/ die hun toestel niet kunnen vasthouden of niet losliggend op een bedtafel kunnen gebruiken;
- c/ voor wie een eenvoudige aanpassing (zoals antislipmatje, velcrostrip) of het ingebouwde statief geen adequate oplossing biedt.

2) Personen met een ernstige communicatieve beperking:

- a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een dynamisch communicatietoestel;
- b/ die hun toestel niet kunnen vasthouden of niet losliggend op een bedtafel kunnen gebruiken;
- c/ voor wie een eenvoudige aanpassing (zoals antislipmatje, velcrostrip) of het ingebouwde statief geen adequate oplossing biedt.

3) Personen met een ernstige communicatieve beperking:

- a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van communicatiesoftware;
- b/ die hun toestel niet kunnen vasthouden of niet losliggend op een bedtafel kunnen gebruiken;
- c/ voor wie een eenvoudige aanpassing (zoals antislipmatje, velcrostrip) geen adequate oplossing biedt.

4) Personen met een ernstige communicatieve beperking:

- a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een teksttoestel;
- b/ die hun toestel niet kunnen vasthouden of niet losliggend op een bedtafel kunnen gebruiken;
- c/ voor wie een eenvoudige aanpassing (zoals antislipmatje, velcrostrip) of het ingebouwde statief geen adequate oplossing biedt.

5) Personen met een ernstige communicatieve beperking:

- a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een tablet gebruikt als communicatietoestel;
- b/ die hun toestel niet kunnen vasthouden of niet losliggend op een bedtafel kunnen gebruiken;
- c/ voor wie een eenvoudige aanpassing (zoals antislipmatje, velcrostrip) of een standaard hoes met statiefje geen adequate oplossing biedt.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55 euro

84. COMMUNICATIETOESTELLEN: BIJHORIGHEDEN (VOOR DE IN DEZE LIJST VERMELDE COMMUNICATIETOESTELLEN): ELEKTRISCH WEGZWENKBAAR ROLSTOELSTATIEF

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een elektrisch wegzwenkbaar rolstoelstatief is een rolstoelstatief om een communicatietoestel in een gepaste positie vast aan een elektrische rolstoel te monteren. Een elektrisch wegzwenkbaar rolstoelstatief is bedienbaar met een schakelaar en stelt de betrokkene in staat om zijn communicatietoestel zelfstandig weg te zwenken.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° schakelaar om het rolstoelstatief te bedienen
- 2° houder of klem om communicatietoestel op het statief te bevestigen

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstige communicatieve beperking en een ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een statisch communicatietoestel;
  - b/ die hun communicatietoestel niet kunnen vasthouden tijdens het gebruik;
  - c/ die een elektrische rolstoel gebruiken;
  - d/ die niet in staat zijn om een vast of manueel wegzwenkbaar statief zelfstandig weg te klappen
- 2) Personen met een ernstige communicatieve beperking en een ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een dynamisch communicatietoestel;
  - b/ die hun communicatietoestel niet kunnen vasthouden tijdens het gebruik;
  - c/ die een elektrische rolstoel gebruiken;
  - d/ die niet in staat zijn om een vast of manueel wegzwenkbaar statief zelfstandig weg te klappen
- 3) Personen met een ernstige communicatieve beperking en een ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een tablet gebruikt als communicatietoestel;
  - b/ die hun communicatietoestel niet kunnen vasthouden tijdens het gebruik;
  - c/ die een elektrische rolstoel gebruiken;
  - d/ die niet in staat zijn om een vast of manueel wegzwenkbaar statief zelfstandig weg te klappen
- 4) Personen met ernstige communicatieve beperking en een ernstig of volledig

functieverlies in beide bovenste ledematen:

- a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een teksttoestel;
  - b/ die hun communicatietoestel niet kunnen vasthouden tijdens het gebruik;
  - c/ die een elektrische rolstoel gebruiken;
  - d/ die niet in staat zijn om een vast of manueel wegzwenkbaar statief zelfstandig weg te klappen
- 5) Personen met een ernstige communicatieve beperking en een ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
- a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van communicatiesoftware op een draagbare computer gebruikt als communicatietoestel;
  - b/ die hun communicatietoestel niet kunnen vasthouden tijdens het gebruik;
  - c/ die een elektrische rolstoel gebruiken;
  - d/ die niet in staat zijn om een vast of manueel wegzwenkbaar statief zelfstandig weg te klappen

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55 euro

85. COMMUNICATIETOESTELLEN: BIJHORIGHEDEN (VOOR DE IN DEZE LIJST VERMELDE COMMUNICATIETOESTELLEN): EXTRA BATTERIJEN - BATTERIJLADERS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Extra batterijen zijn een extra set oplaadbare batterijen waarop de gebruiker beroep kan doen als de oorspronkelijke batterijen moeten opgeladen worden in een externe lader.

Een batterijlader is een externe batterijlader om de extra batterijen te kunnen opladen, zodat het toestel zelf niet aan het stroomnetwerk moet aangesloten worden.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een dynamisch communicatietoestel;
  - b/ die hun toestel vrijwel continu gebruiken, gedurende meer dan 6 uur per dag.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55 euro

86. COMMUNICATIETOESTELLEN: BIJHORIGHEDEN (VOOR DE IN DEZE LIJST VERMELDE COMMUNICATIETOESTELLEN): SCHAKELAARS, AFDEKPLATEN,...

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Schakelaars zijn een of twee handbediende drukknoppen bedoeld om het communicatietoestel scannend te gebruiken.

Afdekplaten zijn roosters die over het toetsenbord of aanraakscherm van het communicatietoestel gelegd worden om de letters of symbolen van elkaar te scheiden zodat foute selecties zoveel mogelijk vermeden worden.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° interface voor het aansluiten van een schakelaar op een dynamisch communicatietoestel of een draagbare computer gebruikt als communicatietoestel

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een statisch communicatietoestel;
  - b/ die onvoldoende functie in de bovenste ledematen hebben om de standaardbediening van hun communicatietoestel adequaat te gebruiken.
- 2) Personen met een ernstige communicatieve beperking:

- a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een dynamisch communicatietoestel;
  - b/ die onvoldoende functie in de bovenste ledematen hebben om de standaardbediening van hun communicatietoestel adequaat te gebruiken.
- 3) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
- a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van communicatiesoftware;
  - b/ die onvoldoende functie in de bovenste ledematen hebben om de standaardbediening van hun draagbare computer gebruikt als communicatietoestel adequaat te gebruiken.
- 4) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
- a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een teksttoestel;
  - b/ die onvoldoende functie in de bovenste ledematen hebben om de standaardbediening van hun communicatietoestel adequaat te gebruiken.
- 5) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
- a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een tablet gebruikt als communicatietoestel;
  - b/ die onvoldoende functie in de bovenste ledematen hebben om de standaardbediening van hun communicatietoestel adequaat te gebruiken.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55 euro

87. COMMUNICATIETOESTELLEN: BIJHORIGHEDEN (VOOR DE IN DEZE LIJST VERMELDE COMMUNICATIETOESTELLEN): TAFELSTATIEF

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een tafelstatief is een statief om een communicatietoestel in een gepaste positie aan tafel te bedienen.

Een tafelstatief wordt ofwel vast op tafel gemonteerd, ofwel los op tafel gezet.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een statisch communicatietoestel;
  - b/ die hun toestel niet losliggend op een tafel of rolstoeltafel kunnen gebruiken;
  - c/ voor wie een eenvoudige aanpassing (zoals antislipmatje, velcrostrip) of het ingebouwde statief geen adequate oplossing biedt.
- 2) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een dynamisch communicatietoestel;
  - b/ die hun toestel niet losliggend op een tafel of rolstoeltafel kunnen gebruiken;
  - c/ voor wie een eenvoudige aanpassing (zoals antislipmatje, velcrostrip) of het ingebouwde statief geen adequate oplossing biedt.
- 3) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van communicatiesoftware;
  - b/ die hun draagbare computer gebruikt als communicatietoestel niet losliggend op een tafel of rolstoeltafel kunnen gebruiken;
  - c/ voor wie een eenvoudige aanpassing (zoals antislipmatje, velcrostrip) geen adequate oplossing biedt.
- 4) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een teksttoestel;
  - b/ die hun toestel niet losliggend op een tafel of rolstoeltafel kunnen gebruiken;
  - c/ voor wie een eenvoudige aanpassing (zoals antislipmatje, velcrostrip) of het ingebouwde statief geen adequate oplossing biedt.
- 5) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een tablet gebruikt als communicatietoestel;
  - b/ die hun toestel niet losliggend op een tafel of rolstoeltafel kunnen gebruiken;
  - c/ voor wie een eenvoudige aanpassing (zoals antislipmatje, velcrostrip) of een standaard hoes met statief geen adequate oplossing biedt.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van

communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55 euro

88. COMMUNICATIETOESTELLEN: BIJHORIGHEDEN (VOOR DE IN DEZE LIJST VERMELDE COMMUNICATIETOESTELLEN): VAST OF MANUEEL WEGZWENKBAAR ROLSTOELSTATIEF

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een vast of manueel wegzwenkbaar rolstoelstatief is een statief om een communicatietoestel in een gepaste positie vast aan een rolstoel (frame of rolstoeltafel) te monteren.

Het statief laat al dan niet toe dat de gebruiker het communicatietoestel handmatig kan wegklappen.

Inbegrepen in deze referenterubriek:

- 1° statieven voor positionering van een communicatietoestel op andere mobiliteitshulpmiddelen
- 2° houder of klem om communicatietoestel op het statief te bevestigen

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een statisch communicatietoestel;
  - b/ die hun communicatietoestel niet kunnen vasthouden tijdens het gebruik;
  - c/ die een rolstoel of ander mobiliteitshulpmiddel gebruiken.
- 2) Personen met ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een dynamisch communicatietoestel;
  - b/ die hun communicatietoestel niet kunnen vasthouden tijdens het gebruik;
  - c/ die een rolstoel of ander mobiliteitshulpmiddel gebruiken.
- 3) Personen met ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van communicatiesoftware;
  - b/ die hun draagbare computer gebruikt als communicatietoestel niet kunnen vasthouden tijdens het gebruik;
  - c/ die een rolstoel of ander mobiliteitshulpmiddel gebruiken.
- 4) Personen met ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een teksttoestel;
  - b/ die hun communicatietoestel niet kunnen vasthouden tijdens het gebruik;
  - c/ die een rolstoel of ander mobiliteitshulpmiddel gebruiken.
- 5) Personen met ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van gebruikers van een tablet gebruikt als communicatietoestel;
  - b/ die hun communicatietoestel niet kunnen vasthouden tijdens het gebruik;
  - c/ die een rolstoel of ander mobiliteitshulpmiddel gebruiken.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van
communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55 euro

89. COMMUNICATIETOESTELLEN: **COMMUNICATIETOESTEL VOOR DOOFBLINDEN**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een communicatietoestel voor doofblinden is een toestel dat een gesprek mogelijk maakt tussen mensen die niet of slechts erg moeizaam kunnen horen én zien en vaak ook moeizaam of niet kunnen praten en een gesprekspartner. Het toestel biedt voor beide gesprekspartners een aangepast toetsenbord om de eigen boodschappen in te typen en een aangepast display om de boodschappen van de gesprekspartner te lezen.

b) Specifieke doelgroep

1) Doofblinden:

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het referentiebedrag; maximum bedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55 euro

90. COMMUNICATIETOESTELLEN: DYNAMISCHE **SYSTEMEN: BASIS DYNAMISCH SYSTEEM**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een basis dynamisch systeem is een robuust communicatietoestel met:

- 1° een aanraakscherm
- 2° geïnstalleerde communicatiesoftware met spraaksynthese
- 3° de mogelijkheid om een aangepaste bediening te gebruiken (scanning met een of meer schakelaars, afdekplaat, (aangepaste) muis, (aangepaste) joystick ...)

Een basis dynamisch communicatietoestel kan eventueel ook voorzien zijn van:

- 1° de mogelijkheid om omgevingsbediening in te bouwen
- 2° de mogelijkheid om extra modules te integreren (bv. GSM-module, fotomodule ...)

De focus van het gebruik van een basis dynamisch systeem ligt op het mogelijk maken van communicatie.

Inbegrepen in deze referenterubriek:

- 1° Adapter voor aansluiting op netspanning (220V)

Behoort niet tot deze referenterubriek:

- 1° Aangepaste bediening anders dan het aanraakscherm (andere referenterubriek)

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een ernstige communicatieve beperking:

- a/ die zich niet (voldoende) verstaanbaar kunnen uitdrukken;
- b/ die functioneel communiceren / zich adequaat uitdrukken met behulp van

afbeeldingen en/of tekst;

- c/ die beschikken over de nodige cognitieve-, communicatieve- en taalvaardigheden om zinvol met het toestel te communiceren;
- d/ die zelfstandig kunnen omgaan met de woordenschat die het toestel bevat;
- e/ voor wie goedkopere alternatieven zoals een niet-technologische oplossing, stemversterker, een statisch toestel, een smartphone of tablet gebruikt als communicatietoestel of een teksttoestel niet voldoen.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Communicatietoestellen: Smartphone gebruikt als communicatietoestel (incl. ondersteunende communicatie-app en stem)

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55 euro

91. COMMUNICATIETOESTELLEN: DYNAMISCHE SYSTEMEN: UITGEBREID DYNAMISCH SYSTEEM

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een uitgebreid dynamisch systeem is een robuust communicatietoestel met geïnstalleerde communicatiesoftware en synthetische stem, dat naast communicatie de volgende functies bevat:

- 1° de omgeving bedienen (via infrarood (IR) en/of radiofrequentie (RF))
- 2° de computer gebruiken (d.w.z. alle functies die men op een normale computer kan, zoals internet gebruiken, een spelletje spelen, een document openen en bewerken ...)
- 3° de GSM gebruiken
- 4° de mogelijkheid om alternatieve bediening te installeren (bv. schakelaars, oogbediening,...), volgens de noden van de gebruiker

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° Installatie van het toestel en de software

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° Aangepaste bediening anders dan het aanraakscherm (andere referterubriek)

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstige communicatieve beperking én een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die zich niet (voldoende) verstaanbaar kunnen uitdrukken;
  - b/ die functioneel communiceren / zich adequaat uitdrukken met behulp van afbeeldingen en/of tekst;
  - c/ die beschikken over de nodige cognitieve-, communicatieve- en taalvaardigheden om zinvol met het toestel te communiceren;
  - d/ die zelfstandig kunnen omgaan met de woordenschat die het toestel bevat;
  - e/ voor wie alternatieven zoals een niet-technologische oplossing, stemversterker, een statisch toestel, een smartphone of een tablet gebruikt als communicatietoestel, een basis dynamisch communicatietoestel of een teksttoestel niet voldoen;
  - f/ die omwille van een functieverlies in de bovenste ledematen nood hebben aan een of meer van de volgende functies:
    - aangepaste **omgevingsbediening** die niet kan gerealiseerd worden met eenvoudigere oplossingen voor omgevingsbediening waaronder aangepaste knoppen, aangepaste plaatsing van de knoppen of van de standaard afstandsbediening(en) van de toestellen, een gewone universele multimedia-afstandsbediening of een universele multimedia-afstandsbediening met minder of met grote knoppen
    - aangepaste **computerbediening** die niet kan gerealiseerd worden met eenvoudigere alternatieven (waaronder toegankelijkheidsinstellingen, het gebruik van sneltoetsen, de 'eenvoudige aanpassingen voor bediening computer' (andere referterubriek) ...)

- **aangepaste bediening voor het spraaktoestel** die niet mogelijk is bij een basis dynamisch systeem

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Communicatietoestellen: Smartphone gebruikt als communicatietoestel (incl. ondersteunende communicatie-app en stem)

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55 euro

92. COMMUNICATIETOESTELLEN: DYNAMISCHE SYSTEMEN: UITGEBREID DYNAMISCH SYSTEEM MET OOGBEDIENING

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een uitgebreid dynamisch systeem met oogbediening is een robuust en uitgebreid communicatietoestel dat via oogbeweging bediend kan worden en dat naast communicatie de volgende functies bevat:

- 1° de omgeving bedienen (via infrarood (IR) en/of radiofrequentie (RF))
- 2° de computer gebruiken (d.w.z. alle functies die men op een normale computer kan, zoals internet gebruiken, een spelletje spelen, een document openen en bewerken ...)
- 3° de GSM gebruiken

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° oogbedieningsmodule
- 2° geïnstalleerde communicatiesoftware en oogbedieningssoftware
- 3° montage van het toestel op eventuele statieven op de rolstoel of het bed

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstige communicatieve beperking én ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die zich niet (voldoende) verstaanbaar kunnen uitdrukken;
  - b/ die functioneel communiceren / zich adequaat uitdrukken met behulp van afbeeldingen en/of tekst;
  - c/ die beschikken over de nodige cognitieve-, communicatieve- en taalvaardigheden om zinvol met het toestel te communiceren;
  - d/ die zelfstandig kunnen omgaan met de woordenschat die het toestel bevat;
  - e/ voor wie goedkopere alternatieven zoals bv. een tablet gebruikt als communicatietoestel of een basis dynamisch systeem niet voldoen;
  - f/ die omwille van het functieverlies in de bovenste ledematen nood hebben aan minstens een van de volgende functies:
    - aangepaste **omgevingsbediening**
    - aangepaste **computerbediening**
  - g/ voor wie de bediening van het communicatietoestel met andere vormen van alternatieve bediening (schakelaar, rolstoelbesturing,...) geen adequate oplossing is.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Communicatietoestellen: Smartphone gebruikt als communicatietoestel (incl. ondersteunende communicatie-app en stem)

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van

communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55 euro

93. COMMUNICATIETOESTELLEN: SMARTPHONE GEBRUIKT ALS COMMUNICATIETOESTEL (INCL. ONDERSTEUNENDE COMMUNICATIE-APP EN STEM)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een smartphone gebruikt als communicatietoestel (incl. ondersteunende communicatie-app en stem) is een smartphone met:

- 1° een aanraakscherm
- 2° communicatie-app
- 3° spraaksynthesoftware waarmee de ingetypte boodschap wordt omgezet in spraak door middel van text-to-speechtechnologie.

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een ernstige communicatieve beperking:

- a/ die zich niet (voldoende) verstaanbaar kunnen uitdrukken;
- b/ die functioneel kunnen communiceren (zich adequaat kunnen uitdrukken) door de selectie van letters tot woorden en zinnen;
- c/ die willen communiceren met een stem;
- d/ die ondanks de gerapporteerde minpunten met betrekking tot geluid, indienststelling ... toch wensen te communiceren op basis van een smartphone.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Communicatietoestellen: Dynamische systemen: Basis dynamisch systeem
- 2° Communicatietoestellen: Dynamische systemen: Uitgebreid dynamisch systeem
- 3° Communicatietoestellen: Dynamische systemen: Uitgebreid dynamisch systeem met oogbediening
- 4° Communicatietoestellen: Statische systemen: Met meerdere boodschappen
- 5° Communicatietoestellen: Statische systemen: Met één boodschap (max. tweemaal refertebedrag en max. één refertebedrag per stuk)
- 6° Communicatietoestellen: Tablet gebruikt als communicatietoestel (incl. ondersteunende communicatie-app en stem)
- 7° Communicatietoestellen: Teksttoestellen

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55 euro

94. COMMUNICATIETOESTELLEN: STATISCHE SYSTEMEN: MET MEERDERE BOODSCHAPPEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een statisch communicatiesysteem met meerdere boodschappen is een toestel waarin verschillende boodschappen kunnen opgenomen worden, dat voorzien is

van een luidspreker en spraakknoppen. De spraakknoppen kan men induwen om de boodschappen te laten horen. Het zijn knoppen waar al dan niet afbeeldingen op bevestigd kunnen worden, of kan het kan gaan om een raster om een of meerdere kaarten met afbeeldingen onder te steken.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° systemen die gebruik maken van barcodes of ander technologie i.p.v. spraakknoppen

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een verstandelijke handicap en een ernstige communicatieve beperking:
- a/ die zich niet verstaanbaar kunnen uitdrukken door middel van spraak;
  - b/ die kunnen communiceren met behulp van afbeeldingen;
  - c/ die kunnen kiezen tussen twee of meer verschillende boodschappen;
  - d/ die een beperkt aantal boodschappen nodig hebben ter ondersteuning van de communicatie;
  - e/ die beschikken over de nodige cognitieve-, communicatieve- en taalvaardigheden om zinvol met het toestel te communiceren;
  - f/ voor wie eenvoudigere alternatieven zoals bv. een communicatiekaart- of boekje niet voldoen
- 2) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies en een ernstige communicatieve beperking:
- a/ die zich niet verstaanbaar kunnen uitdrukken door middel van spraak;
  - b/ die kunnen communiceren met behulp van afbeeldingen;
  - c/ die kunnen kiezen tussen twee of meer verschillende boodschappen;
  - d/ die een beperkt aantal boodschappen nodig hebben ter ondersteuning van de communicatie;
  - e/ die beschikken over de nodige cognitieve-, communicatieve- en taalvaardigheden om zinvol met het toestel te communiceren;
  - f/ voor wie eenvoudigere alternatieven zoals bv. een communicatiekaart- of boekje niet voldoen

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Communicatietoestellen: Smartphone gebruikt als communicatietoestel (incl. ondersteunende communicatie-app en stem)

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55 euro

95. COMMUNICATIETOESTELLEN: STATISCHE SYSTEMEN: MET ÉÉN BOODSCHAP (MAX. TWEEMAAL REFERTEBEDRAG EN MAX. ÉÉN REFERTEBEDRAG PER STUK)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Statische systemen met één boodschap zijn communicatietoestellen met één knop, waar al dan niet een symbool op bevestigd kan worden, voorzien van:

- 1° een opnamefunctie, waarmee één boodschap kan opgenomen worden
- 2° een luidspreker om de boodschap te laten horen

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° meerdere statische communicatietoestellen met één boodschap die samen minder kosten dan het refertebedrag
- 2° toestellen met één knop die de mogelijkheid bieden om boodschappen in stappen in te spreken en terug weer te geven door herhaaldelijk op de knop te drukken

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een verstandelijke handicap en een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die zich niet (voldoende) verstaanbaar kunnen uitdrukken;
  - b/ die zelf willen/kunnen beslissen wanneer ze een vooraf opgenomen boodschap laten horen;
  - c/ voor wie eenvoudigere alternatieven, zoals niet-technologische hulpmiddelen, niet voldoen.
- 2) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies en een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die zich niet (voldoende) verstaanbaar kunnen uitdrukken;
  - b/ die zelf willen/kunnen beslissen wanneer ze een vooraf opgenomen boodschap laten horen;
  - c/ die beschikken over de nodige cognitieve- en communicatieve vaardigheden om zinvol met het toestel te communiceren;
  - d/ voor wie eenvoudigere alternatieven, zoals niet-technologische hulpmiddelen, niet voldoen.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Communicatietoestellen: Smartphone gebruikt als communicatietoestel (incl. ondersteunende communicatie-app en stem)

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55 euro

96. COMMUNICATIETOESTELLEN: STEMVERSTERKER

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een stemversterker is een toestel om het volume van een uitgesproken boodschap te versterken, dat bestaat uit:

- 1° een microfoon
- 2° een (draagbare) versterker
- 3° een (draagbare) luidspreker

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die omwille van een matig tot ernstig stemprobleem een te zwakke stem hebben om zich voldoende verstaanbaar te kunnen uitdrukken;
  - b/ die goede articulatievaardigheden hebben.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55 euro

97. COMMUNICATIETOESTELLEN: TABLET GEBRUIKT ALS COMMUNICATIETOESTEL (INCL. ONDERSTEUNENDE COMMUNICATIE-APP EN STEM)**a) Beschrijving van het hulpmiddel**

Een tablet gebruikt als communicatietoestel (incl. ondersteunende communicatie-app en stem) is een draagbare computer met:

- 1° een aanraakscherm
- 2° een communicatie-app of communicatiesoftware
- 3° een synthetische stem

Een tablet gebruikt als communicatietoestel (incl. ondersteunende communicatie-app en stem) kan voorzien zijn van de mogelijkheid om een aangepaste bediening te gebruiken (bijvoorbeeld: scanning met een of meer schakelaars, afdekplaat, (aangepaste) muis, (aangepaste) joystick ...)

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° Aangepaste bediening anders dan aanraakscherm (andere referterubriek)

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die zich niet (voldoende) verstaanbaar kunnen uitdrukken;
  - b/ die functioneel communiceren / zich adequaat uitdrukken met behulp van afbeeldingen en/of tekst;
  - c/ die beschikken over de nodige cognitieve-, communicatieve- en taalvaardigheden om zinvol met het toestel te communiceren;
  - d/ die zelfstandig kunnen omgaan met de woordenschat die het toestel bevat;

- e/ voor wie goedkopere alternatieven zoals een niet-technologische oplossing, stemversterker, een statisch toestel of een smartphone gebruikt als communicatietoestel niet voldoen;
- f/ die ondanks de gerapporteerde minpunten met betrekking tot geluid, indienststelling ... toch wensen te communiceren op basis van een tablet.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Communicatietoestellen: Smartphone gebruikt als communicatietoestel (incl. ondersteunende communicatie-app en stem)

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55 euro

98. COMMUNICATIETOESTELLEN: TEKSTTOESTELLEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een teksttoestel is een communicatietoestel dat bestaat uit:

- 1° een toetsenbord met letters
- 2° een of twee schermen waarop de ingetypte boodschap te lezen is (één voor de gebruiker en eventueel één voor de communicatiepartner)
- 3° een synthetische stem waarmee de ingetypte boodschap wordt omgezet in spraak door middel van text-to-speech-technologie.

Een teksttoestel kan voorzien zijn van:

- 1° woordvoorspelling, voor te programmeren boodschappen, de mogelijkheid om geluiden of ingesproken boodschappen op te nemen
- 2° de mogelijkheid omgevingsbediening in te bouwen
- 3° de mogelijkheid om te telefoneren of sms'en
- 4° aangepaste bediening, zoals bijvoorbeeld scanning met schakelaars
- 5° een andere lay-out, zoals bijvoorbeeld abc-indeling in plaats van azerty/qwerty

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstige communicatieve beperking:
  - a/ die zich niet (voldoende) verstaanbaar kunnen uitdrukken;
  - b/ die functioneel kunnen communiceren (zich adequaat kunnen uitdrukken) door de selectie van letters tot woorden en zinnen;
  - c/ die willen communiceren met een stem;
  - d/ voor wie alternatieven zoals een niet-technologische oplossing of een smartphone of een tablet gebruikt als communicatietoestel niet voldoen.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Communicatietoestellen: Smartphone gebruikt als communicatietoestel (incl. ondersteunende communicatie-app en stem)

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van communicatietoestellen, aanvullingen en bijhorigheden: 703,55 euro

99. COMPUTER BEDIENEN: ANDERE NOODZAKELIJKE AANPASSINGEN PC: TOETSENBORDSTICKERS, TOETSENBORDHOES, TOETSENBORD MET GROTE EN/OF CONTRASTERENDE LETTERS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Het gaat over drie soorten producten:

- 1° toetsenbordstickers met grote, contrastrijke opschriften die op de toetsen van een bestaand toetsenbord gekleefd worden
- 2° een toetsenbordhoes (soepele afdekfolie) met grote en contrastrijke tekens op de plaatsen van de toetsen
- 3° een toetsenbord van standaardformaat met grote en sterk contrasterende opschriften op de toetsen en al dan niet met toetsen die sterk contrasteren ten opzichte van de behuizing

b) Specifieke doelgroep

1) Slechtzienden:

- a/ die een computer gebruiken of plannen om een computer te gebruiken.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Tablet met draadloos toetsenbord met grote en contrastrijke opschriften

100. COMPUTER BEDIENEN: BRAILLELEESREGEL MET 12 TOT 39 CELLEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een brailleleesregel met 12 tot 39 cellen is een toestel dat informatie, afkomstig van het schermbeeld van een smartphone of tablet weergeeft in braille door middel van braillecellen, die elk op hun beurt bestaan uit 8 elektronisch aangestuurde braillepenetjes. De gebruiker leest de tekst per groep van 12 tekens (of meer volgens aantal braillecellen) met de vingertoppen op de brailleleesregel. Deze compacte brailleleesregels zijn doorgaans batterijgevoed en zijn draadloos verbonden met de smartphone of tablet. In principe werken deze leesregels ook met een computer.

b) Specifieke doelgroepen

1) Blinden:

- a/ die een computer, smartphone of tablet gebruiken of plannen te gebruiken;
- b/ die een onomkeerbare basiscompetentie om braille te kunnen lezen, verworven hebben, waardoor ze:
  - in staat zijn om (de 52) basis letters, cijfers en leesteken die gebruikt worden in het Nederlands, in braille te lezen;
  - correct kunnen lezen aan een minimum snelheid van 30 tekens per minuut ofwel 5 woorden per minuut (vereiste basisperformantie) en dat meerdere keren na elkaar.
- c/ die een onomkeerbare basiscompetentie om correct blind te kunnen typen, verworven hebben, waardoor ze:
  - in staat zijn correct (blind) te typen met meerdere vingers vertrekkende van de stand van beide handen met wijsvingers op respectievelijk 'f' en 'j' (azerty-klavier) - de persoon kan daarvoor spraakondersteuning of andere hulpmiddelen aanwenden ter correctie;
  - gelijk welke tekst correct kunnen typen aan een minimum snelheid van 20 tekens per minuut (vereiste basisperformantie).

2) Blinden:

- a/ die een computer, smartphone of tablet gebruiken of plannen te gebruiken;
- b/ die in opleiding zijn bij een centrum
  - dat het aanleren van braille tot minstens het niveau 'onomkeerbare basiscompetentie' organiseert
  - door een federale en/of Vlaamse overheidsinstantie daartoe subsidieerbaar is
- c/ die binnen de 6 maand na de aanvraag zijn opleiding zal beëindigen.

3) Slechtzienden:

- a/ die een computer, smartphone of tablet gebruiken of plannen te gebruiken;
- b/ die een medische prognose van een negatief evoluerende restvisus hebben;
- c/ die een onomkeerbare basiscompetentie om braille te kunnen lezen, verworven hebben, waardoor ze:

- in staat zijn om (de 52) basis letters, cijfers en leesteken die gebruikt worden in het Nederlands, in braille te lezen;
- correct kunnen lezen aan een minimum snelheid van 30 tekens per minuut ofwel 5 woorden per minuut (vereiste basisperformantie) en dat meerdere keren na elkaar.

d/ die een onomkeerbare basiscompetentie om correct blind te kunnen typen, verworven hebben, waardoor ze:

- in staat zijn correct (blind) te typen met meerdere vingers vertrekkende van de stand van beide handen met wijsvingers op respectievelijk 'f' en 'j' (azerty-klavier) - de persoon kan daarvoor spraakondersteuning of andere hulpmiddelen aanwenden ter correctie;
- gelijk welke tekst correct kunnen typen aan een minimum snelheid van 20 tekens per minuut (vereiste basisperformantie).

4) Slechtzienden:

a/ die een computer, smartphone of tablet gebruiken of plannen te gebruiken;

b/ die een medische prognose van een negatief evoluerende restvisus hebben;

c/ die in opleiding zijn bij een centrum

- dat het aanleren van braille tot minstens het niveau 'onomkeerbare basiscompetentie' organiseert;
- door een federale en/of Vlaamse overheidsinstantie daartoe subsidieerbaar is.

d/ die binnen de 6 maand na de aanvraag zijn opleiding zal beëindigen.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor onderhoud

165,67 euro 1 keer per jaar

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

710,02 euro

101. COMPUTER BEDIENEN: BRAILLELEESREGEL MET 40 TOT 79 CELLEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een brailleleesregel met 40 tot 79 cellen is een toestel dat informatie, afkomstig van het schermbeeld van de computer, weergeeft in braille door middel van braillecellen die elk op hun beurt bestaan uit 8 elektronisch aangestuurde braillepenntjes. De gebruiker leest de tekst per 40 tekens (of meer volgens aantal braillecellen) met de vingertoppen op de brailleleesregel.

b) Specifieke doelgroepen

1) Blinden:

- a/ die een computer gebruiken of plannen om een computer te gebruiken;
- b/ die een onomkeerbare basiscompetentie om braille te kunnen lezen, verworven hebben, waardoor ze:
  - in staat zijn om (de 52) basis letters, cijfers en leesteken die gebruikt worden in het Nederlands, in braille te lezen;
  - correct kunnen lezen aan een minimum snelheid van 30 tekens per minuut ofwel 5 woorden per minuut (vereiste basisperformantie) en dat meerdere keren na elkaar.
- c/ die een onomkeerbare basiscompetentie om correct blind te kunnen typen, verworven hebben, waardoor ze:
  - in staat zijn correct (blind) te typen met meerdere vingers vertrekkende van de stand van beide handen met wijsvingers op respectievelijk 'f' en 'j' (azerty-klavier) - de persoon kan daarvoor spraakondersteuning of andere hulpmiddelen aanwenden ter correctie;
  - gelijk welke tekst correct kunnen typen aan een minimum snelheid van 20 tekens per minuut (vereiste basisperformantie).

2) Blinden:

- a/ die een computer gebruiken of plannen om een computer te gebruiken;
- b/ die in opleiding zijn bij een centrum
  - dat het aanleren van braille tot minstens het niveau 'onomkeerbare basiscompetentie' organiseert
  - door een federale en/of Vlaamse overheidsinstantie daartoe subsidieerbaar is
- c/ die binnen de 6 maand na de aanvraag zijn opleiding zal beëindigen.

3) Slechtzienden:

- a/ die een computer gebruiken of plannen om een computer te gebruiken;
- b/ die een medische prognose van een negatief evoluerende restvisus hebben;
- c/ die een onomkeerbare basiscompetentie om braille te kunnen lezen, verworven hebben, waardoor ze:
  - in staat zijn om (de 52) basis letters, cijfers en leesteken die gebruikt worden in het Nederlands, in braille te lezen;

- correct kunnen lezen aan een minimum snelheid van 30 tekens per minuut ofwel 5 woorden per minuut (vereiste basisperformantie) en dat meerdere keren na elkaar.
- d/ die een onomkeerbare basiscompetentie om correct blind te kunnen typen, verworven hebben, waardoor ze:
- in staat zijn correct (blind) te typen met meerdere vingers vertrekkende van de stand van beide handen met wijsvingers op respectievelijk 'f' en 'j' (azerty-klavier) - de persoon kan daarvoor spraakondersteuning of andere hulpmiddelen aanwenden ter correctie;
  - gelijk welke tekst correct kunnen typen aan een minimum snelheid van 20 tekens per minuut (vereiste basisperformantie).

4) Slechtzienden:

- a/ die een computer gebruiken of plannen om een computer te gebruiken;
- b/ die een medische prognose van een negatief evoluerende restvisus hebben;
- c/ die in opleiding zijn bij een centrum
- dat het aanleren van braille tot minstens het niveau 'onomkeerbare basiscompetentie' organiseert
  - door een federale en/of Vlaamse overheidsinstantie daartoe subsidieerbaar is
- d/ die binnen de 6 maand na de aanvraag zijn opleiding zal beëindigen.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Computer bedienen: Brailleleesregel met 80 cellen of meer
- 2° Tablet met draadloos toetsenbord met grote en contrastrijke opschriften

d) Bijkomende tegemoetkoming voor onderhoud

165,67 euro 1 keer per jaar

e) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

710,02 euro

102. COMPUTER BEDIENEN: BRAILLELEESREGEL MET 80 CELLEN OF MEER

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een brailleleesregel met 80 cellen of meer is een toestel dat informatie, afkomstig van het schermbeeld van de computer, weergeeft in braille door middel van 80 braillecellen (of meer) die elk op hun beurt bestaan uit 8 elektronisch aangestuurde braillepenetjes. De gebruiker leest de tekst per 80 tekens (of meer) met de vingertoppen op de brailleleesregel.

b) Specifieke doelgroepen

1) Blinden:

- a/ die vrijwel dagelijks intensief gebruik maken van de computer waarbij men veel en lange teksten of programmeerwerk of wiskundige en andere wetenschappelijke notaties leest via de pc, of waarbij men nood heeft aan een goed overzicht, bijvoorbeeld bij complexe lijsten en tabellen (Excel).
- b/ die een onomkeerbare basiscompetentie om braille te kunnen lezen, verworven hebben, waardoor ze:
  - in staat zijn om (de 52) basis letters, cijfers en leesteken die gebruikt worden in het Nederlands, in braille te lezen
  - correct kunnen lezen aan een minimum snelheid van 30 tekens per minuut ofwel 5 woorden per minuut (vereiste basisperformantie) en dat meerdere keren na elkaar
- c/ die een onomkeerbare basiscompetentie om correct blind te kunnen typen, verworven hebben, waardoor ze:
  - in staat zijn correct (blind) te typen met meerdere vingers vertrekkende van de stand van beide handen met wijsvingers op respectievelijk 'f' en 'j' (azerty-klavier) - de persoon kan daarvoor spraakondersteuning of andere hulpmiddelen aanwenden ter correctie;
  - gelijk welke tekst correct kunnen typen aan een minimum snelheid van 20 tekens per minuut (vereiste basisperformantie).

2) Blinden:

- a/ die vrijwel dagelijks intensief gebruik maken van de computer en die geen gebruik kunnen maken van bijkomende ondersteuning door spraak (bijvoorbeeld voor mensen met gehoorproblemen of voor mensen die werken met een taal waarvoor geen spraakmodule beschikbaar is);
- b/ die een onomkeerbare basiscompetentie om braille te kunnen lezen, verworven hebben, waardoor ze:
  - in staat zijn om (de 52) basis letters, cijfers en leesteken die gebruikt worden in het Nederlands, in braille te lezen;
  - correct kunnen lezen aan een minimum snelheid van 30 tekens per minuut ofwel 5 woorden per minuut (vereiste basisperformantie) en dat meerdere keren na elkaar.
- c/ die een onomkeerbare basiscompetentie om correct blind te kunnen typen verworven hebben, waardoor ze:
  - in staat zijn correct (blind) te typen met meerdere vingers vertrekkende

van de stand van beide handen met wijsvingers op respectievelijk 'f' en 'j' (azerty-klavier) - de persoon kan daarvoor spraakondersteuning of andere hulpmiddelen aanwenden ter correctie;

- gelijk welke tekst correct kunnen typen aan een minimum snelheid van 20 tekens per minuut (vereiste basisperformantie).

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

1° Computer bedienen: Brailleeesregel met 40 tot 79 cellen

d) Bijkomende tegemoetkoming voor onderhoud

165,67 euro 1 keer per jaar

e) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

710,02 euro

103. COMPUTER BEDIENEN: BRAILLEPRINTER

a) Beschrijving van het hulpmiddel

De brailleprinter is een printer waarmee teksten in braille en/of grafieken in reliëf op kettingpapier en/of losse bladen kunnen afgedrukt worden.

De brailletekstverwerker is software waarmee brailletekst opgemaakt wordt (layout) en vervolgens afgeprint wordt met de brailleprinter. Om volledige controle te hebben over de braille-opmaak is een brailletekstverwerker de meest adequate oplossing.

b) Specifieke doelgroep

1) Blinden:

- a/ die over een computer beschikken;
- b/ die vlot braille kunnen lezen;
- c/ die frequent voor zichzelf braille moeten afdrukken omdat elektronische alternatieven niet voldoen.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

473,35 euro

104. COMPUTER BEDIENEN: MONITORARM

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een monitorarm is een beweegbare steun waarop het computerscherm vastgeschroefd wordt. De steun wordt bevestigd op de tafel en laat toe dat het beeldscherm voor- en achteruit, naar boven en onder en naar links en rechts kan bewogen worden.

b) Specifieke doelgroepen

1) Slechtzienden:

- a/ die de kijkafstand tot het beeldscherm geregeld moeten wijzigen in functie van de leesbaarheid.

2) Slechtzienden:

- a/ die het beeldscherm in functie van de leesbaarheid op minder dan 30 cm kijkafstand moeten kunnen instellen.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

1° Tablet met draadloos toetsenbord met grote en contrastrijke opschriften

105. COMPUTER BEDIENEN: SCHERMUITLEESPROGRAMMA'S VOOR BUREAU COMPUTERS EN LAPTOPS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Schermuitleesprogramma's voor bureaucomputers en laptops zijn programma's die alles wat zich op het computerscherm afspeelt, toegankelijk maken voor de blinde of slechtziende gebruiker via braille- en spraakweergave.

Een schermuitleesprogramma is al dan niet voorzien van:

1° meegeleverde Nederlandstalige spraaksynthese

2° vergrotingsfaciliteiten

b) Specifieke doelgroepen

1) Blinden:

a/ die de computer gebruiken of plannen om de computer te gebruiken.

2) Slechtzienden:

a/ die de computer gebruiken of plannen om de computer te gebruiken;

b/ bij wie oogvermoeidheid optreedt bij langdurig werken met de computer;

c/ voor wie vergrotingssoftware met spraakondersteuning niet adequaat is.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

1° Tablet met draadloos toetsenbord met grote en contrastrijke opschriften

106. COMPUTER BEDIENEN: SOFTWARE

BEELDVERGROTING: VERGROTINGS SOFTWARE MET

SPRAAKONDERSTEUNING

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Vergrotingssoftware met spraakondersteuning is een programma dat:

- 1° het schermbeeld van een computer (Windows, Mac, Linux) uitvergroot in een door de gebruiker instelbare vergrotingsfactor;
- 2° de tekst ook kan laten uitspreken door een spraaksyntheseprogramma.

Vergrotingssoftware met spraakondersteuning is al dan niet voorzien van andere instellingen die de toegankelijkheid verhogen, zoals:

- 1° tekstvoor- en -achtergrondkleur
- 2° extra benadrukking van de muispijl en cursor (vorm, kleur, grootte ...)
- 3° vetter maken van de tekst
- 4° leesfuncties (lichtkrant, documentlezer en voorleesfunctie)

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° 'Vereenvoudigde, direct toegankelijke toepassingssoftware': dat is toepassingssoftware (vb. e-mail, tekstverwerker ...) met ingebouwd grootschrift en/of spraakuitvoer

b) Specifieke doelgroepen

1) Slechtzienden:

- a/ die de computer gebruiken of plannen om de computer te gebruiken;
- b/ die nood hebben aan een hoge vergrotingsfactor.

2) Slechtzienden:

- a/ die de computer gebruiken of plannen om de computer te gebruiken;
- b/ die last hebben van te storend overzichtsverlies bij het lezen.

3) Slechtzienden:

- a/ die de computer gebruiken of plannen om de computer te gebruiken;
- b/ die last hebben van vermoeidheidsverschijnselen bij langdurig visueel lezen.

4) Slechtzienden:

- a/ die de computer gebruiken of plannen om de computer te gebruiken;
- b/ die frequent en intensief lezen.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Computer bedienen: Software beeldvergroting: Vergrotingssoftware zonder spraakondersteuning
- 2° Tablet met draadloos toetsenbord met grote en contrastrijke opschriften

107. COMPUTER BEDIENEN: SOFTWARE BEELDVERGROTING: VERGROTINGS SOFTWARE ZONDER SPRAAKONDERSTEUNING

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Vergrotingssoftware zonder spraakondersteuning is een programma dat het schermbeeld van een computer (Windows, Mac, Linux) uitvergroet in een door de gebruiker instelbare vergrotingsfactor.

Vergrotingssoftware zonder spraakondersteuning is al dan niet voorzien van andere instellingen die de toegankelijkheid verhogen, zoals:

- 1° tekstvoor- en -achtergrondkleur
- 2° extra benadrukking van de muispijl en cursor (vorm, kleur, grootte ...)
- 3° vetter maken van de tekst
- 4° leesfuncties (lichtkrant)

b) Specifieke doelgroep

1) Slechtzienden:

- a/ die de computer gebruiken of plannen om de computer te gebruiken.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Computer bedienen: Software beeldvergroting: Vergrotingssoftware met spraakondersteuning
- 2° Computer bedienen: Spraaksyntheseprogramma
- 3° Tablet met draadloos toetsenbord met grote en contrastrijke opschriften

108. COMPUTER BEDIENEN: SPRAAKSYNTHESEPROGRAMMA

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een spraaksyntheseprogramma is een programma dat, aangestuurd vanuit een ander programma (vergrotingssoftware, schermuitleesprogramma ...), spraak genereert.

Een spraaksyntheseprogramma:

- 1° moet beschikken over een behoorlijk verstaanbare Vlaamse stem;
- 2° is al dan niet voorzien van meerdere talen.

b) Specifieke doelgroepen

1) Blinden:

- a/ die een computer gebruiken of plannen om een computer te gebruiken.

2) Slechtzienden:

- a/ die een computer gebruiken of plannen om een computer te gebruiken;
- b/ die met een vergrotingsprogramma met spraakondersteuning werken.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Tablet met draadloos toetsenbord met grote en contrastrijke opschriften

**109. COMPUTER BEDIENEN:
TEKSTHERKENNINGSPROGRAMMA MET SCANNER
(TEKSTHERKENNINGSSYSTEEM OP BASIS VAN
STANDAARD PC)**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een 'tekstherkenningsprogramma met scanner' is een combinatie van hard- en software. De scanner* (hardware) is aangesloten op de pc en het tekstherkenningsprogramma (software) bestuurt de scannerfuncties. Beide componenten vormen het hulpmiddel.

* De scanner die hier bedoeld wordt, kan zowel een flatbedscanner uit de gewone handel zijn als een 'bookedge'-scanner waarmee gebruiksvriendelijk teksten uit boeken kunnen gescand worden. De scanner kan in praktijk ook een camera zijn die een beeld (foto) maakt van de tekst, net zoals de scanner dat doet.

Inbegrepen in deze refererubriek:

- 1° een bundeling van een scanner met een tekstherkenningsprogramma uit de gewone ICT-handel
- 2° een bundeling van een scanner met een tekstherkenningsprogramma dat speciaal ontwikkeld is voor de doelgroep van personen met een leesbeperking

b) Specifieke doelgroep

1) Blinden:

- a/ die een computer gebruiken;
- b/ die zelfstandig gedrukte tekst willen lezen.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Voorleestoestel tafelmodel
- 2° Voorleessoftware voor smartphone
- 3° Voorleessoftware voor smartphone: Aanvulling bij voorleessoftware voor smartphone: Scanstand voor smartphone

110. DAISYSPELER

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een daisyspeler is een autonoom toestel of software (voor pc, tablet of smartphone) dat documenten, geformatteerd volgens het daisyformaat, kan weergeven. Een autonome daisyspeler is al dan niet uitgerust met een cd-lezer, een intern geheugen of een geheugenkaart.

Een daisyspeler kan al dan niet voorzien zijn van daisy-onlinemogelijkheden om gesproken lectuur via streaming te beluisteren.

Een daisyspeler is al dan niet in staat een daisytekstbestand voor te lezen via spraaksynthese.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° tafelmodel
- 2° ultra-compacte modellen met geheugenkaart (SD-flash)
- 3° uitvoeringen met daisy online streaming mogelijkheden
- 4° daisyweergavesoftware voor smartphones of tablet
- 5° daisyweergavesoftware voor computer

b) Specifieke doelgroepen

1) Blinden:

a/ die boeken, tijdschriften, kranten willen lezen.

2) Slechtzienden:

a/ die boeken, tijdschriften, kranten willen lezen.

111. FM-APPARATUUR: FM-ONTVANGER: EENZIJDIGE AANPASSING

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een FM-ontvanger is een onderdeel van een FM-geluidsoverdrachtsysteem.

FM-apparatuur eenzijdige aanpassing is een geluidsoverdrachtsysteem dat bestaat uit:

- 1° ofwel één zender en één aanklikbare ontvanger
- 2° ofwel één zender en één ontvanger van het type halslus

De zender en ontvanger communiceren met elkaar via FM-radiogolven. De zender zet het stemgeluid van de spreker, gesproken in de microfoon, om in FM-radiogolven en zendt ze naar de ontvanger. De ontvanger zet de FM-radiogolven om in geluid en brengt het geluid onmiddellijk naar het hoorapparaat of het cochleair implantaat via directe koppeling of inductie.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:
  - a/ die een gemiddeld gehoorverlies hebben van 56 dB HL of meer aan het beste oor;
  - b/ die één hoorapparaat of cochleair implantaat (CI) dragen.
- 2) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:
  - a/ die jonger zijn dan 18 jaar;
  - b/ die één hoorapparaat of cochleair implantaat (CI) dragen.
- 3) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:
  - a/ die ouder zijn dan 18 jaar;
  - b/ die schoolgaand zijn;
  - c/ die één hoorapparaat of cochleair implantaat (CI) dragen.
- 4) Slechthorenden met een ernstig gehoorverlies of doven:
  - a/ die één hoorapparaat of cochleair implantaat (CI) dragen.

112. FM-APPARATUUR: FM-ONTVANGER: TWEEZIJDIGE AANPASSING

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een FM-ontvanger is een onderdeel van een FM-geluidsoverdrachtsysteem.

FM-apparatuur tweezijdige aanpassing is een geluidsoverdrachtsysteem dat bestaat uit:

- 1° ofwel één zender en twee aanklikbare ontvangers
- 2° ofwel één zender en één ontvanger van het type halslus

De zender en ontvanger(s) communiceren met elkaar via FM-radiogolven. De zender zet het stemgeluid van de spreker, gesproken in de microfoon, om in FM-radiogolven en zendt ze naar de ontvanger(s). De ontvanger(s) zet(ten) de FM-radiogolven om in geluid en brengt (brengen) het geluid onmiddellijk naar het

hoorapparaat of het cochleair implantaat via directe koppeling of inductie.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:
  - a/ die een gemiddeld gehoorverlies hebben van 56 dB HL of meer aan het beste oor;
  - b/ die twee hoorapparaten of cochleaire implantaten (CI's) dragen.
- 2) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:
  - a/ die een gemiddeld gehoorverlies hebben van 56 dB HL of meer aan het beste oor;
  - b/ die een hoorapparaat en een cochleair implantaat (CI) dragen.
- 3) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:
  - a/ die jonger dan 18 jaar zijn;
  - b/ die twee hoorapparaten of cochleaire implantaten (CI's) dragen.
- 4) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:
  - a/ die jonger dan 18 jaar zijn;
  - b/ die een hoorapparaat en een cochleair implantaat (CI) dragen.
- 5) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:
  - a/ die ouder dan 18 jaar zijn;
  - b/ die schoolgaand zijn;
  - c/ die twee hoorapparaten of cochleaire implantaten (CI's) dragen.
- 6) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:
  - a/ die ouder dan 18 jaar zijn;
  - b/ die schoolgaand zijn;
  - c/ die een hoorapparaat en een cochleair implantaat (CI) dragen.
- 7) Slechthorenden met een ernstig gehoorverlies of doven:
  - a/ die twee hoorapparaten of twee cochleaire implantaten (CI's) dragen.
- 8) Slechthorenden met een ernstig gehoorverlies of doven:
  - a/ die een hoorapparaat en een cochleair implantaat (CI) dragen.

113. FM-APPARATUUR: FM-ZENDER

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een FM-zender is een onderdeel van een FM-geluidsoverdrachtsysteem. De FM-zender zet het stemgeluid van de spreker, gesproken in de microfoon, om in FM-radiogolven en zendt ze naar de ontvanger(s).

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:
  - a/ die een gemiddeld gehoorverlies hebben van 56 dB HL of meer aan het beste oor;
  - b/ die één of twee hoorapparaten en/of cochleaire implantaten (CI's) dragen.
- 2) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:
  - a/ die jonger dan 18 jaar zijn;
  - b/ die één of twee hoorapparaten en/of cochleaire implantaten (CI's) dragen.
- 3) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:
  - a/ die ouder dan 18 jaar zijn;
  - b/ die schoolgaand zijn;
  - c/ die één of twee hoorapparaten en/of cochleaire implantaten (CI's) dragen.
- 4) Slechthorenden met een ernstig gehoorverlies of doven:
  - a/ die één of twee hoorapparaten en/of cochleaire implantaten (CI's) dragen.

114. GELUIDSOVERDRACHTSYSTEEM VOOR RADIO EN TV (VIA IR OF ANDERE TECHNOLOGIE)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een geluidsoverdrachtsysteem voor radio en tv bestaat uit een zender en een ontvanger. De zender stuurt het geluidssignaal van radio of tv naar de ontvanger die het geluid versterkt weergeeft in de oren van de slechthorende.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:
  - a/ voor wie de ingebouwde versterking in radio en tv onvoldoende is om, bij optimale instelling van het hoorapparaat, de programma's te beluisteren.
- 2) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:
  - a/ die geen hoorapparaat (kunnen) dragen;
  - b/ voor wie de ingebouwde versterking in radio en tv onvoldoende is om de programma's te beluisteren.

115. GESPROKEN ONDERTITELING

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een toestel voor gesproken ondertiteling is een toestel voor het uitspreken van de Nederlandse ondertiteling van hoofdzakelijk anderstalige programma's. Het kan gaan om rechtstreekse uitzendingen, opnames, uitgestelde programma's en films op dragers zoals dvd's Chromecast, Apple TV en blu-ray discs.

Het toestel dient verder nog te voldoen aan volgende criteria:

- 1° Zo weinig mogelijk vertraging hebben tussen de zichtbare en gesproken ondertiteling
- 2° Geen gebruikskost voor de gebruiker
- 3° Effectief beschikbaar zijn op de markt

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° Maandelijks abonnementsgeld voor de streaming van de gesproken ondertiteling.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Slechtzienden:
  - a/ die anderstalige televisieprogramma's volgen;
  - b/ die de ondertiteling niet kunnen lezen.
- 2) Blinden:
  - a/ die anderstalige televisieprogramma's volgen.

116. LEESLOEP MET LAMP

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een leesloep met lamp is een combinatie van een leeslamp en een optische loep in één behuizing.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° handloep met lamp
- 2° standloep met lamp
- 3° loep met lamp op flexibele arm
- 4° een of meerdere 'leesloepen met lamp'
- 5° vloermodel met lamp & loep

b) Specifieke doelgroep

1) Slechtzienden:

- a/ die nood hebben aan vergroting om activiteiten (lezen, schrijven, kleine huiselijke taken) uit te voeren;
- b/ voor wie standaardtaakverlichting (algemene verlichting, bureaulamp) niet voldoet.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Draagbare beeldschermloep met eigen scherm

117. NOODZAKELIJKE BIJHORIGHEDEN COMPUTER: AANVULLING BIJ COMPUTERBEDIENING: ARMONDERSTEUNING

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een armondersteuning bestaat uit een of twee statische of dynamische armsteunen die de horizontale beweging van de armen ondersteunen.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° polssteunen

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° armondersteuningen die ook de verticale bewegingen van de armen ondersteunen

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een matig of ernstig functieverlies in beide bovenste ledematen:

- a/ die hun armen niet functioneel boven het toetsenbord(alternatief) en/of het muis(alternatief) of het aanraakscherm kunnen houden.

118. NOODZAKELIJKE BIJHORIGHEDEN COMPUTER:

AANVULLING BIJ COMPUTERBEDIENING: KLIKSOFTWARE

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Software voor muisfuncties op het scherm (kliksoftware) is een computerprogramma dat de verschillende muisfuncties weergeeft op het computerscherm.

De software is voorzien van de mogelijkheid om de muisfuncties (rechterklik, linkerklik, slepen ...) met de cursor of via scanning te selecteren.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die een hoofdmuis gebruiken.
- 2) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die problemen ondervinden om de knoppen op de muis of op het muisalternatief te bedienen.

119. NOODZAKELIJKE BIJHORIGHEDEN COMPUTER: AANVULLING BIJ COMPUTERBEDIENING: SCANNER EN SOFTWARE VOOR WERKBLADJES EN FORMULIEREN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

De scanner bedoeld in deze referterubriek, is om het even welke scanner.

Software voor werkblaadjes en formulieren is een computerprogramma dat toelaat om ingescande of digitale werkblaadjes en formulieren via de computer in te vullen, op te slaan en af te drukken.

Behoort niet tot deze referterubriek:

1° printer

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig of ernstig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die zelf werkblaadjes en/of formulieren moeten invullen;
  - b/ die niet functioneel (voldoende snel en leesbaar) kunnen schrijven;
  - c/ die een (aangepaste) computer kunnen bedienen.
- 2) Personen met een volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die zelf werkblaadjes en/of formulieren moeten invullen;
  - b/ die een (aangepaste) computer kunnen bedienen.

120. NOODZAKELIJKE BIJHORIGHEDEN COMPUTER: AANVULLING BIJ COMPUTERBEDIENING: SCHAKELAARS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Schakelaars zijn een of meer schakelaars als aanvulling op muisalternatieven. De schakelaars kunnen handbediende of anders bediende, bedrade of draadloze of een- of meerfunctieschakelaars zijn.

Behoort niet tot deze referterubriek:

1° toetsenmuis

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die de computer of de tablet via schakelaars bedienen.
- 2) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die een muisalternatief met aansluiting voor externe schakelaars gebruiken.
- 3) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die een hoofdmuis gebruiken.

**121. NOODZAKELIJKE BIJHORIGHEDEN COMPUTER:
AANVULLING BIJ COMPUTERBEDIENING:
SPRAAKHERKENNING****a) Beschrijving van het hulpmiddel**

Spraakherkenning is een computerprogramma dat menselijke spraak herkent en gebruikt voor het invoeren van tekst, het opmaken en bewerken van tekst, het bedienen van de muis, het bedienen van menu's en dialoogvensters, het ingeven van internetadressen ...

Inbegrepen in deze referterubriek:

1° Hoofdmicrofoon

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die met een (aangepaste) computerbediening niet tot een aanvaardbare typsnelheid komen of te snel vermoeid raken;
  - b/ die via spraakherkenning sneller of efficiënter de computer kunnen bedienen.

**122. NOODZAKELIJKE BIJHORIGHEDEN COMPUTER:
AANVULLING BIJ COMPUTERBEDIENING:
STATIEVEN, HOUDERS EN BEVESTIGINGSSYSTEMEN****a) Beschrijving van het hulpmiddel**

Statieven, houders en bevestigingssystemen zijn een of meer tafelstatieven,

rolstoelstatieven of bedstatieven om toetsenbord- of muisalternatieven, aanraakschermen en/of schakelaars op een bedienbare plaats te monteren.

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° statieven of bevestigingssystemen om een computerscherm of de computer te monteren
- 2° statieven of bevestigingssystemen om een dynamisch communicatietoestel of computer of tablet gebruikt als communicatiehulpmiddel te monteren

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die hun toetsenbord- , muisalternatief, aanraakschermen of schakelaars niet losliggend op een tafel (rolstoeltafel, werktafel, bedtafel ...) kunnen bedienen;
  - b/ voor wie eenvoudige oplossingen (waaronder een antislipmatje, velcro ...) alleen geen adequate oplossing zijn.

123. NOODZAKELIJKE BIJHORIGHEDEN COMPUTER: AANVULLING BIJ COMPUTERBEDIENING: WOORDVOORSPELLINGSSOFTWARE

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Woordvoorspellingssoftware is een computerprogramma dat tijdens het typen de rest van het woord of het volgende woord voorspelt.

Inbegrepen in deze referenterubriek:

1° Wordvoorspelling geïntegreerd in schermtoetsenbord.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die met een (aangepaste) computerbediening niet tot een aanvaardbare typsnelheid komen of te snel vermoeid raken;
  - b/ die met woordvoorspelling sneller of efficiënter kunnen typen.

124. NOODZAKELIJKE BIJHORIGHEDEN COMPUTER: EENVOUDIGE AANPASSINGEN VOOR BEDIENING COMPUTER

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Eenvoudige aanpassingen voor bediening computer zijn een of meer van de hieronder opgesomde hulpmiddelen of andere eenvoudige hulpmiddelen om een computer of tablet te bedienen.

Toetsenafdekplaat

Een toetsenafdekplaat is een rooster met gaatjes dat boven de toetsen van een standaard of alternatief toetsenbord geplaatst wordt.

Typhulp

Een typhulp is een typstok met een aangepaste greep en een antislipdop.

Toetsenbordstickers

Toetsenbordstickers zijn letterstickers om op een toetsenbord(hoes) te plakken.

Toetsenbordhoes

Een toetsenbordhoes is een doorzichtige, waterdichte hoes of een hoes met letterstickers.

Waterdicht toetsenbord

Een waterdicht toetsenbord is een toetsenbord dat volledig waterbestendig is.

Compact toetsenbord

Een compact toetsenbord is een toetsenbord met kleinere toetsen dan gebruikelijk bij een standaard-101/102-toetsenbord en zonder het numeriek deel en apart deel voor pijltjestoetsen en functietoetsen.

Eenhandig toetsenbord

Een eenhandig toetsenbord is een toetsenbord met een andere indeling of minder

knoppen, bedoeld voor bediening met één hand.

Muispad

Een muispad of touchpad is een alternatief voor een muis dat bestaat uit een aanraakgevoelig vlakje dat bediend wordt door bewegingen van de vinger, duim of pen over het vlakje.

Muis met aansluiting voor externe schakelaars

Een muis met aansluiting voor externe schakelaars is een muis voorzien van aansluitingen voor 1 of 2 externe schakelaars.

(Grote) trackball

Een trackball ziet eruit als een omgekeerde muis met een gedeeltelijk blootliggende en uitstekende kogel. Door de kogel met de vingers, duim of handpalm te bewegen wordt de cursor op het beeldscherm verplaatst. Verder heeft de trackball, net zoals een muis, twee knoppen om de muisfuncties te activeren.

Een grote trackball is een trackball met een grote bal (diameter groter dan 4 cm) en grote toetsen.

...

'...' staat voor andere eenvoudige aanpassingen om een computer of tablet te bedienen waarvoor er geen aparte rubriek is voorzien.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die problemen ondervinden om een standaardcomputermuis te bedienen (sturen, vasthouden, klikken, slepen ...) of om een standaardtoetsenbord te bedienen (toetsen indrukken, juiste toets indrukken ...) of om het aanraakscherm van een tablet te bedienen;
  - b/ voor wie de toegankelijkheidsinstellingen en het gebruik van sneltoetsen alleen geen adequate oplossingen zijn.
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in één bovenste lidmaat:
  - a/ die de computer eenhandig moeten bedienen;
  - b/ voor wie de toegankelijkheidsinstellingen en het gebruik van sneltoetsen alleen geen adequate oplossingen zijn.

125. NOODZAKELIJKE BIJHORIGHEDEN COMPUTER: MUISALTERNATIEF: AANGEPASTE TRACKBALL, JOYSTICK, INTERFACE VOOR BEDIENING VIA DE OMGEVINGSBEDIENING OF VIA SCHAKELAARS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Aangepaste trackball

Een aangepaste trackball is een trackball voorzien van een of meer aanpassingen zoals:

- 1° een rooster
- 2° een knop voor de sleepfunctie
- 3° een knop voor de dubbelklikfunctie
- 4° een knop om de cursorsnelheid aan te passen
- 5° aansluitingen voor externe schakelaars

Joystick

Een joystick is een muisalternatief met een stuurknuppel om de cursor op het scherm te sturen, die men rechtstreeks of via een aparte interface kan aansluiten op een computer.

Een joystick is al dan niet voorzien van:

- 1° een rooster
- 2° een knop voor de sleepfunctie
- 3° een knop voor de dubbelklikfunctie
- 4° een knop om de cursorsnelheid aan te passen
- 5° aansluitingen voor externe schakelaars

Toetsenmuis

Een toetsenmuis is een muisalternatief met toetsen om de cursor op het scherm te sturen, die men rechtstreeks of via een aparte interface kan aansluiten op de computer.

Een toetsenmuis is al dan niet voorzien van:

- 1° een rooster
- 2° een knop voor de sleepfunctie
- 3° een knop voor de dubbelklikfunctie
- 4° een knop om de cursorsnelheid aan te passen
- 5° aansluitingen voor externe schakelaars

Interface voor bediening via de omgevingsbediening

Een interface voor bediening via de omgevingsbediening is een systeem dat de signalen, afkomstig van de zender van de omgevingsbediening, omzet in cursorbewegingen op het scherm van de computer of de tablet of het dynamisch communicatietoestel.

Interface voor bediening via schakelaars

Een interface voor bediening via schakelaars is een schakelkastje dat toelaat om schakelaars aan te sluiten op de computer of de tablet om er de muis mee te bedienen of om programma's of apps via scanning te bedienen.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° interface voor aansluiting van bepaalde joysticks of toetsenmuizen op computer

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig of ernstig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die problemen ondervinden om de computermuis of het aanraakscherm te bedienen;
  - b/ voor wie eenvoudigere alternatieven (waaronder toegankelijkheidsinstellingen, het gebruik van sneltoetsen, eenvoudige aanpassingen voor bediening computer, tablet of smartphone) alleen geen adequate oplossingen zijn.
- 2) Personen met een volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:

126. NOODZAKELIJKE BIJHORIGHEDEN COMPUTER: MUISALTERNATIEF: HOOFDMUIS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een hoofdmuis is een muisalternatief dat hoofdbewegingen omzet in cursorbewegingen op het scherm.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° bevestiging van het toestel op het scherm van (draagbare) computer of communicatietoestel
- 2° reflecterende stickers

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die beschikken over voldoende hoofdcontrole om de cursor via de hoofdmuis te sturen.
- 2) Personen met een ernstig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die problemen ondervinden om de computermuis of het aanraakscherm te bedienen;
  - b/ voor wie eenvoudigere alternatieven met directe selectie (waaronder aangepaste trackball, joystick, interface voor bediening via de omgevingsbediening ...) geen adequate oplossing zijn;
  - c/ die beschikken over voldoende hoofdcontrole om de cursor via de hoofdmuis te sturen.

127. NOODZAKELIJKE BIJHORIGHEDEN COMPUTER: TOETSENBORDALTERNATIEF: PROGRAMMEERBAAR TOETSENBORD

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een programmeerbaar toetsenbord is een toetsenbord dat bestaat uit een aantal drukgevoelige cellen. De grootte, functie en de afbeelding van de cellen kunnen gedefinieerd worden volgens de noden van de gebruiker.

Het toetsenbord wordt geleverd met voorgedrukte toetsenbordlay-outs en/of software om zelf toetsenbordlay-outs te maken.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° enkele voorgedrukte toetsenbordlay-outs
- 2° software om zelf eigen toetsenbordlay-outs te maken

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig of ernstig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die onvoldoende kracht of coördinatie hebben om een standaardtoetsenbord te bedienen (toetsen indrukken, juiste toets indrukken ...);
  - b/ voor wie eenvoudigere alternatieven (waaronder

toegankelijkheidsinstellingen, eenvoudige aanpassingen voor bediening computer of tablet, toetsenbord met grote toetsen) alleen geen adequate oplossing zijn.

128. NOODZAKELIJKE BIJHORIGHEDEN COMPUTER: TOETSENBORDALTERNATIEF: SCHERMTOETSENBORD

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een schermtoetsenbord is een computerprogramma dat het volledige toetsenbord en de muisfuncties weergeeft op het scherm.

De software is voorzien van:

- 1° verschillende toetsenbordindelingen en/of een aanpasbare indeling
- 2° de mogelijkheid om de toetsen met een muis of muisalternatief of met een of twee schakelaars via scanning te selecteren
- 3° autoclick/dwellfunctie

en is al dan niet voorzien van:

- 1° ingebouwde woordvoorspelling
- 2° auditieve feedback

Andere benamingen: on-screentoetsenbord of software voor toetsenbord en muisfuncties op computerscherm

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die problemen ondervinden om een standaardtoetsenbord te bedienen (toetsen indrukken, juiste toets indrukken ...);
  - b/ voor wie eenvoudigere alternatieven (waaronder toegankelijkheidsinstellingen, 'eenvoudige aanpassingen voor bediening computer of tablet, toetsenbord met grote toetsen) geen adequate oplossingen zijn;
  - c/ die een muis, muisalternatief of een schakelaar kunnen bedienen.
- 2) Personen met een volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die een muisalternatief of een schakelaar kunnen bedienen.

129. NOODZAKELIJKE BIJHORIGHEDEN COMPUTER: TOETSENBORDALTERNATIEF: TOETSENBORD MET GROTE TOETSEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een toetsenbord met grote toetsen is een toetsenbord met grotere toetsen dan gebruikelijk bij een standaardtoetsenbord (met 101/102-toetsen).

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° extreem vergroot toetsenbord (toetsenbord met grotere afstand tussen de toetsen)

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig of ernstig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die onvoldoende coördinatie hebben om een standaardtoetsenbord te bedienen (juiste toets indrukken, maar één toets tegelijk indrukken ...) of om een schermtoetsenbord op een aanraakscherm te bedienen;
  - b/ voor wie eenvoudigere alternatieven (waaronder toegankelijkheidsinstellingen, eenvoudige aanpassingen voor bediening computer, tablet of smartphone) alleen geen adequate oplossing zijn.

130. NOODZAKELIJKE BIJHORIGHEDEN COMPUTER: TOETSENBORDALTERNATIEF: TOETSENBORD VOOR MOND- OF HOOFDSTOKBEDIENING

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een toetsenbord voor mond- of hoofdstokbediening is een toetsenbord met een speciale vorm en een aangepaste lay-out voor bediening met een mond- of hoofdstok.

Een mond- of hoofdstok is een typhulp die bestaat uit een typstok met een mondgedeelte of een hoofdbevestiging.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° mond- of hoofdstok
- 2° houder voor mond- of hoofdstok
- 3° statief voor toetsenbord

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die over voldoende hoofdcontrole beschikken om met een mond- of hoofdstok toetsen te activeren.
- 2) Personen met een ernstig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die problemen ondervinden om een standaardtoetsenbord te bedienen (toetsen indrukken, juiste toets indrukken ...);
  - b/ voor wie eenvoudigere alternatieven (waaronder toegankelijkheidsinstellingen, 'eenvoudige aanpassingen voor bediening computer of tablet, toetsenbord met grote toetsen) geen adequate oplossingen zijn;
  - c/ die over voldoende hoofdcontrole beschikken om met een mond- of hoofdstok toetsen te activeren.

131. NOODZAKELIJKE BIJHORIGHEDEN COMPUTER: TOETSENBORDALTERNATIEF: VERKLEIND TOETSENBORD (<12MM TOETSDIAMETER)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een verkleind toetsenbord is een toetsenbord met kleine, dicht bij elkaar geplaatste toetsen. De horizontale afstand van het midden van een toets tot het midden van de toets ernaast (toetsafstand) is kleiner dan 12 mm.

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° verkleind toetsenbord voor bediening met magneetstift

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig of ernstig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die onvoldoende kracht of bewegingsbereik hebben om een gewoon

toetsenbord te bedienen (alle toetsen bereiken, hard genoeg drukken ...);
b/ voor wie eenvoudigere alternatieven (waaronder een compact toetsenbord, schermtoetsenbord van een tablet) geen adequate oplossing zijn.

132. NOTITIETOESTEL VOOR NIET-ZIENDEN: NOTITIETOESTEL MET BRAILLEWEERGAVE

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een notitietoestel met brailleweergave is een compact elektronisch notitiehulpmiddel dat uitgerust is met een braille- of standaardtoetsenbord (om de notities in te typen), een intern geheugen (dat de notities bewaart) en een brailleleesregel (waarmee je de notities achteraf kunt consulteren en controleren). Een notitietoestel met brailleweergave is al dan niet voorzien van andere functies zoals spraakweergave, een adressenboek, een agenda, een klok ...

Behoort niet tot deze referentierubriek:

1° Notitietoestel met brailleweergave met meer dan 20 braillecellen

b) Specifieke doelgroepen

1) Blinden:

- a/ die braille kennen;
- b/ die onderweg of op verplaatsing frequent uitgebreide notities nemen en lezen;
- c/ voor wie een notitietoestel met spraakweergave niet voldoet.

2) Blinden:

- a/ die braille kennen;
- b/ die thuis frequent notities nemen en lezen;
- c/ voor wie zowel een notitietoestel met spraakweergave als een memorecorder niet voldoet;
- d/ die niet kiezen voor een computerconfiguratie voor blinden.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

1° Notitietoestel voor niet-zienden: Notitietoestel met spraakweergave

d) Bijkomende tegemoetkoming voor onderhoud

165,67 euro 1 keer per jaar

e) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

710,02 euro

133. NOTITIETOESTEL VOOR NIET-ZIENDEN: NOTITIETOESTEL MET SPRAAKWEERGAVE

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een notitietoestel met spraakweergave is een compact elektronisch notitiehulpmiddel dat uitgerust is met een braille- of standaardtoetsenbord (om de notities in te typen), een intern geheugen (dat de notities bewaart) en een spraaksyntheseprogramma (waarmee je de notities achteraf kunt consulteren en controleren). Een notitietoestel is al dan niet voorzien van andere functies zoals een adressenboek, een agenda, een klok ...

b) Specifieke doelgroepen

1) Blinden:

- a/ die onderweg of op verplaatsing frequent uitgebreide notities nemen en lezen;
- b/ die daarbij voldoende hebben aan spraakweergave.

2) Blinden:

- a/ die thuis frequent notities nemen en lezen;
- b/ die daarbij voldoende hebben aan spraakweergave;
- c/ die niet kiezen voor een computerconfiguratie voor blinden;
- d/ voor wie een memorecorder niet voldoet.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

1° Notitietoestel voor niet-zienden: Notitietoestel met brailleweergave

134. RINGLEIDING

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een ringleiding is een systeem voor directe geluidsoverdracht van een geluidsbron naar een hoorapparaat of cochleair implantaat door magnetische inductie of magnetische koppeling. Een ringleiding bestaat uit een ringleidingversterker en een koperdraad. De koperdraad wordt in een lus rond de betreffende ruimte gelegd (= een draadlus). Binnen de ring ontstaat een magnetisch veld dat signalen in de ruimte stuurt. Een hoorapparaat of cochleair implantaat met een T-spoel of T-spoelfunctie vangt de signalen in het magnetisch veld op en zet ze in geluidssignalen om.

b) Specifieke doelgroepen

1) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:

- a/ die een hoorapparaat met T-spoel of T-spoelfunctie gebruiken.

2) Slechthorenden met een ernstig gehoorverlies of doven:

- a/ die een hoorapparaat of een cochleair implantaat (CI) met T-spoel of T-spoelfunctie gebruiken.

135. RINGLEIDING VOOR GSM

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een ringleiding voor gsm bestaat uit een ringleidingversterker en een koperdraad. De ringleidingversterker wordt aan de gsm gekoppeld en de koperdraad wordt in een lus rond de hals gedragen (= gsm-loopset) of via een inductiehaakje naast het hoortoestel geplaatst. Via de luisterspoelfunctie in het hoortoestel worden de magnetische signalen binnen de lus opgevangen en omgezet in verstaanbaar geluid.

b) Specifieke doelgroep

1) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:

- a/ die een hoorapparaat met T-spoel of T-spoelfunctie gebruiken;
- b/ voor wie telefoneren met een adequaat gekozen gsm onmogelijk is omwille van onvoldoende luidheid van het signaal of omwille van storing door

omgevingsruis.

136. SMARTPHONE ALS ZENDER VOOR BLUETOOTH-GELUIDSOVERDRACHTSYSTEEM

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een smartphone als zender voor bluetooth-geluidsoverdrachtsysteem is een smartphone die dient als streamer. De smartphone stuurt het signaal rechtstreeks naar de hoortoestellen of cochleaire implantaten die voorzien zijn van een ingebouwde bluetoothontvanger (streamen). De hoortoestellen of CI's zetten dat digitaal signaal vervolgens om in waarneembaar geluid.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Slechthorenden met een matig gehoorverlies:
  - a/ die één of twee hoorapparaten met ingebouwde bluetoothontvanger dragen.
- 2) Slechthorenden met een ernstig gehoorverlies of doven:
  - a/ die één of twee hoorapparaten en/of cochleaire implantaten (CI's) met ingebouwde bluetoothontvanger dragen.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Bluetooth-geluidsoverdrachtsysteem

137. SMARTPHONE OF MOBIELE TELEFOON MET TOETSEN VOORZIEN VAN SPRAAKUITVOER EN VERGROTING

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een smartphone of mobiele telefoon met toetsen voorzien van spraakuitvoer en vergroting is één van beide hieronder omschreven apparaten, al dan niet aangevuld met een extra externe batterij (powerbank):

1. Mobiele telefoon met toetsen voorzien van spraakuitvoer en vergroting, dat wil zeggen:

- 1° ofwel een senioren-gsm die, naast een vergrote weergave en een klassiek toetsenbord, ook toegankelijk is via spraakweergave.
- 2° ofwel een smartphone die uitgerust wordt met ofwel een tactiel toetsenbord, een rubberen masker dat een toetsenbord simuleert of een ander systeem dat een klassiek toetsenbord simuleert. Het eindresultaat is een mobiele telefoon die eruit ziet als een gsm-met toetsen maar in praktijk een smartphone is met de nodige aanpassingen. Deze uitvoeringen zijn steeds voorzien van vergroting en spraakweergave.
- 3° ofwel een specifiek voor de doelgroep ontwikkelde mobiele telefoon met vergroting en spraakweergave die steeds een toetsenbord heeft maar daarnaast ook een aanraakscherm kan hebben.

2. Smartphone

- 1° Een smartphone die toegankelijk is via vergroting, spraakweergave en doorgaans ook in staat is een brailleleesregeltje aan te sturen.

Inbegrepen in deze referterubriek:

1° Powerbank (extra externe batterij).

b) Specifieke doelgroepen

1) Slechtzienden:

- a/ die willen mobiel bellen;
- b/ die meer nodig hebben dan gebeld worden;
- c/ die enkele telefoonnummers van buiten kennen en die kunnen vormen op een eenvoudige gsm.

2) Blinden:

- a/ die willen mobiel bellen;
- b/ die meer nodig hebben dan gebeld worden;
- c/ die enkele telefoonnummers van buiten kennen en die kunnen vormen op een eenvoudige gsm.

138. SMARTPHONE VOOR COMMUNICATIE VIA GEBARENTAAL MET AFSTANDSTOLKENDIENST

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een smartphone voor communicatie via gebarentaal met Afstandstolken is een smartphone waarop de vereiste software om mobiel gebruik te kunnen maken van de Afstandstolkendienst van het Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor Doven vzw (CAB) wordt geïnstalleerd.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Slechthorenden met een ernstig gehoorverlies of doven:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van het Besluit van de Vlaamse regering van 15 januari 2016 houdende de vaststelling van overkoepelende regels voor het centraal tolkenbureau voor de beleidsdomeinen Onderwijs en Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;
  - b/ die vrijwel maandelijks gebruik maken van de Afstandstolkendienst van het CAB in kader van leefuren (L-uren).

139. TABLET MET DRAADLOOS TOETSENBORD MET GROTE EN CONTRASTRIJKE OPSCHRIFTEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een tablet met draadloos toetsenbord met grote en contrastrijke opschriften is een tegemoetkoming voor de aankoop van een tablet en een draadloos toetsenbord met grote en contrastrijke opschriften.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Slechtzienden:
  - a/ die een toegankelijke tablet verkiezen boven een aangepaste computer.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Computer bedienen: Andere noodzakelijke aanpassingen pc: toetsenbordstickers, toetsenbordhoes, toetsenbord met grote en/of contrasterende letters
- 2° Computer bedienen: Brailleleesregel met 40 tot 79 cellen
- 3° Computer bedienen: Brailleleesregel met 80 cellen of meer
- 4° Computer bedienen: Brailleprinter
- 5° Computer bedienen: Monitorarm
- 6° Computer bedienen: Schermuitleesprogramma's voor bureaucomputers en laptops
- 7° Computer bedienen: Software beeldvergroting: Vergrotingssoftware met spraakondersteuning
- 8° Computer bedienen: Software beeldvergroting: Vergrotingssoftware zonder spraakondersteuning
- 9° Computer bedienen: Spraaksyntheseprogramma
- 10° Computer bedienen: Tekstherkenningsprogramma met scanner (tekstherkenningsstelsel op basis van standaard pc)

140. TOLKEN VLAAMSE GEBARENTAAL / SCHRIJFTOLKEN / ORALE TOLKEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een tolk voor doven en slechthorenden vertaalt de gesproken taal in een taal die de slechthorende met een ernstig gehoorverlies, de dove of de doofblinde begrijpt. De diplomavooraarden zijn bepaald in het Besluit van de Vlaamse Regering van 15 januari 2016 houdende de vaststelling van overkoepelende regels voor het centraal tolkenbureau voor de beleidsdomeinen Onderwijs en Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

b) Specifieke doelgroepen

1) Slechthorenden met een ernstig gehoorverlies of doven:

- a/ die behoren tot de doelgroep van het Besluit van de Vlaamse regering (BVR) van 15 januari 2016 houdende de vaststelling van overkoepelende regels voor het centraal tolkenbureau voor de beleidsdomeinen Onderwijs en Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

2) Doofblinden:

- a/ die behoren tot de doelgroep van het Besluit van de Vlaamse regering (BVR) van 15 januari 2016 houdende de vaststelling van overkoepelende regels voor het centraal tolkenbureau voor de beleidsdomeinen Onderwijs en Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

141. VOORLEESSOFTWARE VOOR SMARTPHONE

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Voorleessoftware voor smartphone is een toepassing (app) op een smartphone waarmee je gedrukte teksten kan laten voorlezen door een computerstem.

De teksten worden gefotografeerd met de camera van de smartphone en worden herkend en uitgesproken met een computerstem.

b) Specifieke doelgroep

1) Blinden:

- a/ die zelfstandig gedrukte tekst willen lezen.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Computer bedienen: Tekstherkenningsprogramma met scanner (tekstherkenningsysteem op basis van standaard pc)
- 2° Voorleestoestel tafelmanier

142. VOORLEESSOFTWARE VOOR SMARTPHONE: AANVULLING BIJ VOORLEESSOFTWARE VOOR SMARTPHONE: SCANSTAND VOOR SMARTPHONE

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een scanstand is een kartonnen of kunststoffen stand waarin zowel de smartphone als het te lezen document correct gepositioneerd worden om er een foto van te nemen. Een scanstand kan ook over ingebouwde verlichting beschikken om het resultaat te optimaliseren.

b) Specifieke doelgroep

1) Blinden:

- a/ die zelfstandig gedrukte tekst willen lezen;
- b/ voor wie werken vanuit de hand met de voorleesapp niet voldoet.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Computer bedienen: Tekstherkenningsprogramma met scanner (tekstherkenningsstelsel op basis van standaard pc)
- 2° Voorleestoestel tafelmodel

143. VOORLEESTOESTEL TAFELMODEL

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een voorleestoestel is een apparaat dat gedrukte teksten kan voorlezen. De teksten worden ingescand, door het toestel herkend en uitgesproken met een computerstem.

In één behuizing zijn een scanfunctie (scanner of camera), een verwerkingseenheid met tekstherkenningssoftware en spraakweergave samengebracht.

Een voorleestoestel staat tegenover het gebruik van een pc met scanner; het apparaat is makkelijk verplaatsbaar of meeneembaar en is eenvoudig in het gebruik (computerkennis is niet vereist).

Een voorleestoestel is al dan niet voorzien van een ingebouwde daispeler of andere functies zoals het voorlezen van tekstbestanden en het afspelen van muziekbestanden.

b) Specifieke doelgroep

1) Blinden:

- a/ die zelfstandig gedrukte tekst willen lezen.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Computer bedienen: Tekstherkenningsprogramma met scanner (tekstherkenningsstelsel op basis van standaard pc)
- 2° Voorleessoftware voor smartphone
- 3° Voorleessoftware voor smartphone: Aanvulling bij voorleessoftware voor smartphone: Scanstand voor smartphone

Mobiliteit

144. AANHANGFIETS MET TWEE WIELEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een aanhangfiets met twee wielen bestaat uit:

- 1° een aanhanggedeelte (tong) met twee wielen, pedalen, zadel en stuur
- 2° een snelkoppeling waarmee een aanhangfiets snel, zonder gebruik van gereedschap, veilig aan- en afgekoppeld kan worden van een

volwassenenfiets

Een aanhangfiets met twee wielen heeft al dan niet:

- 1° een aangepaste zit
- 2° aangepaste pedalen
- 3° fixatiemateriaal

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die een standaardfiets niet in evenwicht kunnen houden en/of niet over voldoende kracht beschikken om zelfstandig te kunnen fietsen met een standaardfiets;
  - b/ die wel in de mogelijkheid zijn om de fietsbeweging (in beperkte mate) mee te doen;
  - c/ die hun evenwicht op een aanhangfiets met één wiel niet kunnen behouden;
  - d/ voor wie een orthopedische driewieler niet voldoet voor de fietsbehoefte.
- 2) Personen met een verstandelijke handicap:
  - a/ die niet zelfstandig en veilig kunnen fietsen met een standaardfiets of een aanhangfiets met één wiel;
  - b/ die wel in de mogelijkheid zijn om de fietsbeweging (in beperkte mate) mee te doen;
  - c/ voor wie een orthopedische driewieler niet voldoet voor de fietsbehoefte.
- 3) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies:
  - a/ die niet zelfstandig en veilig kunnen fietsen met een standaardfiets of een aanhangfiets met één wiel.
  - b/ die wel in de mogelijkheid zijn om de fietsbeweging (in beperkte mate) mee te doen;
  - c/ voor wie een orthopedische driewieler niet voldoet voor de fietsbehoefte

145. AANKOPPELWIEL MET ELEKTRISCHE TRAPONDERSTEUNING VOOR MANUELE ROLSTOEL

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een aankoppelwiel met elektrische trapondersteuning of pedaalassistentie heeft een hulpaandrijving die de trapbeweging ondersteunt.

Een aankoppelwiel met elektrische trapondersteuning kan eenvoudig aan en af de rolstoel gekoppeld worden en is gemakkelijk meeneembaar.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die een matig of ernstig functieverlies hebben in de bovenste ledematen;
  - b/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele (hoepel)rolstoel;
  - c/ die met hun manuele (hoepel)rolstoel middellange (fiets)afstanden afleggen;
  - d/ die kiezen voor een aankoppelwiel met handtrappers.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Driewiel(lig)fiets met handtrappers

146. AANKOPPELWIEL MET HANDTRAPPERS VOOR MANUELE ROLSTOEL (+16 JAAR)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een aankoppelwiel met handtrappers voor manuele rolstoel (+16 jaar) is een fietsgedeelte dat bestaat uit een wiel met stuurstang en handtrappers en dat, na fixatie aan de manuele rolstoel en het oplichten van de zwenkwielen van de rolstoel, het aandrijf-, stuur- en remwiel van de rolstoel wordt.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele (hoepel)rolstoel
  - b/ die met hun manuele (hoepel)rolstoel middellange (fiets)afstanden afleggen
  - c/ die kiezen voor een aankoppelwiel met handtrappers

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Driewiel(lig)fiets met handtrappers

147. AANKOPPELWIEL MET HANDTRAPPERS VOOR MANUELE ROLSTOEL (- 16 JAAR)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een aankoppelwiel met handtrappers voor manuele rolstoel (- 16 jaar) is een fietsgedeelte dat bestaat uit een wiel met stuurstang en handtrappers en dat, na fixatie aan de manuele rolstoel en het oplichten van de zwenkwielen van de rolstoel, het aandrijf-, stuur- en remwiel van de rolstoel wordt.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele (hoepel)rolstoel
  - b/ die met hun manuele (hoepel)rolstoel middellange (fiets)afstanden afleggen
  - c/ die kiezen voor een aankoppelwiel met handtrappers

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Driewiel(lig)fiets met handtrappers

148. AANLEREN VERPLAATSINGSTECHNIEKEN

WITTE STOK

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Het aanleren verplaatsingstechnieken witte stok is een training in het gebruik van de witte stok gegeven door gespecialiseerde instellingen voor blinden en slechtzienden. De training bestaat uit het aanleren van de basismobiliteits- en oriëntatievaardigheden en het aanleren van de techniek stoklopen en gewenningssessies.

Aanleren van basisvaardigheden mobiliteit en oriëntatie houdt in:

- 1° maximaal leren benutten van de eventuele restvisus
- 2° aanleren van basistechnieken voor het gebruik van de witte stok: zwaaitechniek, lopen langs gidslijn en oversteektechniek
- 3° sensoriele en oriëntatietraining in eigen omgeving: rechte lijn aanhouden, hindernissen inschatten en ontwijken, ruimtelijke begrippen nuttig voor de oriëntatie
- 4° aanleren van begeleidingstechnieken
- 5° aanleren van beschermtechnieken
- 6° analyseren van verkeerssystemen
- 7° inlopen van trajecten in de woonomgeving
- 8° routes leren memoriseren met behulp van wegbeschrijvingen
- 9° leren gebruiken van aanpassingen voor blinden/slechtzienden op de openbare weg
- 10° verkenning van ongekende ruimtes
- 11° keuze van de stok

en wordt al dan niet aangevuld met:

- 1° leren gebruik maken van openbaar vervoer (bus, metro, tram, trein)
- 2° verkenning van metrostations/ NMBS-station/ bushaltes om zich in die omgeving veilig te kunnen verplaatsen
- 3° aanleren van veilig gebruik van tramhalte op middenberm
- 4° aanleren van veilig gebruik van de technieken in kalme en drukke stadsomgeving
- 5° reliëfplannen leren hanteren

Behoort niet tot deze referentierubriek:

- 1° Gewenningssessies met als doel de aangeleerde technieken toe te passen op een nieuwe route

b) Specifieke doelgroepen

1) Blinden:

- a/ die behoren tot de doelgroep voor een witte stok;
- b/ die zich zelfstandig willen leren verplaatsen met behulp van een witte stok.

2) Slechtzienden:

- a/ die behoren tot de doelgroep voor een witte stok;
- b/ die zich zelfstandig willen leren verplaatsen met behulp van een witte stok.

149. AANPASSING AUTO: AFNEEMBARE STUURBOL ZONDER BEDIENINGSFUNCTIES

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een afneembare stuurbol of stuurhandvat zonder bedieningsfuncties is een ergonomische bol die toelaat de wagen op een eenvoudige manier te besturen.

De auto waarop deze aanpassing geplaatst wordt, is een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

- 1° 75 000 km voor benzinewagen (15 000 km per jaar)
- 2° 100 000 km voor dieselwagen (20 000 km per jaar)

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een bovenste lidmaat:
  - a/ die zich vrijwel dagelijks zelfstandig met de auto verplaatsen;
  - b/ die beschikken over een geldig CARA-attest i.v.m. de rijgeschiktheid of een geldig rijbewijs met de vermelding:
    - 40.11 Hulpmiddel op stuurwiel
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een bovenste lidmaat:
  - a/ die zich vrijwel dagelijks zelfstandig met de auto verplaatsen;
  - b/ die een geldig rijbewijs B behaalden vóór 1993.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

150. AANPASSING AUTO: ANDERE NOODZAKELIJKE AANPASSINGEN AUTO

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Andere noodzakelijke aanpassingen zijn alle autoaanpassingen die niet onder de andere referteomschrijvingen autoaanpassing kunnen aangevraagd worden.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel of een elektronische rolstoel;
  - b/ die zelf met de auto rijden vanuit de rolstoel;
  - c/ die zich vrijwel dagelijks met de auto verplaatsen;
  - d/ voor wie volgende referterubrieken geen oplossing zijn:
    - aanvullende rijlessen om een rijbewijs te behalen of te behouden
    - automatische en semi-automatische transmissie
    - afneembare stuurbol of stuurhandvat zonder bedieningsfuncties
    - stuurbol elektronische bediening

- gas en remmen aan of op het stuur
- verplaatsing gaspedaal
- draaizetel - transferstoel
- rolstoelopbergsysteem voor manuele rolstoel
- rolstoelplateaulift
- rolstoelvergrendeling
- doorzaksysteem voor toegang tot de wagen met een manuele rolwagen, elektronische rolstoel of scooter
- noodzakelijke aanpassingen koetswerk

2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel of een elektronische rolstoel;

b/ die zelf met de auto rijden en een transfer uitvoeren in de auto van de rolstoel naar de bestuurderszetel;

c/ die zich vrijwel dagelijks met de auto verplaatsen;

d/ voor wie volgende refererubrieken geen oplossing zijn:

- aanvullende rijlessen om een rijbewijs te behalen of te behouden
- automatische en semi-automatische transmissie
- afneembare stuurbol of stuurhandvat zonder bedieningsfuncties
- stuurbol elektronische bediening
- gas en remmen aan of op het stuur
- verplaatsing gaspedaal
- draaizetel - transferstoel
- rolstoelopbergsysteem voor manuele rolstoel
- rolstoelplateaulift
- rolstoelvergrendeling
- doorzaksysteem voor toegang tot de wagen met een manuele rolwagen, elektronische rolstoel of scooter
- noodzakelijke aanpassingen koetswerk

3) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel of een elektronische rolstoel;

b/ die meerijden vanuit de rolstoel;

c/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen;

d/ voor wie volgende refererubrieken geen oplossing zijn:

- aanvullende rijlessen om een rijbewijs te behalen of te behouden
- automatische en semi-automatische transmissie
- afneembare stuurbol of stuurhandvat zonder bedieningsfuncties
- stuurbol elektronische bediening
- gas en remmen aan of op het stuur
- verplaatsing gaspedaal
- draaizetel - transferstoel
- rolstoelopbergsysteem voor manuele rolstoel
- rolstoelplateaulift
- rolstoelvergrendeling
- doorzaksysteem voor toegang tot de wagen met een manuele rolwagen, elektronische rolstoel of scooter

- noodzakelijke aanpassingen koetswerk

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

151. AANPASSING AUTO: AUTOMATISCHE EN SEMI-AUTOMATISCHE TRANSMISSIE VOOR NIEUWE WAGENS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een automatische of een semi-automatische transmissie voor nieuwe wagens is een automatische koppeling van een auto, waarbij de auto een nieuwe auto is.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die zich vrijwel dagelijks zelfstandig met de auto verplaatsen;
  - b/ die niet veilig kunnen rijden met een handgeschakelde transmissie;
  - c/ die beschikken over een geldig rijbewijs of geldig voorlopig rijbewijs in overeenstemming met het Koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffend het rijbewijs.
- 2) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een of beide bovenste ledematen:
  - a/ die zich vrijwel dagelijks zelfstandig met de auto verplaatsen;
  - b/ die niet veilig kunnen rijden met een handgeschakelde transmissie;
  - c/ die beschikken over een geldig rijbewijs of geldig voorlopig rijbewijs in overeenstemming met het Koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffend het rijbewijs.
- 3) Personen met een verstandelijke handicap:
  - a/ die zich vrijwel dagelijks zelfstandig met de auto verplaatsen;
  - b/ die niet veilig kunnen rijden met een handgeschakelde transmissie;
  - c/ die beschikken over een geldig rijbewijs of geldig voorlopig rijbewijs in overeenstemming met het Koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffend het rijbewijs.
- 4) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies:
  - a/ die zich vrijwel dagelijks zelfstandig met de auto verplaatsen;
  - b/ die niet veilig kunnen rijden met een handgeschakelde transmissie;
  - c/ die beschikken over een geldig rijbewijs of geldig voorlopig rijbewijs in overeenstemming met het Koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffend het rijbewijs.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

152. AANPASSING AUTO: BODEMVERLAGING

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een bodemverlaging is een autoaanpassing waarbij een deel van de autovloer verlaagd wordt. Een bodemverlaging heeft als uitgangspunt de doorganghoogte van een voertuig te vergoten of een comfortabele zit te creëren voor de passagier.

Een bodemverlaging bestaat uit:

- 1° een verlaagde vloerbodem
- 2° een aangepaste tank
- 3° een aangepaste uitlaat
- 4° aanpassingen van de bumper (bv het verplaatsen van de parkeersensoren)

Om als adequate oplossing te kunnen gebruikt worden is nood aan:

- 1° een oprijplaat
- 2° een rolstoelvergrendeling

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° een verlaagde vloerbodem
- 2° aangepaste uitlaat
- 3° aangepaste tank
- 4° aanpassingen van de bumper
- 5° oprijplaat om in de wagen te kunnen rijden
- 6° rolstoelvergrendeling

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° Lier om de rolstoel in de auto te trekken
- 2° Extra zetels
- 3° Homologatiekost

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel of een elektronische rolstoel;
  - b/ die meerijden vanuit een manuele rolstoel, een elektronische rolstoel of een orthopedische zitschaal met onderstel;
  - c/ die geen interne transfer in de auto kunnen maken van hun mobiliteitshulpmiddel naar een autozetel;
  - d/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen;

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

153. AANPASSING AUTO: BODEMVERLAGING: AANVULLING: ELEKTRISCHE LIER

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een lier is een elektrische takel waarvan de kabel aan de rolstoel bevestigd wordt en zo mee de rolstoel in de auto trekt.

Inbegrepen in deze referterubriek:

1° Rolstoellier geïntegreerd in rolstoelvergrendelingsysteem.

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:

- a/ die beschikken over een bodemverlaging;
- b/ die enkel beschikken over een manuele rolstoel;
- c/ waarvan de begeleider nood heeft aan ondersteuning om de persoon in de manuele rolstoel in de auto te rijden;

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

154. AANPASSING AUTO: BODEMVERLAGING: AANVULLING: EXTRA ZITPLAATS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een extra zitplaats is een passagierstoel die achteraan voorzien wordt naast de rolstoelgebruiker.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° Alle aanpassingen aan de zetel (verstelbare rug, armleuningen,....)
- 2° Aanpassingen aan de ruimte om deze extra zetel te kunnen plaatsen (extra beenruimte)

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:

- a/ die beschikken over een bodemverlaging;
- b/ waarvan het gezin uit meer dan 3 personen bestaat.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

155. AANPASSING AUTO: DOORZAKSYSTEEM VOOR TOEGANG TOT DE WAGEN MET EEN MANUELE ROLSTOEL, ELEKTRONISCHE ROLSTOEL OF

SCOOTER

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een doorzaksysteem is een aanpassing aan de auto bestaande uit:

- 1° een hydraulisch of pneumatisch systeem dat de vering samendrukt zodat de wagen achteraan of zijdelings verlaagd wordt
- 2° een hellend vlak in de wagen
- 3° een korte opklapbare (al dan niet automatische) oprijplaat
- 4° een rolstoelvergrendeling

Voor deze aanpassing kiest men een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

- 1° 75 000 km voor benzineauto's (15 000 km per jaar)
- 2° 100 000 km voor dieselauto's (20 000 km per jaar)

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel of een elektronische rolstoel;
  - b/ die zelf met de auto rijden vanuit de rolstoel;
  - c/ die zich vrijwel dagelijks met de auto verplaatsen;
  - d/ waarvoor een bodemverlaging geen adequate oplossing is.
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel of een elektronische rolstoel;
  - b/ die zelf met de auto rijden en een transfer uitvoeren in de auto van de rolstoel naar de bestuurderszetel;
  - c/ die zich vrijwel dagelijks met de auto verplaatsen;
  - d/ waarvoor een bodemverlaging geen adequate oplossing is.
- 3) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel of een elektronische rolstoel;
  - b/ die meerijden vanuit de rolstoel;
  - c/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen;
  - d/ waarvoor een bodemverlaging geen adequate oplossing is.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

156. AANPASSING AUTO: DRAAIZETEL

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een draaizetel is een transferstoel die bestaat uit een mechanisch draai-element dat als aanpassing onder de gewone of aangepaste passagierszetel geplaatst wordt om een buitenwaartse draaiing mogelijk te maken.

Voor deze aanpassing kiest men een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

- 1° 75 000 km voor benzinewagen (15 000 km per jaar)
- 2° 100 000 km voor dieselwagen (20 000 km per jaar)

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° draai-element met elektrische of hydraulische hoog-laagfunctie
- 2° rolstoel-instapcombinatie
- 3° autozetel verstelbaar vooruit-achteruit, omhoog en omlaag en links-rechts draaiend
- 4° draai-element aan de bestuurderszetel

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel;
  - b/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen;
  - c/ die meerijden op een autozetel;
  - d/ die niet zelfstandig kunnen plaatsnemen op een gewone autozetel;
  - e/ die niet kunnen plaatsnemen op een gewone autozetel wegens onvoldoende ondersteuning van een begeleidende derde.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
  - b/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen;
  - c/ die meerijden op een autozetel;
  - d/ die niet zelfstandig kunnen plaatsnemen op een gewone autozetel;
  - e/ die niet kunnen plaatsnemen op een gewone autozetel wegens onvoldoende ondersteuning van een begeleidende derde.
- 3) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen;
  - b/ die meerijden op een autozetel;
  - c/ die niet zelfstandig kunnen plaatsnemen op een gewone autozetel;

d/ die niet kunnen plaatsnemen op een gewone autozetel wegens onvoldoende ondersteuning van een begeleidende derde.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

157. AANPASSING AUTO: DRAAIZETEL/TRANSFERSTOEL

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een draaizetel / transferstoel is een mechanisch draai-element dat als aanpassing onder de gewone of aangepaste passagierszetel geplaatst wordt om een buitenwaartse draaiing mogelijk te maken.

Voor deze aanpassing kiest men een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

- 1° 75 000 km voor benzinewagen (15 000 km per jaar)
- 2° 100 000 km voor dieselwagen (20 000 km per jaar)

Behoort niet tot deze referentierubriek:

- 1° draai-element met elektrische of hydraulische hoog-laagfunctie
- 2° rolstoel-instapcombinatie
- 3° autozetel verstelbaar vooruit-achteruit, omhoog en omlaag en links-rechts draaiend
- 4° draai-element aan de bestuurderszetel

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel;
  - b/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen;
  - c/ die meerijden op een autozetel;
  - d/ die niet zelfstandig kunnen plaatsnemen op een gewone autozetel;
  - e/ die niet kunnen plaatsnemen op een gewone autozetel wegens onvoldoende ondersteuning van een begeleidende derde.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
  - b/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen;
  - c/ die meerijden op een autozetel;
  - d/ niet zelfstandig kunnen plaatsnemen op een gewone autozetel;
  - e/ niet kunnen plaatsnemen op een gewone autozetel wegens onvoldoende ondersteuning van een begeleidende derde.
- 3) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen;
  - b/ die meerijden op een autozetel;

- c/ niet zelfstandig kunnen plaatsnemen op een gewone autozetel;
- d/ niet kunnen plaatsnemen op een gewone autozetel wegens onvoldoende ondersteuning van een begeleidende derde.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

158. AANPASSING AUTO: GAS EN REMMEN AAN OF OP HET STUUR

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Gas en remmen aan of op het stuur is een aanpassing aan de bediening van een auto die bestaat uit:

- 1° een volledige ring of een segment van een ring bevestigd op of onder het stuur. Die ring kan mechanisch het acceleratiesysteem aansturen. In uitzonderlijke gevallen kan het acceleratiesysteem bediend worden door een druk- of duwknop aan het stuur (duimgas);
- 2° een handmatig bediende bedrijfsrem. Dit is een pook, staaf of hendel die zich links of rechts van het stuur bevindt.

Een mechanische gas en rem aan of op het stuur kan enkel bij een auto met een automatische transmissie.

De auto waarop deze aanpassing geplaatst wordt, is een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

- 1° 75 000 km voor benzineauto's (15 000 km per jaar)
- 2° 100 000 km voor dieselauto's (20 000 km per jaar)

Inbegrepen in deze referentierubriek:

- 1° een afscherming vóór of een verwijdering van de pedalen.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel, elektronische rolstoel of een scooter;
  - b/ die zich vrijwel dagelijks zelfstandig met de auto verplaatsen;
  - c/ die beschikken over een geldig CARA-attest i.v.m. de rijgeschiktheid of een geldig rijbewijs met een of meer van volgende vermeldingen:
    - 20.06 Handbediende rem
    - 25.04 Handmatig gas geven
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
  - b/ die zich vrijwel dagelijks zelfstandig met de auto verplaatsen;
  - c/ die beschikken over een geldig CARA-attest i.v.m. de rijgeschiktheid of een geldig rijbewijs met een of meer van volgende vermeldingen:
    - 20.06 Handbediende rem

- 25.04 Handmatig gas geven
- 3) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
- a/ die zich vrijwel dagelijks zelfstandig met de auto verplaatsen;
  - b/ die beschikken over een geldig CARA-attest i.v.m. de rijgeschiktheid of een geldig rijbewijs met een of meer van volgende vermeldingen:
    - 20.06 Handbediende rem
    - 25.04 Handmatig gas geven
- c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen**
20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

159. AANPASSING AUTO: NOODZAKELIJKE AANPASSINGEN AAN HET KOETSWERK (VERHOOGD DAK, VERLAAGDE INSTAP,...)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Noodzakelijke aanpassingen aan het koetswerk (verhoogd dak, verlaagde instap,...) zijn:

- 1° aanpassing van de bodem van de auto (verhogen, verstevigen en/of licht hellend maken van de bodem) voor het vervoeren van een manuele rolstoel, elektronische rolwagen of scooter
- 2° vergroten deuropening om transfer en toegang tot de auto mogelijk te maken
- 3° verhoogd dak
- 4° vloeraanpassingen aan bestuurdersplaats, nodig om met de rolstoel op de juiste positie achter het stuur te rijden
- 5° ...

b) Specifieke doelgroepen

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

- a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel of een elektronische rolstoel;
- b/ die zelf met de auto rijden vanuit de rolstoel;
- c/ die zich vrijwel dagelijks met de auto verplaatsen;
- d/ voor wie volgende referenterubrieken geen oplossing zijn;

- aanvullende rijlessen om een rijbewijs te behalen of te behouden
- automatische en semi-automatische transmissie
- afneembare stuurbol of stuurhandvat zonder bedieningsfuncties
- stuurbol elektronische bediening
- gas en remmen aan of op het stuur
- verplaatsing gaspedaal
- draaizetel - transferstoel
- rolstoelopbergsysteem voor manuele rolstoel
- rolstoelplateaulift
- rolstoelvergrendeling
- doorzaksysteem voor toegang tot de wagen met een manuele rolwagen, elektronische rolstoel of scooter
- andere noodzakelijke aanpassingen auto

2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

- a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel of een elektronische rolstoel;
- b/ die zelf met de auto rijden en een transfer uitvoeren in de auto van de rolstoel naar de bestuurderszetel;
- c/ die zich vrijwel dagelijks met de auto verplaatsen;
- d/ voor wie volgende referenterubrieken geen oplossing zijn;

- aanvullende rijlessen om een rijbewijs te behalen of te behouden
- automatische en semi-automatische transmissie
- afneembare stuurbol of stuurhandvat zonder bedieningsfuncties
- stuurbol elektronische bediening
- gas en remmen aan of op het stuur
- verplaatsing gaspedaal
- draaizetel - transferstoel
- rolstoelopbergsysteem voor manuele rolstoel
- rolstoelplateaulift
- rolstoelvergrendeling
- doorzaksysteem voor toegang tot de wagen met een manuele rolwagen, elektronische rolstoel of scooter
- andere noodzakelijke aanpassingen auto

3) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

- a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel of een elektronische rolstoel;
- b/ die meerijden vanuit de rolstoel;
- c/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen;
- d/ voor wie volgende referterubrieken geen oplossing zijn;

- aanvullende rijlessen om een rijbewijs te behalen of te behouden
- automatische en semi-automatische transmissie
- afneembare stuurbol of stuurhandvat zonder bedieningsfuncties
- stuurbol elektronische bediening
- gas en remmen aan of op het stuur
- verplaatsing gaspedaal
- draaizetel - transferstoel
- rolstoelopbergsysteem voor manuele rolstoel
- rolstoelplateaulift
- rolstoelvergrendeling
- doorzaksysteem voor toegang tot de wagen met een manuele rolwagen, elektronische rolstoel of scooter
- andere noodzakelijke aanpassingen auto

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

160. AANPASSING AUTO: OPRIJGOTEN (1 PAAR) OF OPRIJPLAAT

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een oprijgoot (1 paar) bestaat uit 2 losse U-profielen in metaal of kunststof.

Oprijgoten en oprijplaten zijn:

- 1° al dan niet uitschuifbaar of opplooibaar
- 2° meeneembaar (hanteerbaar door 1 persoon)
- 3° sterk genoeg om een elektronische rolstoel te dragen

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel (of verrijdbare stoel);
  - b/ die op andere plaatsen dan in en rond de eigen woning een hoogteverschil moeten overbruggen.
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel (of verrijdbare stoel);
  - b/ die door derden vervoerd worden met een auto op de autozetel;
  - c/ van wie de rolstoel of scooter moet meegenomen worden.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

161. AANPASSING AUTO: ROLSTOELOPBERGSYSTEEM VOOR MANUELE ROLSTOEL

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een rolstoelopbergsysteem voor manuele rolstoel is:

- 1° ofwel een elektrische takel in de auto die een manuele rolstoel van maximum 40 kg kan optillen en in de koffer plaatsen
- 2° ofwel een volautomatische laadarm (robotarm) in de koffer
- 3° ofwel een volautomatisch laadsysteem achter de bestuurderszetel
- 4° ofwel een dakkofferlift

Voor deze aanpassing kiest men een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

- 1° 75 000 km voor benzinewagen (15 000 km per jaar)

2° 100 000 km voor dieselwagen (20 000 km per jaar)

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel;
  - b/ die zelf met de auto rijden;
  - c/ die niet in staat zijn om zelf de manuele rolstoel te demonteren en op te bergen naast zich of achter zich in de wagen;
  - d/ die kunnen stappen van de koffer tot aan de bestuurders- of passagierszetel vooraan;
  - e/ die zelfstandig in de auto kunnen plaatsnemen en uitstappen;
  - f/ die het rolstoelopbergsysteem kunnen bedienen;
  - g/ die in staat zijn om de rolstoel open en toe te plooien;
  - h/ die zich vrijwel dagelijks met de auto verplaatsen.
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel;
  - b/ die om mee te rijden in de wagen een transfer kunnen uitvoeren van de rolstoel naar een passagierszetel;
  - c/ die niet in staat zijn om zelf de manuele rolstoel te demonteren en op te bergen achter zich in de wagen;
  - d/ van wie de begeleidende derde niet in staat is om de rolstoel op te bergen;
  - e/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen.
- 3) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel;
  - b/ die om te rijden met de wagen een transfer uitvoeren van de rolstoel naar de bestuurderszetel;
  - c/ die niet in staat zijn om zelf de manuele rolstoel te demonteren en op te bergen achter zich in de wagen;
  - d/ die het rolstoelopbergsysteem kunnen bedienen;
  - e/ die in staat zijn om de rolstoel open en toe te plooien;
  - f/ die zich vrijwel dagelijks zelfstandig met de auto verplaatsen.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

162. AANPASSING AUTO: ROLSTOELPLATEAULIFT

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een rolstoelplateaulift is een rolstoeltoegankelijk hefplatform dat elektrisch op en neer kan gaan. De lift brengt de rolstoel omhoog en omlaag, met of zonder gebruiker, en kan geplaatst worden aan de zijdeur of de achterdeur.

Er zijn inbouwplateauliften, onderbouwplateauliften en achterbouwplateauliften.

Voor deze aanpassing kiest men een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

1° 75 000 km voor benzinewagen (15 000 km per jaar)

2° 100 000 km voor dieselwagen (20 000 km per jaar)

b) Specifieke doelgroepen

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele of een elektronische rolstoel;

b/ die zelf met de auto rijden vanuit de rolstoel;

c/ die zich vrijwel dagelijks met de auto verplaatsen;

d/ voor wie een auto met een rolstoelplateaulift de goedkoopst adequate oplossing is om zich te verplaatsen.

2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele of een elektronische rolstoel;

b/ die zelf met de auto rijden en een transfer uitvoeren in de auto van de rolstoel naar de bestuurderszetel;

c/ die zich vrijwel dagelijks met de auto verplaatsen;

d/ voor wie een auto met een rolstoelplateaulift de goedkoopst adequate oplossing is om zich te verplaatsen.

3) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele of een elektronische rolstoel;

b/ die meerijden vanuit de rolstoel;

c/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen;

d/ voor wie een auto met een rolstoelplateaulift de goedkoopst adequate oplossing is om zich te verplaatsen.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

163. AANPASSING AUTO:

ROLSTOELVERGREDELING

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een rolstoelvergrendeling is:

- 1° een vergrendelingssysteem in de wagen dat de rolstoel vasthecht op geijkte verankeringspunten zowel op de rolstoel als op de bodem van de wagen

Voor deze aanpassing kiest men een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

- 1° 75 000 km voor benzinewagen (15 000 km per jaar)
- 2° 100 000 km voor dieselwagen (20 000 km per jaar)

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° de wettelijk verplichte gordel in de wagen om de persoon vast te zetten

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel, elektronische rolstoel of een scooter;
  - b/ die meerijden in het mobiliteitshulpmiddel in de auto;
  - c/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen.
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel, elektronische rolstoel of een scooter;
  - b/ die zelf rijden met de auto, zittend in hun mobiliteitshulpmiddel;
  - c/ die zich vrijwel dagelijks zelfstandig met de auto verplaatsen.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

164. AANPASSING AUTO: SCHUIFDEUR/TELESCOPISCHE DEUR

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een schuifdeur is een deur die niet opendraait maar opzij schuift.

Een telescopische deur is een zwenkzwaai deur, een deur die 'uit de auto' komt zoals bij treindeuren.

Voor deze aanpassing kiest men een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

1° 75 000 km voor benzineauto's (15 000 km per jaar)

2° 100 000 km voor dieselauto's (20 000 km per jaar)

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:

- a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele of een elektronische rolstoel;
- b/ die meerijden vanuit de rolstoel;
- c/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen;
- d/ voor wie een auto met een rolstoelplateaulift de goedkoopst adequate oplossing is om zich te verplaatsen.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het referentiebedrag; maximum bedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

165. AANPASSING AUTO: STUURBOL ELEKTRONISCHE BEDIENING

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een stuurbol elektronische bediening is een aanpassing aan de auto die bestaat uit:

- 1° een ergonomische bol die toelaat de wagen op een eenvoudige manier te besturen;
- 2° een schakeldoos, op het stuur gemonteerd waarmee via infrarood of canbusgeleiding de overdracht voor functies zoals claxon, lichten, richtingaanwijzers, verwarming, airco, ruitopener ... worden bediend.

De auto waarop deze aanpassing geplaatst wordt, is een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

- 1° 75 000 km voor benzinewagen (15 000 km per jaar)
- 2° 100 000 km voor dieselwagen (20 000 km per jaar)

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een bovenste lidmaat:

- a/ die zich vrijwel dagelijks zelfstandig met de auto verplaatsen;
- b/ die beschikken over een geldig CARA-attest i.v.m. de rijgeschiktheid of een geldig rijbewijs met een van volgende vermeldingen
  - 35.02 Bedieningsorganen bedienbaar zonder het stuur los te laten
  - 35.03 Bedieningsorganen bedienbaar zonder het stuur met de linkerhand los te laten
  - 35.04 Bedieningsorganen bedienbaar zonder het stuur met de rechterhand los te laten
  - 35.05 Bedieningsorganen bedienbaar zonder het stuur en de acceleratie- en remmechanismen los te laten

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

166. AANPASSING AUTO: TWEDEHANDS ROLSTOELTOEGANKELIJKE AUTO MET BODEMVERLAGING DIE MINIMAAL 2 JAAR EN MAXIMAAL 5 JAAR IN GEBRUIK GENOMEN IS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een tweedehandsauto met een autoaanpassing waarbij een deel van de autovloer verlaagd is. De auto is minmaal twee jaar en maximaal vijf jaar in gebruik genomen.

Deze auto omvat de bodemverlaging die bestaat uit:

- 1° een verlaagde vloerbodem
- 2° een aangepaste tank

- 3° een aangepaste uitlaat
- 4° aanpassingen van de bumper (bv het verplaatsen van de parkeersensoren)
- 5° een oprijplaat
- 6° een rolstoelvergrendeling

De auto is al dan niet voorzien van:

- 1° extra zitplaatsen
- 2° een elektrische lier

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel of een elektronische rolstoel;
  - b/ die meerijden vanuit een manuele rolstoel, een elektronische rolstoel of een orthopedische zitschaal met onderstel;
  - c/ die geen interne transfer in de auto kunnen maken van hun mobiliteitshulpmiddel naar een autozetel;
  - d/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen;
  - e/ die kiezen voor een tweedehands rolstoeltoegankelijke auto met bodemverlaging.

167. AANPASSING AUTO: TWEEDEHANDS ROLSTOELTOEGANKELIJKE AUTO MET BODEMVERLAGING DIE NOG GEEN 2 JAAR IN GEBRUIK GENOMEN IS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een tweedehandsauto met een autoaanpassing waarbij een deel van de autovloer verlaagd is. De auto is maximaal twee jaar in gebruik genomen.

Deze auto omvat de bodemverlaging die bestaat uit:

- 1° een verlaagde vloerbodem
- 2° een aangepaste tank
- 3° een aangepaste uitlaat
- 4° aanpassingen van de bumper (bv het verplaatsen van de parkeersensoren)
- 5° een oprijplaat
- 6° een rolstoelvergrendeling

De auto is al dan niet voorzien van:

- 1° extra zitplaatsen
- 2° een elektrische lier

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel of een elektronische rolstoel;
  - b/ die meerijden vanuit een manuele rolstoel, een elektronische rolstoel of een orthopedische zitschaal met onderstel;
  - c/ die geen interne transfer in de auto kunnen maken van hun mobiliteitshulpmiddel naar een autozetel;
  - d/ die zich vrijwel wekelijks met de auto verplaatsen;
  - e/ die kiezen voor een tweedehands rolstoeltoegankelijke auto met bodemverlaging.

168. AANPASSING AUTO: VERPLAATSING GASPEDAAL

a) Beschrijving van het hulpmiddel

'Verplaatsing gaspedaal' is het plaatsen van een gaspedaal aan de linkerzijde van de rempedaal.

Deze aanpassing kan men alleen maar uitvoeren bij een auto met een automatische transmissie.

De auto waarop deze aanpassing geplaatst wordt, is een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

1° 75 000 km voor benzineauto's (15 000 km per jaar)

2° 100 000 km voor dieselauto's (20 000 km per jaar)

Inbegrepen in deze referentierubriek:

1° afschermen, wegnemen of uitschakelen van originele gaspedaal

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een onderste lidmaat:

a/ waarbij het functieverlies zich in het rechterbeen bevindt;

b/ die zich vrijwel dagelijks zelfstandig met de auto verplaatsen;

c/ die beschikken over een geldig CARA-attest i.v.m. de rijgeschiktheid of een geldig rijbewijs met een of meer van volgende vermeldingen

- 25.08 Gaspedaal aan linkerkant
- 25.09 Maatregel om blokkering of activering van gaspedaal te voorkomen

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het referentiebedrag; maximum bedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

169. AANPASSING AUTO: VOETBESTURING, SPRAAKBEDIENING VAN DE ELEKTRISCHE FUNCTIES

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Bij een voetbesturing van de auto vervangt een besturing aan de linkervoet het stuur. De gaspedaal en de rem worden bediend door de rechtervoet. De secundaire functies, zoals de richtingaanwijzers, de ruitenwissers, de ruitensproeier, het waarschuwingslicht, de lichten enzoverder worden door de stem bestuurd.

De auto waarop deze aanpassing geplaatst wordt, is een nieuwe auto of een auto van maximum 5 jaar oud en met een maximum aantal kilometers volgens de gegevens vermeld op de Car-Pass:

- 1° 75 000 km voor benzinewagen (15 000 km per jaar)
- 2° 100 000 km voor dieselwagen (20 000 km per jaar)

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die zich vrijwel dagelijks zelfstandig met de auto verplaatsen;
  - b/ die beschikken over een geldig CARA-attest i.v.m. de rijgeschiktheid of een geldig rijbewijs volgende vermelding:
    - 40.09: voetbediend stuur

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag; maximum bedrag voor het totaal van de autoaanpassingen: 1.152,21 euro

170. AANVULLENDE RIJLESSEN OM EEN RIJBEWIJS TE BEHALEN OF TE BEHOUDEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Aanvullende rijlessen om een rijbewijs te behalen of te behouden zijn 'Gewenningslessen voor Personen Met een Handicap voor het bepalen van de rijgeschiktheid'.

Gewenningslessen dienen om de medische en fysieke geschiktheid tot het besturen van een aangepaste wagen, te beoordelen.

Die gewenningslessen kunnen enkel door de diensten van CARA voorgeschreven worden en kunnen enkel door een erkende rijsschool gegeven worden.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ voor wie CARA gewenningslessen voorgeschreven heeft voor het bepalen van de rijgeschiktheid met een aangepaste wagen.
- 2) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een of beide bovenste ledematen:

- a/ voor wie CARA gewenningslessen voorgeschreven heeft voor het bepalen van de rijgeschiktheid met een aangepaste wagen.
- 3) Personen met een verstandelijke handicap:
  - a/ voor wie CARA gewenningslessen voorgeschreven heeft voor het bepalen van de rijgeschiktheid met een aangepaste wagen.
- 4) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies:
  - a/ voor wie CARA gewenningslessen voorgeschreven heeft voor het bepalen van de rijgeschiktheid met een aangepaste wagen.

171. DRIEWIEL(LIG)FIETS MET HANDTRAPPERS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een driewiel(lig)fiets met handtrappers is een met de hand aangedreven driewiel(lig)fiets.

Inbegrepen in deze referterubriek:

1° Driewiel(lig)fiets met handtrappers met elektrische trapondersteuning

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele (hoepel)rolstoel / loophulpmiddel
  - b/ die beschikken over een goed functie van de bovenste ledematen en de trapbewegingen met de armen kunnen uitvoeren
  - c/ die de transfer naar de ligfiets zelfstandig kunnen maken
  - d/ die op de plaats van bestemming geen nood hebben aan een mobiliteitshulpmiddel

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Aankoppelwiel met elektrische trapondersteuning voor manuele rolstoel
- 2° Aankoppelwiel met handtrappers voor manuele rolstoel (+16 jaar)
- 3° Aankoppelwiel met handtrappers voor manuele rolstoel (- 16 jaar)
- 4° Manueel aankoppelwiel met handtrappers voor manuele rolwagen

172. DRIEWIELTANDEM

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een driewieltandem is een tandem met drie wielen. Er bestaan verschillende versies, namelijk een driewieltandem met twee wielen vooraan of met twee wielen achteraan.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die een standaard tweewieltandem niet in evenwicht kunnen houden en/of niet over voldoende kracht beschikken om zelfstandig te kunnen fietsen met een standaardfiets;
  - b/ die in de mogelijkheid zijn om de fietsbeweging (in beperkte mate) mee te doen; voor wie een orthopedische driewieler niet voldoet voor de fietsbehoefte;
  - c/ die een bijkomende beperking hebben waardoor voortdurend toezicht nodig is;
  - d/ die hulp nodig hebben voor het maken van de transferop en af de fiets.
- 2) Personen met een verstandelijke handicap:

- a/ die niet zelfstandig en veilig kunnen fietsen met een standaardfiets;
  - b/ die wel in de mogelijkheid zijn om de fietsbeweging (in beperkte mate) mee te doen;
  - c/ voor wie een orthopedische driewieler of een standaardtandem / duofiets niet voldoet voor de fietsbehoefte;
  - d/ die een bijkomende beperking hebben waardoor voortdurend toezicht nodig is
  - e/ die hulp nodig voor het maken van de transfer op en af de fiets.
- 3) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies:
- a/ die niet zelfstandig en veilig kunnen fietsen met een standaardfiets;
  - b/ die wel in de mogelijkheid zijn om de fietsbeweging (in beperkte mate) mee te doen;
  - c/ voor wie een orthopedische driewieler of een standaardtandem / duofiets niet voldoet voor de fietsbehoefte;
  - d/ die een bijkomende beperking hebben waardoor voortdurend toezicht nodig is
  - e/ die hulp nodig voor het maken van de transfer op en af de fiets.

173. DUOFIETS MET ZITEENHEID

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een duofiets met ziteenheid bestaat uit twee fietsen met een gemakkelijke zit die naast elkaar zijn vastgemaakt.

Door de ziteenheid kan de transfer naar de fiets vlotter gemaakt worden.

Eén persoon maakt gebruik van de besturing en bepaald de richting van het fietsen.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig of ernstig functieverlies in één of beide onderste ledematen:
  - a/ die een standaardfiets niet in evenwicht kunnen houden en/of niet over voldoende kracht beschikken om zelfstandig te kunnen fietsen met een standaardfiets
  - b/ die wel in de mogelijkheid zijn om de fietsbeweging (in beperkte mate) mee te doen
  - c/ waarvoor een orthopedische driewieler of een duofiets niet voldoet voor de fietsbehoefte
  - d/ die een bijkomende beperking hebben waardoor voortdurend toezicht nodig is
- 2) Personen met een verstandelijke handicap:
  - a/ die niet zelfstandig en veilig kunnen fietsen met een standaardfiets
  - b/ die wel in de mogelijkheid zijn om de fietsbeweging (in beperkte mate) mee te doen
  - c/ waarvoor een orthopedische driewieler of een duofiets niet voldoet voor de fietsbehoefte
  - d/ die een bijkomende beperking hebben waardoor voortdurend toezicht nodig is
- 3) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies:
  - a/ die niet zelfstandig en veilig kunnen fietsen met een standaardfiets
  - b/ die wel in de mogelijkheid zijn om de fietsbeweging (in beperkte mate) mee te doen
  - c/ waarvoor een orthopedische driewieler of een duofiets niet voldoet voor de fietsbehoefte
  - d/ die een bijkomende beperking hebben waardoor voortdurend toezicht nodig is

174. ELEKTRISCHE AANKOPPELEENHEID/TREKEENHEID VOOR MANUELE (HOEPEL)ROLSTOEL

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een elektrische aankoppeleenheid/trekeenheid voor manuele (hoepel)rolstoel is een elektrische motor die aan een manuele rolstoel wordt gekoppeld en waardoor de verplaatsing via het hoepelen wegvalt.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° het aankoppelsysteem
- 2° de achterwaartsgang

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele (hoepel)rolstoel
  - b/ die onvoldoende kracht hebben in de bovenste ledematen
  - c/ die met hun manuele (hoepel)rolstoel middellange (fiets)afstanden afleggen
  - d/ die geen gebruik maken van een elektrische scooter of elektrische rolstoel of ander hulpmiddel voor deze verplaatsingen (aankoppelwiel met handtrappers al dan niet elektrisch, hoepelondersteuning, of andere hulpmotoren)
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele (hoepel)rolstoel
  - b/ die onvoldoende beweeglijkheid in de schouders hebben om de trapbeweging te kunnen uitvoeren
  - c/ die met hun manuele (hoepel)rolstoel middellange (fiets)afstanden afleggen
  - d/ die geen gebruik maken van een elektrische scooter of elektrische rolstoel of ander hulpmiddel voor deze verplaatsingen (aankoppelwiel met handtrappers al dan niet elektrisch, hoepelondersteuning, of andere hulpmotoren)

175. ELEKTRISCHE HOEPELONDERSTEUNING VOOR MANUELE ROLSTOEL

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een elektrische hoepelondersteuning voor manuele rolstoel is een hulpmotor waarbij de inspanning bij het hoepelen kan vergemakkelijkt of uitgeschakeld worden.

Deze hulpmotor biedt ondersteuning bij verplaatsingen buitenshuis voor verplaatsingen op oneffen terrein of het nemen van drempels, maar kan ook binnenshuis de verplaatsingen vergemakkelijken.

Deze motor kan in de wielen van de rolstoel worden geïntegreerd of achteraan de rolstoel worden aangeschakeld.

Inbegrepen in deze referterubriek:

1° De hulpmotor met de bediening.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen en een matig of ernstig functieverlies in een of beide bovenste ledematen::
  - a/ die voor verplaatsingen buitenshuis en binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele hoepelrolstoel;
  - b/ die met hun manuele hoepelrolstoel middellange (fiets)afstanden afleggen;
  - c/ die problemen ondervinden met de verplaatsingen binnenshuis;
  - d/ die geen gebruik maken van een elektrische scooter of elektrische rolstoel of ander hulpmiddel voor deze verplaatsingen (aankoppelwiel met handtrappers al dan niet elektrisch, hoepelondersteuning, of andere hulpmotoren).

176. FIXATIEGORDEL VOOR VEILIG VERVOER MET DE AUTO

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een fixatiegordel voor veilig vervoer met de auto is een stevige harnasgordel die personen met gedragsproblemen voorkomt dat ze zich vrij rondbewegen in de auto. De gordel voldoet aan volgende eisen:

- 1° De persoon kan de gordel niet zelf losmaken
- 2° De persoon kan zelf niet uit de gordel kruipen
- 3° De gordel is vervaardigd van stevig en duurzaam materiaal

Afhankelijk van de ernst van de gedragsproblemen of beweeglijkheid, kan men kiezen voor een 5- of 7-puntsgordel.

Inbegrepen in deze referterubriek:

1° bevestiging van de fixatiegordel aan de zetel van de auto

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een verstandelijke handicap:
  - a/ die gedragsproblemen vertonen tijdens het verplaatsen met de auto
  - b/ die met een gewone autogordel niet op hun plaats blijven zitten
  - c/ die nood hebben aan stevige fixatie in de auto om veilig vervoerd te kunnen worden
- 2) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies:
  - a/ die gedragsproblemen vertonen tijdens het verplaatsen met de auto
  - b/ die met een gewone autogordel niet op hun plaats blijven zitten in de auto
  - c/ die nood hebben aan stevige fixatie in de auto om veilig vervoerd te kunnen worden

177. GELEIDEHOND VOOR BLINDEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een blindengeleidehond is een mobiliteitshulpmiddel. De hond (bege)leidt een blind of zeer slechtziend persoon bij zijn verplaatsingen buitenhuis. Daarbij draagt de hond een harnas. De persoon kan niveauverschillen detecteren door de veranderende hoogte van de hond of doordat de hond stopt om een niveauverschil aan te geven. De hond is opgeleid om:

- 1° hindernissen in de breedte en in de hoogte te ontwijken;
- 2° met bevelsweigering een gevaar aan te geven;
- 3° overgangen van materiaal, stand van de verkeerslichten te signaleren;
- 4° niveau-overgangen en trappen aan te geven;
- 5° oversteek- en doorgangsmogelijkheden (zebrapaden) in een verkeerssituatie aan te geven en de verkeerssituatie inschatten;
- 6° zijn baas op aangeleerde trajecten te geleiden (een hond is in staat om een aantal trajecten aan te leren);
- 7° in- en uitgangen en herkennings- en oriëntatiepunten terug te vinden.

b) Specifieke doelgroepen

1) Blinden:

- a/ die behoren tot de doelgroep van de witte stok (andere referterubriek);
- b/ die zich voldoende frequent zelfstandig buitenshuis verplaatsen of dat willen doen;
- c/ die beschikken over voldoende persoonlijkheid/durf/zelfstandigheid;
- d/ die beschikken over voldoende mobiliteitsvaardigheid, oriënteringsvermogen;
- e/ die beschikken over voldoende motorische functies om de hond te geleiden;
- f/ die in staat zijn om voortdurend aandachtig te blijven om alle noodzakelijke informatie te kunnen waarnemen.

2) Slechtzienden:

- a/ die behoren tot de doelgroep van de witte stok (andere referterubriek);
- b/ die zich voldoende frequent zelfstandig buitenshuis verplaatsen of dat willen doen;
- c/ die beschikken over voldoende persoonlijkheid/durf/zelfstandigheid;
- d/ die beschikken over voldoende mobiliteitsvaardigheid, oriënteringsvermogen;
- e/ die beschikken over voldoende motorische functies om de hond te geleiden;
- f/ die in staat zijn om voortdurend aandachtig te blijven om alle noodzakelijke informatie te kunnen waarnemen.

178. OMBOUWPAKKET ELEKTRISCHE ONDERSTEUNING VOOR MANUEEL AANKOPPELWIEL

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een ombouwpakket elektrische ondersteuning voor manueel aankoppelwiel is een ombouwset om elektrificatie te voorzien op een manueel aankoppelwiel met handtrappers.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen en een matig of ernstig functieverlies in een of beide bovenste ledematen::
  - a/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele hoepelrolstoel;
  - b/ die met hun manuele hoepelrolstoel middellange (fiets)afstanden afleggen;
  - c/ die beschikken over een manueel aankoppelwiel met handtrappers in goede staat.

179. ROLSTOEL-FIETS VERBINDING**a) Beschrijving van het hulpmiddel**

Een rolstoel-fietsverbinding is een verbindingsstang tussen een rolstoel en een fiets voor volwassenen.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een manuele rolstoel;
  - b/ die niet zelfstandig kunnen fietsen;
  - c/ die niet kunnen meefietsen.

180. ROLSTOELFIETS**a) Beschrijving van het hulpmiddel**

Een rolstoelfiets is een hulpmiddel bestaande uit:

- 1° een fietsgedeelte (zonder voorwiel)
- 2° een rolstoelgedeelte dat kan losgekoppeld worden

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° Vrijloop

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° Handicapspecifieke aanpassingen

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief

- gebruik maken van een rolstoel of verrijdbare stoel;
- b/ die niet zelfstandig kunnen fietsen of niet kunnen meefietsen;
  - c/ die op de plaats van bestemming over een verplaatsingshulpmiddel moeten beschikken.
- 2) Personen met een verstandelijke handicap:
- a/ die niet zelfstandig en veilig kunnen fietsen met een standaardfiets;
  - b/ die wel in de mogelijkheid zijn om de fietsbeweging (in beperkte mate) mee te doen;
  - c/ waarvoor een orthopedische driewieler of een duofiets niet voldoet voor de fietsbehoefte;
  - d/ die een bijkomende beperking hebben waardoor voortdurend toezicht nodig is.
- 3) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies:
- a/ die niet zelfstandig en veilig kunnen fietsen met een standaardfiets;
  - b/ die wel in de mogelijkheid zijn om de fietsbeweging (in beperkte mate) mee te doen;
  - c/ waarvoor een orthopedische driewieler of een duofiets niet voldoet voor de fietsbehoefte;
  - d/ die een bijkomende beperking hebben waardoor voortdurend toezicht nodig is.

181. ROLSTOELFIETS: AANPASSINGEN AAN DE ROLSTOELFIETS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Aanpassingen aan de rolstoelfiets zijn een over meer van onderstaande aanpassingen:

- 1° aanpassingen aan de zit (aanpassen zitbreedte, zitdiepte)
- 2° armleuningen
- 3° draaibaar maken van de zit
- 4° aangepaste voetsteunen / voetenbakje
- 5° hoofdsteen
- 6° fixatiemateriaal (4-puntsgordel)

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in één of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen gebruik maken van een rolstoelfiets;
  - b/ die nood hebben aan specifieke aanpassingen voor ondersteuning van de zitfunctie, voor ondersteuning van het hoofd, voor fixatie van romp en/of voor het plaats en ter plaatse houden van de voeten.
- 2) Personen met een verstandelijke handicap:
  - a/ die voor verplaatsingen gebruik maken van een rolstoelfiets;
  - b/ die nood hebben aan specifieke aanpassingen voor ondersteuning van de zitfunctie, voor ondersteuning van het hoofd, voor fixatie van romp en/of voor het plaats en ter plaatse houden van de voeten.
- 3) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies:
  - a/ die voor verplaatsingen gebruik maken van een rolstoelfiets;
  - b/ die nood hebben aan specifieke aanpassingen voor ondersteuning van de zitfunctie, voor ondersteuning van het hoofd, voor fixatie van romp en/of voor het plaats en ter plaatse houden van de voeten.

182. ROLSTOELHULPMOTOR VOOR DE BEGELEIDER

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een rolstoelhulpmotor voor de begeleider is een elektrische motor die de voortbeweging van de manuele rolstoel voor de begeleider gemakkelijker maakt.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die buitenshuis definitief en langdurig gebruik maken van een manuele rolstoel;
  - b/ die door hun beperkingen (sensorisch - cognitief) niet in staat zijn zich met een elektrische rolstoel of scooter te verplaatsen;
  - c/ die niet in staat zijn zich zelfstandig met de manuele rolstoel te verplaatsen

over middellange afstanden;

- d/ van wie de vaste begeleider beperkt is in zijn mogelijkheden om middellange verplaatsingen met de betrokkene te kunnen uitvoeren, door fysieke beperkingen (ernstige rugklachten, beperkte uithouding ...) of omdat de gestalte en de kracht van de begeleider beperkt zijn ten opzichte van het gewicht van de betrokkene.

183. ROLSTOELPLATEAUFUETS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een rolstoelplateaufiets is een fietsgedeelte met vooraan een plateau waarop de rolstoel met betrokkene kan gefixeerd worden.

Inbegrepen in deze referterubriek:

1° Fixatiesysteem

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of verrijdbare stoel
  - b/ die niet zelfstandig kunnen fietsen of niet kunnen meefietsen
  - c/ op de plaats van bestemming over hun persoonlijke rolwagen willen / moeten beschikken
- 2) Personen met een verstandelijke handicap:
  - a/ die niet zelfstandig en veilig kunnen fietsen met een standaardfiets;
  - b/ die niet in de mogelijkheid zijn om de fietsbeweging (in beperkte mate) mee te doen;
  - c/ die een bijkomende beperking hebben waardoor voortdurend toezicht nodig is
  - d/ die hulp nodig voor het maken van de transfer op en af de fiets;
  - e/ op de plaats van bestemming over hun persoonlijke rolwagen willen / moeten beschikken
- 3) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies:
  - a/ die niet zelfstandig en veilig kunnen fietsen met een standaardfiets;
  - b/ die niet in de mogelijkheid zijn om de fietsbeweging (in beperkte mate) mee te doen;
  - c/ die een bijkomende beperking hebben waardoor voortdurend toezicht nodig is
  - d/ die hulp nodig voor het maken van de transfer op en af de fiets;
  - e/ op de plaats van bestemming over hun persoonlijke rolwagen willen / moeten beschikken

184. STANDAARD TWEEWIELTANDEM BESTUURDER VOORAAN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een standaard tweewieltandem bestuurder vooraan is een fiets met twee fietszitplaatsen achter elkaar waarbij de voorste fietser stuurt.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° een lage instap om het op- en afstappen te vergemakkelijken
- 2° aangepaste zit

3° aangepaste pedalen

4° fixatiemateriaal

b) Specifieke doelgroepen

1) Personen met een matig, ernstig functieverlies in beide onderste ledematen:

- a/ die een standaardfiets niet in evenwicht kunnen houden en/of niet over voldoende kracht beschikken om zelfstandig te kunnen fietsen met een standaardfiets;
- b/ die wel in de mogelijkheid zijn om de fietsbeweging (in beperkte mate) mee te doen;
- c/ voor wie een orthopedische driewieler niet voldoet voor de fietsbehoefte.

2) Personen met een verstandelijke handicap:

- a/ die niet zelfstandig en veilig kunnen fietsen met een standaardfiets;
- b/ die wel in de mogelijkheid zijn om de fietsbeweging (in beperkte mate) mee te doen
- c/ voor wie een orthopedische driewieler niet voldoet voor de fietsbehoefte.

3) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies:

- a/ die niet zelfstandig en veilig kunnen fietsen met een standaardfiets;
- b/ die wel in de mogelijkheid zijn om de fietsbeweging (in beperkte mate) mee te doen;
- c/ voor wie een orthopedische driewieler niet voldoet voor de fietsbehoefte.

4) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in één van beide onderste ledematen:

- a/ die een standaardfiets niet in evenwicht kunnen houden en/of niet over voldoende kracht beschikken om zelfstandig te kunnen fietsen met een standaardfiets;
- b/ die wel in de mogelijkheid zijn om de fietsbeweging (in beperkte mate) mee te doen;
- c/ voor wie een orthopedische driewieler niet voldoet voor de fietsbehoefte.

185. STANDAARD TWEEWIELTANDEM BESTUURDER VOORAAN OF DUOFIETS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een standaardtweewieltandem bestuurder vooraan is een fiets met twee fietszitplaatsen achter elkaar waarbij de voorste fietser stuurt.

Een duofiets is een fiets met twee fietszitplaatsen naast elkaar.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° een lage instap om het op- en afstappen te vergemakkelijken
- 2° aangepaste zit
- 3° aangepaste pedalen
- 4° fixatiemateriaal

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Blinden:
- 2) Slechtzienden:

186. TWEEWIELTANDEM BESTUURDER ACHTERAAN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een tweewieltandem met bestuurder achteraan is een fiets met twee fietszitplaatsen waarbij de achterste fietser stuurt.

Een tweewieltandem met bestuurder achteraan heeft al dan niet:

- 1° een lage instap om het op- en af stappen te vergemakkelijken
- 2° aangepaste zit
- 3° aangepaste pedalen
- 4° fixatiemateriaal
- 5° vrijloop

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die een standaardfiets niet in evenwicht kunnen houden en/of niet over voldoende kracht beschikken om zelfstandig te kunnen fietsen met een standaardfiets;
  - b/ die wel in de mogelijkheid zijn om de fietsbeweging (in beperkte mate) mee te doen;
  - c/ voor wie een orthopedische driewieler niet voldoet voor de fietsbehoefte;
  - d/ die een bijkomende beperking hebben waardoor voortdurend toezicht nodig is.
- 2) Personen met een verstandelijke handicap:
  - a/ die niet zelfstandig en veilig kunnen fietsen met een standaardfiets;
  - b/ die wel in de mogelijkheid zijn om de fietsbeweging (in beperkte mate)

- mee te doen;
- c/ voor wie een orthopedische driewieler of een duofiets niet voldoet voor de fietsbehoefte;
  - d/ die een bijkomende beperking hebben waardoor voortdurend toezicht nodig is.
- 3) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies:
- a/ die niet zelfstandig en veilig kunnen fietsen met een standaardfiets;
  - b/ die wel in de mogelijkheid zijn om de fietsbeweging (in beperkte mate) mee te doen;
  - c/ voor wie een orthopedische driewieler of een duofiets niet voldoet voor de fietsbehoefte;
  - d/ die een bijkomende beperking hebben waardoor voortdurend toezicht nodig is.

187. WITTE STOK

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een witte stok is een stok in een witte kleur gebruikt als herkenningmiddel, als tasthulpmiddel bij zelfstandige verplaatsingen en/of als steun.

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° Elektronische witte stok

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Blinden:

- a/ die recht hebben op een witte stok volgens de wet van 26 november 2006.

- 2) Slechtzienden:

- a/ die recht hebben op een witte stok volgens de wet van 26 november 2006.

Wonen

188. AANPASSEN SLAAPKAMER

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Aanpassen slaapkamer is een referterubriek om een toegankelijke slaapkamer te realiseren door structurele aanpassingen te doen aan muren, vloeren, plafonds, ramen, deuren ... van de bestaande slaapkamer (wijzigen, verwijderen, bijbouwen, afwerken ...) of door een andere ruimte te verbouwen tot een toegankelijke slaapkamer.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° installeren van de nutsvoorzieningen in de aangepaste slaapkamer

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° inrichten van een bestaande kamer tot slaapkamer

- 2° creëren van een tussendeur tussen twee noodzakelijke ruimtes die niet

aangepast moeten worden door ombouw of aanbouw

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter
  - b/ bij wie de huidige slaapkamer niet toegankelijk is
  - c/ bij wie de huidige slaapkamer niet toegankelijk in te richten is (bijvoorbeeld door verplaatsing meubilair)
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter
  - b/ bij wie door het maken van een toegankelijke badkamer, toegang tot de woning, toiletruimte, keuken, leefruimte en/of circulatieruimte de huidige eigen slaapkamer onbruikbaar wordt

189. AANPASSING KEUKEN: **AANPASSING/VERVANGING KEUKENKASTEN**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Aanpassing/vervanging keukenkasten is het geheel van aanpassingen aan een bestaande keuken om de inhoud van de keukenkasten bereikbaar te maken voor de persoon met een handicap.

Dat houdt onder andere in:

- 1° legplanken vervangen door laden;
- 2° toegankelijke kasten beneden voorzien ter vervanging van onbereikbare bovenkasten;
- 3° ontoegankelijke kasten vervangen door 'push-open'-deuren voor personen met beperkingen aan de bovenste ledematen die geen gewone deurgreep kunnen manipuleren;
- 4° aanpassingen aan de bovenkasten voorzien zoals aangepaste scharnieren;
- 5° telescopische bovenkasten;
- 6° ...

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° vervanging van bestaande keukenkasten door aangepaste keukenkasten
- 2° bijplaatsen van aangepaste keukenkasten
- 3° installatie en verplaatsingskosten

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° aanpassingen aan de grepen

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel zonder hoog-laag- of stafunctie of een scooter;
  - b/ die vrijwel dagelijks zelf voorwerpen uit keukenkasten nemen of er in zetten;
  - c/ voor wie het bereikbaar plaatsen van de noodzakelijke kastinhoud niet mogelijk is.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
  - b/ die onvoldoende stafunctie hebben om de voorwerpen in de standaardkeukenkast te bereiken (voorwerpen inzetten en uitnemen, bereiken van de voorwerpen in de kast ...);
  - c/ die vrijwel dagelijks zelf voorwerpen uit keukenkasten nemen of er in zetten;

- d/ voor wie het bereikbaar plaatsen van de noodzakelijke kastinhoud niet mogelijk is.
- 3) Personen met een matig functieverlies in beide bovenste ledematen:
- a/ die vrijwel dagelijks zelf voorwerpen uit keukenkasten nemen of er in zetten;
  - b/ voor wie het bereikbaar plaatsen van de noodzakelijke kastinhoud niet mogelijk is.
- 4) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die daardoor een aantal dagelijkse huishoudelijke taken (o.a. staand werk in de keuken) zittend moeten uitvoeren;
  - b/ die onvoldoende stafunctie hebben om de voorwerpen in de standaardkeukenkast te bereiken (voorwerpen inzetten en uitnemen, bereiken van de voorwerpen in de kast ...);
  - c/ die vrijwel dagelijks zelf voorwerpen uit keukenkasten nemen of er in zetten;
  - d/ voor wie het bereikbaar plaatsen van de noodzakelijke kastinhoud niet mogelijk is.

190. AANPASSING KEUKEN: IN HOOGTE VERSTELBAAR WERKVLAK

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een in hoogte verstelbaar werkvlak is het geheel van aanpassingen om een keukenwerkblad waarin een kookplaat geplaatst wordt en de noodzakelijke werkruimte bij de kookplaat, mechanisch of elektrisch in hoogte verstelbaar te maken. Een in hoogte verstelbaar werkvlak is al dan niet onderrijdbaar.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° in hoogte verstelbaar kookvuur (= deel van het werkvlak)
- 2° installatie en verplaatsingskosten

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° in hoogte verstelbare gootsteen

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel zonder hoog-laag- of stafunctie of een scooter;
  - b/ die niet op standaardhoogte kunnen werken;
  - c/ die vrijwel dagelijks maaltijden bereiden of voorbereiden;
  - d/ bij wie andere personen het werkvlak meerdere keren per week op standaardhoogte gebruiken.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
  - b/ die onvoldoende stafunctie hebben om staand te werken;
  - c/ die niet op standaardhoogte kunnen werken;
  - d/ die vrijwel dagelijks maaltijden bereiden of voorbereiden;
  - e/ bij wie andere personen het werkvlak meerdere keren per week op standaardhoogte gebruiken.
- 3) Personen met een matig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die niet op standaardhoogte kunnen werken;
  - b/ die vrijwel dagelijks maaltijden bereiden of voorbereiden;
  - c/ bij wie andere personen het werkvlak meerdere keren per week op standaardhoogte gebruiken.
- 4) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die daardoor een aantal dagelijkse huishoudelijke taken (o.a. staand werk in de keuken) zittend moeten uitvoeren;
  - b/ die niet op standaardhoogte kunnen werken;

- c/ die vrijwel dagelijks maaltijden bereiden of voorbereiden;
- d/ bij wie andere personen het werkvlak meerdere keren per week op standaardhoogte gebruiken.

191. AANPASSING KEUKEN: IN HOOGTE VERSTELBARE GOOTSTEEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een in hoogte verstelbare gootsteen is het geheel van aanpassingen om een gootsteen en het noodzakelijke werkvlak bij de gootsteen mechanisch of elektrisch in hoogte verstelbaar te maken. Een 'in hoogte verstelbare gootsteen' is doorgaans onderrijdbaar.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° flexibele toevoer- en afvoerleidingen
- 2° installatie en verplaatsingskosten

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° in hoogte verstelbaar werkvlak

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel zonder hoog-laag- of stafunctie of een scooter;
  - b/ die niet op standaardhoogte kunnen werken;
  - c/ die vrijwel dagelijks de gootsteen gebruiken;
  - d/ bij wie andere personen de gootsteen meerdere keren per week op standaardhoogte gebruiken.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
  - b/ die onvoldoende stafunctie hebben om staand te werken;
  - c/ die niet op standaardhoogte kunnen werken;
  - d/ die vrijwel dagelijks de gootsteen gebruiken;
  - e/ bij wie andere personen de gootsteen meerdere keren per week op standaardhoogte gebruiken.
- 3) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die daardoor een aantal dagelijkse huishoudelijke taken (o.a. staand werk in de keuken) zittend moeten uitvoeren;
  - b/ die niet op standaardhoogte kunnen werken;
  - c/ die vrijwel dagelijks de gootsteen gebruiken;
  - d/ bij wie andere personen de gootsteen meerdere keren per week op standaardhoogte gebruiken.
- 4) Personen met een matig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die niet op standaardhoogte kunnen werken;

- b/ die vrijwel dagelijks de gootsteen gebruiken;
- c/ bij wie andere personen de gootsteen meerdere keren per week op standaardhoogte gebruiken.

192. AANPASSING KEUKEN: ONDERRIJDBAAR WERKVLAK

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een onderrijdbaar werkvlak is een aanpassing om een bestaand keukenwerkblad, bedoeld voor de plaatsing van een kookvuur en de bijhorende werkruimte, onderrijdbaar te maken en op een gepaste hoogte te plaatsen voor een zittende gebruiker of te vervangen door een onderrijdbaar werkvlak op een gepaste hoogte voor een zittende gebruiker.

Inbegrepen in deze referterubriek:

1° installatie en verplaatsingskosten

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel zonder hoog-laag- of stafunctie of een scooter;
  - b/ die vrijwel dagelijks maaltijden bereiden of voorbereiden.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
  - b/ die onvoldoende stafunctie hebben om staand te werken;
  - c/ die vrijwel dagelijks maaltijden bereiden of voorbereiden.
- 3) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die daardoor een aantal dagelijkse huishoudelijke taken (o.a. staand werk in de keuken) zittend moeten uitvoeren en zich daarbij zittend over kleine afstanden, vaak zijwaarts moeten verplaatsen;
  - b/ die vrijwel dagelijks maaltijden bereiden of voorbereiden.

193. AANPASSING KEUKEN: ONDERRIJDBARE GOOTSTEEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een onderrijdbare gootsteen is het geheel van aanpassingen om de gootsteen onderrijdbaar te maken en op een gepaste hoogte te plaatsen voor een zittende gebruiker.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° een ondiepe gootsteen met geïsoleerde onderplaat en een aangepaste sifon
- 2° installatie en verplaatsingskosten

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

- a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel zonder hoog-laag- of stafunctie of een scooter;
  - b/ die vrijwel dagelijks de gootsteen gebruiken.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
  - b/ die onvoldoende stafunctie hebben om staand te werken;
  - c/ die vrijwel dagelijks de gootsteen gebruiken.
- 3) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die daardoor een aantal dagelijkse huishoudelijke taken (o.a. staand werk in de keuken) zittend moeten uitvoeren en zich daarbij zittend over kleine afstanden, vaak zijwaarts moeten verplaatsen;
  - b/ die vrijwel dagelijks de gootsteen gebruiken.

194. AANPASSING KEUKEN: UITSCHUIFBAAR WERKVLAK

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een uitschuifbaar werkvlak is een of meer extra uitschuifbare keukenwerkvlakken.

Inbegrepen in deze referterubriek:

1° installatie en verplaatsingskosten

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel zonder hoog-laag- of stafunctie of een scooter;
  - b/ die vrijwel dagelijks maaltijden bereiden of voorbereiden;
  - c/ voor wie het optimaal plaatsen van de keukentoestellen geen oplossing is.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
  - b/ die onvoldoende stafunctie hebben om staand te werken;
  - c/ die vrijwel dagelijks maaltijden bereiden of voorbereiden;
  - d/ voor wie het optimaal plaatsen van de keukentoestellen geen oplossing is.
- 3) Personen met een matig functieverlies in een of beide bovenste ledematen:
  - a/ die onvoldoende spierkracht, bewegingsbereik,... hebben om levensmiddelen en keukenmateriaal te manipuleren;
  - b/ die vrijwel dagelijks maaltijden bereiden of voorbereiden;
  - c/ voor wie het optimaal plaatsen van de keukentoestellen geen oplossing is.
- 4) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die daardoor een aantal dagelijkse huishoudelijke taken (o.a. staand werk in de keuken) zittend moeten uitvoeren;
  - b/ die vrijwel dagelijks maaltijden bereiden of voorbereiden;
  - c/ voor wie het optimaal plaatsen van de keukentoestellen geen oplossing is.

195. AANVULLENDE TRAPLEUNING

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een aanvullende trapleuning is een extra trapleuning onder de eerste aan dezelfde zijde en/of een extra trapleuning aan de overstaande zijde.

Inbegrepen in deze referterubriek:

1° plaatsing van de aanvullende trapleuning, inclusief verplaatsingskosten

Behoort niet tot deze referterubriek:

1° plaatsing eerste trapleuning

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die vrijwel dagelijks activiteiten uitvoeren in ruimtes die zich op verschillende niveaus bevinden;
  - b/ die onvoldoende steun hebben aan de huidige leuning van de trap;
  - c/ bij wie de activiteiten niet op een bereikbaar niveau kunnen georganiseerd worden.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
  - b/ die vrijwel dagelijks activiteiten uitvoeren in ruimtes die zich op verschillende niveaus bevinden;
  - c/ die onvoldoende steun hebben aan de huidige leuning van de trap;
  - d/ bij wie de activiteiten niet op een bereikbaar niveau kunnen georganiseerd worden.
- 3) Personen met een matig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die vrijwel dagelijks activiteiten uitvoeren in ruimtes die zich op verschillende niveaus bevinden;
  - b/ die onvoldoende steun hebben aan de huidige leuning van de trap;
  - c/ bij wie de activiteiten niet op een bereikbaar niveau kunnen georganiseerd worden.

196. ANDERE AANVULLENDE UITRUSTING BIJ DE WONING (UITGEZONDERD LOSSE ELEMENTEN EN GADGETS)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Andere aanvullende uitrusting bij de woning (uitgezonderd losse elementen en gadgets) zijn alle vaste elementen die in de woning geplaatst worden en die niet beschreven zijn in een andere referenterubriek.

Behoort niet tot deze referenterubriek:

- 1° Handgrepen - beugels
- 2° Automatische garagepoortopener
- 3° Elektrificatie rolluiken
- 4° Automatische deuropener
- 5° Onderrijdbaar werkvlak
- 6° In hoogte verstelbaar werkvlak
- 7° Aanpassing keukenkasten
- 8° Onderrijdbare gootsteen
- 9° In hoogte verstelbare gootsteen
- 10° Uitschuifbaar werkvlak
- 11° Badstoel met positioneringsvoorzieningen
- 12° Verzorgingstafel
- 13° Verzorgingstafel in hoogte verstelbaar
- 14° Oprijgoten (1 paar) of oprijplaat
- 15° Aanvullende trapleuning
- 16° omgevingsbedieningsapparatuur: Aanpassing bediening noodoproep, beloproep, stopcontacten
- 17° omgevingsbedieningsapparatuur: Aanpassing verlichting in noodzakelijke ruimten
- 18° omgevingsbedieningsapparatuur: Aanpassing bediening automatische deuropener of garagepoortopener
- 19° omgevingsbedieningsapparatuur: Aanpassing bediening thermostaat
- 20° omgevingsbedieningsapparatuur: Aanpassing bediening elektrificatie rolluiken of gordijnopeners
- 21° omgevingsbedieningsapparatuur: Parlofonie-oplossing met aangepaste bediening
- 22° omgevingsbedieningsapparatuur: Aanpassing bediening hoog-laag verzorgingsbed of hoog-laag bed-in-bed systeem

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide onderste en bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van een hoog-laag verzorgingsbed of hoog-

laag bed-in-bed systeem.

- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ die nood hebben aan aanvullende uitrusting van de woning verschillend van:
    - handgrepen - beugels
    - automatische garagepoortopener
    - elektrificatie rolluiken
    - automatische deuropener
    - onderrijdbaar werkvlak
    - in hoogte verstelbaar werkvlak
    - aanpassing keukenkasten
    - onderrijdbare gootsteen
    - in hoogte verstelbare gootsteen
    - uitschuifbaar werkvlak
    - badstoel met positioneringsvoorzieningen
    - verzorgingstafel
    - verzorgingstafel in hoogte verstelbaar
    - oprijgoten (1 paar) of oprijplaat
    - mobiele parlofoon
- 3) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
  - b/ die nood hebben aan aanvullende uitrusting van de woning verschillend van:
    - handgrepen - beugels
    - automatische garagepoortopener
    - elektrificatie rolluiken
    - automatische deuropener
    - onderrijdbaar werkvlak
    - in hoogte verstelbaar werkvlak
    - aanpassing keukenkasten
    - onderrijdbare gootsteen
    - in hoogte verstelbare gootsteen
    - uitschuifbaar werkvlak
    - aanvullende trapleuning
    - mobiele parlofoon
- 4) Personen met een volledig functieverlies in een onderste en een bovenste lidmaat:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van een hoog-laag verzorgingsbed of hoog-laag bed-in-bed systeem.
- 5) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van een hoog-laag verzorgingsbed of hoog-laag bed-in-bed systeem.
- 6) Personen met een matig functieverlies in een of beide bovenste ledematen:

a/ die nood hebben aan aanvullende uitrusting van de woning verschillend van:

- automatische garagepoortopener
- elektrificatie rolluiken
- automatische deuropener
- in hoogte verstelbaar werkvlak
- aanpassing keukenkasten
- in hoogte verstelbare gootsteen
- omgevingsbedieningsapparatuur: Aanpassing bediening noodoproep, beloproep, stopcontacten
- omgevingsbedieningsapparatuur: Aanpassing verlichting in noodzakelijke ruimten
- omgevingsbedieningsapparatuur: Aanpassing bediening automatische deuropener of garagepoortopener
- omgevingsbedieningsapparatuur: Aanpassing bediening thermostaat
- omgevingsbedieningsapparatuur: Aanpassing bediening elektrificatie rolluiken of gordijnopeners
- omgevingsbedieningsapparatuur: Parlofonie-oplossing met aangepaste bediening
- omgevingsbedieningsapparatuur: Aanpassing bediening hoog-laag verzorgingsbed of hoog-laag bed-in-bed systeem

7) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:

a/ die nood hebben aan aanvullende uitrusting van de woning verschillend van:

- automatische garagepoortopener
- elektrificatie rolluiken
- automatische deuropener
- omgevingsbedieningsapparatuur: Aanpassing bediening noodoproep, beloproep, stopcontacten
- omgevingsbedieningsapparatuur: Aanpassing verlichting in noodzakelijke ruimten
- omgevingsbedieningsapparatuur: Aanpassing bediening automatische deuropener of garagepoortopener
- omgevingsbedieningsapparatuur: Aanpassing bediening thermostaat
- omgevingsbedieningsapparatuur: Aanpassing bediening elektrificatie rolluiken of gordijnopeners
- omgevingsbedieningsapparatuur: Parlofonie-oplossing met aangepaste bediening
- omgevingsbedieningsapparatuur: Aanpassing bediening hoog-laag verzorgingsbed of hoog-laag bed-in-bed systeem

8) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

a/ die voor verplaatsingen binnenshuis gebruik maken van een aangepaste werk- of bureaustoel of een trippelstoel;

b/ die nood hebben aan aanvullende uitrusting van de woning verschillend van:

- handgrepen - beugels
- automatische garagepoortopener
- elektrificatie rolluiken
- automatische deuropener

- onderrijdbaar werkvlak
- in hoogte verstelbaar werkvlak
- aanpassing keukenkasten
- onderrijdbare gootsteen
- in hoogte verstelbare gootsteen
- uitschuifbaar werkvlak
- aanvullende trapleuning
- mobiele parlofoon

197. ANDERE VERBOUWINGEN VAN DE WONING

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Andere verbouwingen van de woning is een referterubriek om een toegankelijke woning te realiseren door structurele aanpassingen te doen van muren, vloeren, plafonds, ramen en deuren ... of door het verbouwen of bijbouwen van een andere ruimte dan de sanitaire ruimte.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
  - b/ die nood hebben aan structurele aanpassingen van de woning, verschillend van:
    - plaatsen drempelbruggen
    - creëren hellingbanen
    - herinrichten bestaande badkamer/herinrichten bestaande sanitaire ruimte/bestemmingswijziging: inrichten badkamer in bestaande ruimte:
      - plaatsen inloofdouche en afbraakwerken
      - plaatsen van een verhoog/verlaagd of onderrijdbaar bad en afbraakwerken
      - aanpassen/plaatsen aangepast toilet en afbraakwerken
      - onderrijdbare/onderzittbare wastafel en afbraakwerken
      - toegangsdeur aanpassen (verbreden/verplaatsen/schuifdeur plaatsen)
    - bestemmingswijziging: inrichting badkamer in bestaande ruimte

198. AUTOMATISCHE DEUROPENER

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een automatische deuropener is een systeem om een buiten- of binnendeur gemotoriseerd te openen en te sluiten. Het systeem bestaat uit een motor (opener/sluiser) en een bedieningssysteem (naderingsschakelaar, drukknop, afstandsbediening met drukknop, cijferklavier, badgelezer ...).

Een automatische deuropener voor een buitendeur is inclusief een elektrische deurontgrendeling en automatisering van de nachtschoot.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° installatie van de automatische deuropener, inclusief verplaatsingskosten
- 2° installatie van de nodige elektrische stroomvoorziening

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° aangepaste ontvanger voor bediening via de omgevingsbediening

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een of beide bovenste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken

van een rolstoel of een scooter;

b/ voor wie eenvoudige aanpassingen om de deur te openen zoals handgrepen of klapscharnieren niet volstaan of niet mogelijk zijn.

2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in beide bovenste ledematen:

a/ voor wie eenvoudige aanpassingen om de deur te openen zoals handgrepen of klapscharnieren niet volstaan of niet mogelijk zijn.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

460,88 euro

199. AUTOMATISCHE GARAGEPOORTOPENER (UITGEZONDERD BIJ NIEUWBOUW)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een automatische garagepoortopener is een systeem om een garagepoort gemotoriseerd te openen en te sluiten. Het systeem bestaat uit een motor (opener/sluiser) en een bedieningssysteem: een inbouw- of opbouwschakelaar (drukknop, codeklavier, elektronische sleutel, bewegingsdetector ...).

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° installatie van de automatische garagepoortopener
- 2° installatie van de nodige elektrische stroomvoorziening

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° aangepaste ontvanger voor bediening via de omgevingsbediening

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een binnenscooter;
  - b/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruikmaken van een rolstoel of een buitenscooter;
  - c/ die de garage gebruiken om zelfstandig de woning te verlaten of te betreden.
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een binnenscooter;
  - b/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruikmaken van een rolstoel of een buitenscooter;
  - c/ die de garage gebruiken als transfer- en parkeerruimte voor de wagen of een mobiliteitshulpmiddel (buitenrolstoel, buitenscooter, handbike, vijfde wiel, orthopedische driewieler ...).
- 3) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die zich met een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
  - b/ die de garage gebruiken om zelfstandig de woning te verlaten of te betreden.
- 4) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die zich met een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
  - b/ die de garage gebruiken als transfer- en parkeerruimte voor de wagen, buitenscooter of orthopedische driewieler.

- 5) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
- a/ die de garage gebruiken om zelfstandig de woning te verlaten of te betreden;
  - b/ voor wie eenvoudige aanpassingen om de garagepoort te openen (handgreep (fiche handgrepen en beugels) ...) niet volstaan of niet mogelijk zijn.
- 6) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
- a/ die de garage gebruiken als transfer- en parkeerruimte voor de wagen of fiets;
  - b/ voor wie eenvoudige aanpassingen om de garagepoort te openen (handgreep (fiche handgrepen en beugels) ...) niet volstaan of niet mogelijk zijn.
- 7) Personen met een matig of ernstig functieverlies in rug, wervelzuil of bekken:
- a/ die de garage gebruiken om zelfstandig de woning te verlaten of te betreden;
  - b/ voor wie eenvoudige aanpassingen om de garagepoort te openen (handgreep (fiche handgrepen en beugels) ...) niet volstaan of niet mogelijk zijn.
- 8) Personen met een matig of ernstig functieverlies in rug, wervelzuil of bekken:
- a/ die de garage gebruiken als transfer- en parkeerruimte voor de wagen, buitenscooter of fiets;
  - b/ voor wie eenvoudige aanpassingen om de garagepoort te openen (handgreep (fiche handgrepen en beugels) ...) niet volstaan of niet mogelijk zijn.

200. BESTEMMINGSWIJZIGING: INRICHTEN BADKAMER IN BESTAANDE RUIMTE

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Bestemmingswijziging: inrichten badkamer in bestaande ruimte is een referterubriek om een toegankelijke badkamer te realiseren door een andere ruimte om te bouwen tot een toegankelijke badkamerruimte.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° installeren van de nodige nutsvoorzieningen in de aangepaste badkamer
- 2° verplaatsingskosten

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ bij wie de huidige badkamer niet bereikbaar is.
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ bij wie de huidige badkamer niet toegankelijk is;
  - c/ bij wie de huidige badkamer niet toegankelijk te maken is door aanpassen toegangsdeur.
- 3) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ bij wie de huidige badkamer niet bruikbaar is omdat de nodige aangepaste sanitaire voorzieningen en hulpmiddelen niet kunnen geplaatst worden.
- 4) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ bij wie door het maken van een toegankelijke slaapkamer, toegang tot de woning, toiletruimte, keuken, leefruimte en/of circulatieruimte de huidige badkamer onbruikbaar wordt.
- 5) Personen met een matig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis gebruik maken van een mobiliteitshulpmiddel;
  - b/ bij wie de huidige badkamer niet bereikbaar is.
- 6) Personen met een matig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis gebruik maken van een mobiliteitshulpmiddel;

- b/ bij wie de huidige badkamer niet toegankelijk is;
  - c/ bij wie de huidige badkamer niet toegankelijk te maken is door het aanpassen van de toegangsdeur.
- 7) Personen met een matig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die voor verplaatsingen binnenshuis gebruik maken van een mobiliteitshulpmiddel;
  - b/ bij wie de huidige badkamer niet bruikbaar is omdat de nodige aangepaste sanitaire voorzieningen en hulpmiddelen niet kunnen geplaatst worden.
- 8) Personen met een matig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die voor verplaatsingen binnenshuis gebruik maken van een mobiliteitshulpmiddel;
  - b/ bij wie door het maken van een toegankelijke slaapkamer, toegang tot de woning, toiletruimte, keuken, leefruimte en/of circulatieruimte de huidige badkamer onbruikbaar wordt.

201. BIJBOUWEN BADKAMER

a) Beschrijving van het hulpmiddel

De referenterubriek 'Bijbouwen badkamer' is bedoeld om de keuze voor de meest efficiënte oplossing op lange termijn, het aanbouwen van een badkamer op het gelijkvloers, mogelijk te maken als de andere noodzakelijke ruimtes zich reeds op het gelijkvloers bevinden, en er geen ruimte aanwezig is waarin een aangepaste badkamer kan ingericht worden.

Inbegrepen in deze referenterubriek:

- 1° Ruwbouw
- 2° Dakwerken
- 3° Buitenschrijnwerkerij
- 4° Binnenschrijnwerkerij
- 5° Plaatsen van elektriciteit
- 6° Plaatsen van waterleiding
- 7° Plaatsen van afvoerleidingen
- 8° Plaatsen van verwarming
- 9° Plaatsen van isolatie
- 10° Plaatsen van vloerisolatie
- 11° Plaatsen van ventilatie
- 12° Plaatsen van bepleistering
- 13° Plaatsen van vloeren
- 14° Plaatsen van deuren
- 15° Afwerken van de ruimte (schilderen, betegelen...)
- 16° Verplaatsingskosten

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ bij wie de huidige badkamer niet bereikbaar is;
  - c/ bij wie de huidige badkamer niet bereikbaar te maken is.
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ bij wie de huidige badkamer niet toegankelijk is;
  - c/ bij wie de huidige badkamer niet toegankelijk in te richten is (vb. door verplaatsen meubilair).
- 3) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken

van een rolstoel of een scooter;

b/ bij wie de huidige badkamer niet bruikbaar is om er de nodige aangepaste sanitaire voorzieningen en hulpmiddelen in te plaatsen.

4) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;

b/ bij wie door het maken van een toegankelijke slaapkamer, toegang tot de woning, toiletruimte, keuken, leefruimte en/of circulatieruimte de huidige badkamer onbruikbaar wordt.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

1° Bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers

2° Bijbouwen slaapkamer

202. BIJBOUWEN BADKAMER / BIJBOUWEN BADKAMER EN SLAAPKAMER OP HET GELIJKVLOERS: ONDERRIJDABARE/ONDERZITBARE WASTAFEL

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een onderrijdbare/onderzitbare wastafel is een ondiepe wastafel met een grote voorsprong, al dan niet licht hol aan de voorzijde, met de afvoer zo ver mogelijk achteraan. Indien mogelijk verloopt de afvoer via een muuraansluiting. De wastafel wordt zo opgehangen dat de ruimte eronder vrij is. De onderzijde bevindt zich minstens 70 cm boven vloerniveau.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° installeren van de nodige nutsvoorzieningen en plaatsen van de onderrijdbare/onderzitbare wastafel in de aangepaste badkamerruimte
- 2° verplaatsingskosten
- 3° aangepaste wastafel

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° hoog-laag wastafel
- 2° zwenkbare wastafel

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter
  - b/ bij wie een bestaande ruimte omgebouwd wordt tot aangepaste badkamer
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter
  - b/ die een aangepaste badkamer bijbouwen

203. BIJBOUWEN BADKAMER / BIJBOUWEN BADKAMER EN SLAAPKAMER OP HET GELIJKVLOERS: PLAATSEN AANGEPAST TOILET

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een aangepast toilet is een toilet dat voor de persoon bereikbaar is en waarvan de bovenzijde zich op de juiste hoogte bevindt. Dat kan een verlengd toilet zijn zodat de gebruiker transfers toilet-rolstoel en rolstoel- toilet kan uitvoeren.

Het toilet is zo geplaatst dat de gebruiker kan gaan zitten en kan opstaan van het toilet, en dat hij in een stabiele houding op het toilet kan zitten.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° installeren van de nodige nutsvoorzieningen en plaatsen van aangepaste toiletpot of hangtoilet op aangepaste hoogte in de aangepaste badkamerruimte
- 2° verplaatsingskosten
- 3° aangepaste toiletpot of hangtoilet op aangepaste hoogte

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° toilet met intieme douche-droger
- 2° toilet met liftzitting

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ bij wie een bestaande ruimte omgebouwd wordt tot aangepaste badkamer.
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ die een aangepaste badkamer bijbouwen.

204. BIJBOUWEN BADKAMER / BIJBOUWEN BADKAMER EN SLAAPKAMER OP HET GELIJKVLOERS: PLAATSEN INLOOPDOUCHE

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een inloopdouche of vlakke douche of douche op afschot is een douche zonder douchebak. De oppervlakte van de douche is minimaal 1 m op 1 m voor wie zich zittend wast of zittend gewassen wordt.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° installeren van de nodige nutsvoorzieningen in de aangepaste badkamerruimte noodzakelijk voor het plaatsen van een inloopdouche
- 2° verplaatsingskosten

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ bij wie een bestaande ruimte omgebouwd wordt tot aangepaste badkamer.
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ die een aangepaste badkamer bijbouwen.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Bijbouwen badkamer / bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers: Plaatsen van een verhoogd, verlaagd of onderrijdbaar bad

205. BIJBOUWEN BADKAMER / BIJBOUWEN BADKAMER EN SLAAPKAMER OP HET GELIJKVLOERS: PLAATSEN VAN EEN VERHOOGD, VERLAAGD OF ONDERRIJDBAAR BAD

a) Beschrijving van het hulpmiddel

De referterubriek 'bijbouwen badkamer/ bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers > plaatsen verhoogd bad/onderrijdbaar bad' is bedoeld voor de plaatsing van een bad op aangepaste hoogte in een ruimte die wordt bijgebouwd om een aangepaste badkamer op het gelijkvloers te voorzien. De plaatsing van het bad op een aangepaste hoogte is noodzakelijk i.f.v. het tillen en verzorgen van een persoon met een handicap.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° installeren van de nodige nutsvoorzieningen in de aangepaste badkamerruimte noodzakelijk voor het plaatsen van een verhoogd bad
- 2° standaardbad

3° verplaatsingskosten

Behoort niet tot deze referterubriek:

1° Speciale baden zoals instapbaden, hoog-laagbaden, cirkelbaden, massagebaden ...

b) Specifieke doelgroepen

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:

- a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of orthopedische zitschaal met onderstel
- b/ bij wie een bestaande ruimte ingericht wordt als aangepaste badkamer
- c/ die aangewezen zijn op de hulp van derden om gewassen te worden

2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:

- a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of orthopedische zitschaal met onderstel
- b/ die een aangepaste badkamer bijbouwen op het gelijkvloers
- c/ die aangewezen zijn op de hulp van derden om gewassen te worden

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

1° Bijbouwen badkamer / bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers: Plaatsen inloopdouche

206. BIJBOUWEN BADKAMER EN SLAAPKAMER OP HET GELIJKVLOERS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

De referterubriek 'Bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers' is bedoeld om de keuze voor de meest efficiënte oplossing op lange termijn, het aanbouwen van een badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers, mogelijk te maken als de andere noodzakelijke ruimtes zich al op het gelijkvloers bevinden, en er geen ruimte aanwezig is waarin een aangepaste badkamer en slaapkamer kan ingericht worden.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° Ruwbouw
- 2° Dakwerken
- 3° Buitenschrijnwerkerij
- 4° Binnenschrijnwerkerij
- 5° Plaatsen van elektriciteit
- 6° Plaatsen van waterleiding
- 7° Plaatsen van afvoerleidingen
- 8° Plaatsen van verwarming
- 9° Plaatsen van isolatie
- 10° Plaatsen van vloerisolatie
- 11° Plaatsen van ventilatie
- 12° Plaatsen van bepleistering
- 13° Plaatsen van vloeren
- 14° Plaatsen van deuren
- 15° Afwerken van de ruimte (schilderen, betegelen...)
- 16° Verplaatsingskosten

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter
  - b/ bij wie de huidige badkamer en slaapkamer niet bereikbaar zijn
  - c/ bij wie de huidige badkamer en slaapkamer niet bereikbaar te maken zijn
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter
  - b/ bij wie de huidige badkamer en slaapkamer niet toegankelijk zijn
  - c/ bij wie de huidige badkamer en slaapkamer niet toegankelijk in te richten zijn (vb door verplaatsen meubilair)
- 3) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste

ledematen:

- a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter
  - b/ bij wie de huidige badkamer en slaapkamer niet bruikbaar zijn om er de nodige aangepaste sanitaire voorzieningen en hulpmiddelen in te plaatsen
- 4) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
- a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter
  - b/ bij wie door het maken van een toegankelijke toegang tot de woning, toiletruimte, keuken, leefruimte en/of circulatieruimte de huidige badkamer en slaapkamer onbruikbaar worden

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Bijbouwen badkamer
- 2° Bijbouwen slaapkamer

207. BIJBOUWEN SLAAPKAMER

a) Beschrijving van het hulpmiddel

De referenterubriek 'Bijbouwen slaapkamer' is bedoeld om de keuze voor de meest efficiënte oplossing op lange termijn, het aanbouwen van een slaapkamer op het gelijkvloers, mogelijk te maken als de andere noodzakelijke ruimtes zich al op het gelijkvloers bevinden, en er geen ruimte aanwezig is waarin een aangepaste slaapkamer kan ingericht worden.

Inbegrepen in deze referenterubriek:

- 1° Ruwbouw
- 2° Dakwerken
- 3° Buitenschrijnwerkerij
- 4° Binnenschrijnwerkerij
- 5° Plaatsen van elektriciteit
- 6° Plaatsen van waterleiding
- 7° Plaatsen van afvoerleidingen
- 8° Plaatsen van verwarming
- 9° Plaatsen van isolatie
- 10° Plaatsen van vloerisolatie
- 11° Plaatsen van ventilatie
- 12° Plaatsen van bepleistering
- 13° Plaatsen van vloeren
- 14° Plaatsen van deuren
- 15° Afwerken van de ruimte (schilderen, betegelen...)
- 16° Verplaatsingskosten

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter
  - b/ bij wie de huidige slaapkamer niet bereikbaar is
  - c/ bij wie de huidige slaapkamer niet bereikbaar te maken is
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter
  - b/ bij wie de huidige slaapkamer niet toegankelijk is
  - c/ bij wie de huidige slaapkamer niet toegankelijk in te richten is (vb door verplaatsen meubilair)
- 3) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken

van een rolstoel of een scooter

b/ bij wie de huidige slaapkamer niet bruikbaar is om er de nodige aangepaste sanitaire voorzieningen en hulpmiddelen in te plaatsen

4) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen:

a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter

b/ bij wie door het maken van een toegankelijke toegang tot de woning, badkamer, toiletruimte, keuken, leefruimte en/of circulatieruimte de huidige slaapkamer onbruikbaar worden

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

1° Bijbouwen badkamer

2° Bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers

208. BOUWEN AANGEPASTE WONING IN FUNCTIE VAN ROLSTOELGEBRUIK

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Bouwen aangepaste woning in functie van rolstoelgebruik is een refererubriek die tegemoetkoming biedt voor de meerkosten die voortvloeien uit de eisen gesteld aan een woning in functie van de handicap.

Onderstaande criteria zijn minimale criteria waaraan de woning die men bouwt, moet voldoen:

- 1° geen hoogteverschillen van meer dan 2 cm in en tussen noodzakelijke ruimtes op elke verdieping
- 2° vrije doorgang van deuren minimaal 90 cm (deurblad 93 cm)
- 3° gangen van minstens 90 cm breed
- 4° minstens 50 cm opstelruimte aan de slotzijde van een draaideur om de deur te kunnen openen en sluiten in noodzakelijke ruimtes
- 5° minimaal een draaicirkel van 150 cm na inrichting van de betrokken ruimte
- 6° minimale oppervlakten:
  - badkamer: 4,84 m²
  - toiletruimte (als het niet mogelijk is een bruikbaar toilet in de badkamer te integreren): 3,30 m²
  - slaapkamer 1 persoon: 8,25 m²
  - slaapkamer 2 personen: 16,12 m²
  - leefruimte: 28,90 m²
  - garage rolwagen koffer: 24,05 m²
  - garage passagier/bestuurder: 25,20 m²

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ waarbij de huidige woning niet toegankelijk is voor het gebruik van een rolwagen
  - c/ die een aangepaste woning bouwen
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ waarbij de huidige woning niet bruikbaar is voor het gebruik van een rolwagen
  - c/ die een aangepaste woning bouwen

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Aanpassen slaapkamer
- 2° Aanpassing keuken: Aanpassing/vervanging keukenkasten

- 3° Aanpassing keuken: In hoogte verstelbaar werkvlak
- 4° Aanpassing keuken: In hoogte verstelbare gootsteen
- 5° Aanpassing keuken: Onderrijdbaar werkvlak
- 6° Aanpassing keuken: Onderrijdbare gootsteen
- 7° Aanpassing keuken: Uitschuifbaar werkvlak
- 8° Andere aanvullende uitrusting bij de woning (uitgezonderd losse elementen en gadgets)
- 9° Andere verbouwingen van de woning
- 10° Bestemmingswijziging: inrichten badkamer in bestaande ruimte
- 11° Bijbouwen badkamer
- 12° Bijbouwen badkamer / bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers: Onderrijdbare/onderzitbare wastafel
- 13° Bijbouwen badkamer / bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers: Plaatsen aangepast toilet
- 14° Bijbouwen badkamer / bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers: Plaatsen inloofdouche
- 15° Bijbouwen badkamer / bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers: Plaatsen van een verhoogd, verlaagd of onderrijdbaar bad
- 16° Bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers
- 17° Bijbouwen slaapkamer
- 18° Circulatieomgeving (o.a. gang...)
- 19° Garage
- 20° Hellingbanen
- 21° Herinrichten bestaande badkamer / herinrichten bestaande sanitaire ruimte / bestemmingswijziging: inrichten badkamer in bestaande ruimte / kopen aangepaste woning in functie van rolstoelgebruik: Aanpassen/plaatsen aangepast toilet en afbraakwerken
- 22° Herinrichten bestaande badkamer / herinrichten bestaande sanitaire ruimte / bestemmingswijziging: inrichten badkamer in bestaande ruimte / kopen aangepaste woning in functie van rolstoelgebruik: Onderrijdbare/onderzitbare wastafel en afbraakwerken
- 23° Herinrichten bestaande badkamer / herinrichten bestaande sanitaire ruimte / bestemmingswijziging: inrichten badkamer in bestaande ruimte / kopen aangepaste woning in functie van rolstoelgebruik: Plaatsen inloofdouche en afbraakwerken
- 24° Herinrichten bestaande badkamer / herinrichten bestaande sanitaire ruimte / bestemmingswijziging: inrichten badkamer in bestaande ruimte / kopen aangepaste woning in functie van rolstoelgebruik: Plaatsen van een verhoogd, verlaagd of onderrijdbaar bad en afbraakwerken
- 25° Herinrichten bestaande badkamer/ herinrichten bestaande sanitaire ruimte / bestemmingswijziging: inrichten badkamer in bestaande ruimte: Toegangsdeur aanpassen (verbreden/verplaatsen/schuifdeur plaatsen)
- 26° Kopen aangepaste woning in functie van rolstoelgebruik
- 27° Leefruimte (keuken en living)
- 28° Toegang tot woning

29° Toiletruimte

209. CIRCULATIEOMGEVING (O.A. GANG...)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Ombouwen/aanbouwen van de woning: circulatieomgeving, is een toegankelijke circulatieomgeving realiseren in, om en rond de woning door het uitvoeren van structurele of constructieve aanpassingen om:

- 1° voldoende doorgangsbreedte te creëren;
- 2° drempels bij niveauverschillen weg te werken;
- 3° opstelruimte te creëren;
- 4° obstakels die een vrije circulatie hinderen, weg te nemen;
- 5° meeroppervlakte te creëren.

Circulatieomgeving in de woning omvat:

- 1° de gangen
- 2° de sassen
- 3° de overlopen
- 4° de inkomhal
- 5° de ruimte tussen eetruimte en zithoek in de living
- 6° de deuren van noodzakelijke ruimtes die niet aangepast moeten worden door ombouwen/aanbouwen van de woning
- 7° creëren van een tussendeur tussen twee noodzakelijke ruimtes die niet moeten aangepast worden door ombouw/aanbouw van de woning

Circulatieomgeving om en rond de woning omvat:

- 1° de tuinpaden en de loopwegen in de tuin
- 2° de terrassen
- 3° paden rond de woning
- 4° toegang van de woning tot de tuin

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° installeren van de nodige nutsvoorzieningen in de aangepaste circulatieomgeving, inclusief verplaatsingskosten

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° (hoofd)toegangspad tot de woning
- 2° structurele bouwwerken voor de plaatsing van een kokerlift

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief

gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
b/ bij wie de huidige circulatieomgeving niet toegankelijk is.

210. DREMPELBRUGGEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een drempelbrug is een wegneembare constructie in metaal of kunststof om een obstakel van minstens 2 cm tot maximaal 7 cm te overbruggen. Een drempelbrug kan bestaan uit twee hellende vlakken die over een obstakel geplaatst wordt, twee hellende vlakken die aan beide zijden tegen een obstakel geplaatst worden of een hellend vlak dat tegen een hoogteverschil wordt om dit te overbruggen.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel (of verrijdbare stoel);
  - b/ die een obstakel met een hoogte tussen 2 cm en 7 cm (drempel of raamlijst) moeten overschrijden.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
  - b/ die een obstakel met een hoogte tussen 2 cm en 7 cm (drempel of raamlijst) moeten overschrijden.

211. ELEKTRIFICATIE ROLLUIKEN (UITGEZONDERD BIJ NIEUWBOUW)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Elektrificatie rolluiken is de automatisatie van bestaande rolluiken, gordijnen of zonnewering voor een of meer ramen door het plaatsen van een opener/sluiters (motor) en een bedieningssysteem (afstandsbediening of schakelaar).

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° installatie van de openers/sluiters, inclusief verplaatsingskosten
- 2° installatie van de nodige elektrische stroomvoorziening, inclusief verplaatsingskosten

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° aangepaste ontvanger voor bediening via de omgevingsbediening

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ die niet tot bij de huidige bediening van de rolluiken, gordijnen of zonnewering kunnen komen;
  - c/ bij wie het onmogelijk is om de huidige bediening van de rolluiken, gordijnen of zonnewering bereikbaar te maken (door verplaatsen

- meubilair);
- d/ die zonder toezicht alleen in de woning kunnen verblijven.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
- b/ die niet tot bij de huidige bediening van de rolluiken, gordijnen of zonnewering kunnen komen;
- c/ bij wie het onmogelijk is om de huidige bediening van de rolluiken, gordijnen of zonnewering bereikbaar te maken (door verplaatsen meubilair);
- d/ die zonder toezicht alleen in de woning kunnen verblijven.
- 3) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een of beide bovenste ledematen:
- a/ die zonder toezicht alleen in de woning kunnen verblijven.
- 4) Personen met een matig of ernstig functieverlies in rug, wervelzuil of bekken:
- a/ die zonder toezicht alleen in de woning kunnen verblijven.
- 5) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een aangepaste werk- of bureaustoel of een trippelstoel;
- b/ die niet tot bij de huidige bediening van de rolluiken, gordijnen of zonnewering kunnen komen;
- c/ bij wie het onmogelijk is om de huidige bediening van de rolluiken, gordijnen of zonnewering bereikbaar te maken (door verplaatsen meubilair);
- d/ die zonder toezicht alleen in de woning kunnen verblijven.

212. GARAGE

a) Beschrijving van het hulpmiddel

'Garage' is een referterubriek om een toegankelijke garage te realiseren door structurele aanpassingen te doen aan muren, vloeren, plafonds, ramen, deuren ... van de bestaande garage (wijzigen, verwijderen, bijbouwen, afwerken ...) of door een andere ruimte te verbouwen tot toegankelijke garage. Het kan ook het bouwen van een overdekte ruimte voor transfers in en uit de auto zijn.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° installeren van de nodige nutsvoorzieningen in de aangepaste garage
- 2° verplaatsingskosten

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° creëren van een tussendeur tussen twee noodzakelijke ruimtes die niet aangepast moeten worden door ombouw of aanbouw

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ bij wie de huidige garage niet toegankelijk is om in de garage in en uit de wagen te transfereren;
  - c/ bij wie de huidige garage niet in te richten is zodat in de garage in en uit de wagen kan getransfereerd worden.
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ bij wie de huidige garage niet toegankelijk is om te gebruiken als toegang tot de woning;
  - c/ bij wie de huidige garage niet in te richten is zodat de garage te gebruiken is als toegang tot de woning.
- 3) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ bij wie door het maken van een toegankelijke badkamer, toegang tot de woning, toiletruimte, keuken, eigen slaapkamer, leefruimte en/of circulatieruimte de huidige garage onbruikbaar wordt.

213. HANDGREPEN - BEUGELS

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een handgreep of beugel is een vastgemaakte staaf om op te steunen of om zich op te trekken.

Handgrepen en beugels zijn verkrijgbaar in verschillende materialen en in verschillende modellen, zoals:

- 1° enkelvoudige, niet gehoekte handgrepen of beugels
- 2° handgrepen en beugels voor hoekoverbrugging
- 3° opklapbare handgrepen
- 4° verplaatsbare handgrepen
- 5° handgrepen met zuignappen
- 6° handgreep met vloerbevestiging

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° plaatsing van de handgreep of beugel, inclusief verplaatsingskosten

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ die extra steun nodig hebben voor de transfers op en af het toilet, in en uit het bad en/of in en uit de douche.
- 2) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
  - b/ die extra steun nodig hebben bij het uitvoeren van verplaatsingen.
- 3) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
  - b/ die extra steun nodig hebben voor de transfers: op en af het toilet, in en uit het bad en/of in en uit de douche.
- 4) Personen met een matig of ernstig functieverlies in rug, wervelzuil of bekken:
  - a/ die extra steun nodig hebben voor de transfers op en af het toilet, in en uit het bad en/of in en uit de douche.
- 5) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
  - b/ die extra steun nodig hebben voor de transfers op en af het toilet, in en uit het bad en/of in en uit de douche.
- 6) Personen met een verstandelijke handicap:
  - a/ die omwille van hun mentale mogelijkheden altijd nood hebben aan de fysieke aanwezigheid van een persoon voor de inhoudelijke ondersteuning en begeleiding bij het stappend verplaatsen
  - b/ die ondanks de aanwezigheid van die persoon niet in staat zijn om een

veilige transfer te maken op en af het toilet, in en uit het bad en/of in en uit de douche

7) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies:

- a/ die omwille van hun mentale mogelijkheden altijd nood hebben aan de fysieke aanwezigheid van een persoon voor de inhoudelijke ondersteuning en begeleiding bij het stappend verplaatsten
- b/ die ondanks de aanwezigheid van die persoon niet in staat zijn om een veilige transfer te maken op en af het toilet, in en uit het bad en/of in en uit de douche

214. HELLINGBANEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een hellingbaan is een al dan niet wegneembare constructie met een hellend vlak met een minimale breedte van 90 cm en een helling die:

- 1° voldoet aan de richtlijnen van art. 19 van het 'Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid'
- 2° als het onmogelijk is om aan de richtlijnen van art. 19 van het 'Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid' te voldoen, voor de gebruiker een adequate en veilige oplossing is

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
  - b/ bij wie de huidige toegang niet toegankelijk is omwille van een hoogteverschil.

215. HERINRICHTEN BESTAANDE BADKAMER / HERINRICHTEN BESTAANDE SANITAIRE RUIMTE / BESTEMMINGSWIJZIGING: INRICHTEN BADKAMER IN BESTAANDE RUIMTE / KOPEN AANGEPASTE WONING IN FUNCTIE VAN ROLSTOELGEBRUIK: AANPASSEN/PLAATSEN AANGEPAST TOILET EN AFBRAAKWERKEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een aangepast toilet is een toilet dat voor de persoon bereikbaar is en waarvan de bovenzijde zich op de juiste hoogte bevindt. Dat kan een verlengd toilet zijn zodat de gebruiker transfers toilet-rolstoel en rolstoel- toilet kan uitvoeren.

Het toilet is zo geplaatst dat de gebruiker kan gaan zitten en kan opstaan van het toilet, en dat hij in een stabiele houding op het toilet kan zitten.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° installeren van de nodige nutsvoorzieningen en plaatsen van aangepaste toiletspot of hangtoilet op aangepaste hoogte in de aangepaste badkamerruimte
- 2° verplaatsingskosten
- 3° aangepaste toiletspot of hangtoilet op aangepaste hoogte

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° toilet met intieme douche-droger
- 2° toilet met liftzitting

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ bij wie het toilet in de huidige badkamer/sanitaire ruimte niet bruikbaar is;
  - b/ bij wie het toilet in de huidige badkamer/sanitaire ruimte niet bruikbaar gemaakt kan worden (vb. door verplaatsing meubilair).
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ bij wie het toilet in de huidige badkamer/sanitaire ruimte niet bruikbaar is;
  - c/ bij wie het toilet in de huidige badkamer/sanitaire ruimte niet bruikbaar gemaakt kan worden (vb. door verplaatsing meubilair).

**216. HERINRICHTEN BESTAANDE BADKAMER /
HERINRICHTEN BESTAANDE SANITAIRE RUIMTE /
BESTEMMINGSWIJZIGING: INRICHTEN BADKAMER
IN BESTAANDE RUIMTE / KOPEN AANGEPASTE
WONING IN FUNCTIE VAN ROLSTOELGEBRUIK:
ONDERRIJDBARE/ONDERZITBARE WASTAFEL EN
AFBRAAKWERKEN**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een onderrijdbare/onderzitbare wastafel is een ondiepe wastafel met een grote voorsprong, al dan niet licht hol aan de voorzijde, met de afvoer zo ver mogelijk achteraan. De wastafel wordt zo opgehangen dat:

- 1° de onderzijde zich minstens 70 cm boven vloerniveau bevindt;
- 2° de ruimte eronder vrij is;
- 3° de afvoer indien mogelijk via een muuraansluiting verloopt.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° installeren van de nodige voorzieningen en plaatsen van de onderrijdbare/onderzitbare wastafel in de aangepaste badkamerruimte
- 2° verplaatsingskosten
- 3° aangepaste wastafel

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° hoog-laagwastafel
- 2° zwenkbare wastafel

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ bij wie de wastafel in de huidige badkamer niet bruikbaar is.
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ bij wie de wastafel in de huidige badkamer niet bruikbaar is.

**217. HERINRICHTEN BESTAANDE BADKAMER /
HERINRICHTEN BESTAANDE SANITAIRE RUIMTE /
BESTEMMINGSWIJZIGING: INRICHTEN BADKAMER
IN BESTAANDE RUIMTE / KOPEN AANGEPASTE
WONING IN FUNCTIE VAN ROLSTOELGEBRUIK:
PLAATSEN INLOOPDOUCHE EN AFBRAAKWERKEN**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Plaatsen inlooptdouche en afbraakwerken is een referenterubriek die tegemoetkoming biedt voor het plaatsen van een inlooptdouche of vlakke douche of douche op afschot. Dit is een douche zonder douchebak. De oppervlakte van de douche is minimaal 1 m op 1 m voor wie zich zittend wast of zittend gewassen wordt.

Inbegrepen in deze referenterubriek:

- 1° installeren van de nutsvoorzieningen noodzakelijk voor het plaatsen van de inlooptdouche
- 2° verplaatsingskosten

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ bij wie de douche/het bad in de huidige badkamer niet bruikbaar is.
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ bij wie de douche/het bestaande bad in de huidige badkamer niet bruikbaar is
- 3) Personen met een verstandelijke handicap:
  - a/ die omwille van hun mentale mogelijkheden altijd nood hebben aan de fysieke aanwezigheid van een persoon voor de inhoudelijke ondersteuning en begeleiding bij het stappend verplaatsen
  - b/ die ondanks de aanwezigheid van die persoon niet in staat zijn om een veilige transfer te maken: op en af het toilet, in en uit het bad en/ of in en uit de douche
  - c/ waar eenvoudige hulpmiddelen (o.a. handgrepen, badopstap) geen oplossing zijn
  - d/ bij wie de douche/het bestaande bad in de huidige badkamer niet bruikbaar is.
- 4) Personen met een verstandelijke handicap:
  - a/ die omwille van hun mentale mogelijkheden altijd nood hebben aan de fysieke aanwezigheid van een persoon voor de inhoudelijke ondersteuning en begeleiding bij het zichzelf wassen
  - b/ die ondanks de aanwezigheid van die persoon niet in staat zijn om veilig recht te staan
  - c/ waar eenvoudige hulpmiddelen (o.a. douchestoel) geen oplossing zijn
  - d/ bij wie de douche/het bestaande bad in de huidige badkamer niet bruikbaar is.
- 5) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies:
  - a/ die omwille van hun mentale mogelijkheden altijd nood hebben aan de fysieke aanwezigheid van een persoon voor de inhoudelijke ondersteuning en begeleiding bij het stappend verplaatsen
  - b/ die ondanks de aanwezigheid van die persoon niet in staat zijn om een veilige transfer te maken: op en af het toilet, in en uit het bad en/ of in en

uit de douche

- c/ waar eenvoudige hulpmiddelen (o.a. handgrepen, badopstap) geen oplossing zijn
- d/ bij wie de douche/het bestaande bad in de huidige badkamer niet bruikbaar is.

6) Personen met ernstige stoornissen van de mentale functies:

- a/ die omwille van hun mentale mogelijkheden altijd nood hebben aan de fysieke aanwezigheid van een persoon voor de inhoudelijke ondersteuning en begeleiding bij het zichzelf wassen
- b/ die ondanks de aanwezigheid van die persoon niet in staat zijn om veilig recht te staan
- c/ waar eenvoudige hulpmiddelen (o.a. douchestoel) geen oplossing zijn
- d/ bij wie de douche/het bestaande bad in de huidige badkamer niet bruikbaar is.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Herinrichten bestaande badkamer / herinrichten bestaande sanitaire ruimte / bestemmingswijziging: inrichten badkamer in bestaande ruimte / kopen aangepaste woning in functie van rolstoelgebruik: Plaatsen van een verhoogd, verlaagd of onderrijdbaar bad en afbraakwerken

**218. HERINRICHTEN BESTAANDE BADKAMER /
HERINRICHTEN BESTAANDE SANITAIRE RUIMTE /
BESTEMMINGSWIJZIGING: INRICHTEN BADKAMER
IN BESTAANDE RUIMTE / KOPEN AANGEPASTE
WONING IN FUNCTIE VAN ROLSTOELGEBRUIK:
PLAATSEN VAN EEN VERHOOGD, VERLAAGD OF
ONDERRIJDBAAR BAD EN AFBRAAKWERKEN**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

De referenterubriek 'Herinrichten bestaande badkamer/herinrichten bestaande sanitaire ruimte / bestemmingswijziging: inrichten badkamer in bestaande ruimte > plaatsen verhoogd, verlaagd of onderrijdbaar bad en afbraakwerken' is bedoeld voor de plaatsing van een bad op aangepaste hoogte in een bestaande badkamer of sanitaire ruimte die ingericht wordt als aangepaste badkamer. Of om een aangepaste badkamer te voorzien in een beschikbare ruimte. De plaatsing van het bad op een aangepaste hoogte is noodzakelijk i.f.v. de zelfzorg of het tillen en verzorgen van een persoon met een handicap.

Inbegrepen in deze referenterubriek:

- 1° installeren van de nutsvoorzieningen in de aangepaste badkamerruimte noodzakelijk voor het plaatsen van een verhoogd bad
- 2° standaardbad
- 3° verplaatsingskosten

Behoort niet tot deze referenterubriek:

- 1° Speciale baden zoals
  - instapbaden
  - hoog-laagbaden
  - cirkelbaden
  - massagebaden
  - ...

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ bij wie de douche/het bad in de huidige badkamer niet bruikbaar is.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Herinrichten bestaande badkamer / herinrichten bestaande sanitaire ruimte / bestemmingswijziging: inrichten badkamer in bestaande ruimte / kopen aangepaste woning in functie van rolstoelgebruik: Plaatsen inloopdouche en afbraakwerken

**219. HERINRICHTEN BESTAANDE BADKAMER/
HERINRICHTEN BESTAANDE SANITAIRE RUIMTE /**

BESTEMMINGSWIJZIGING: INRICHTEN BADKAMER IN BESTAANDE RUIMTE: TOEGANGSDEUR AANPASSEN (VERBREDEN/VERPLAATSSEN/SCHUIFDEUR PLAATSSEN)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Toegangsdeur aanpassen (verbreden/verplaatsen/schuifdeur plaatsen) is een structurele aanpassing van de deur van de bestaande badkamerruimte (verbreden, verplaatsen, draairichting veranderen, bijmaken...) of een structurele aanpassing van de deur van de bestaande ruimte die omgebouwd wordt tot aangepaste badkamerruimte (verbreden, verplaatsen, draairichting veranderen, bijmaken...).

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° noodzakelijke afbraakwerken
- 2° verplaatsen van leidingen in de nabijheid van de deur
- 3° deurblad en afwerking
- 4° plaatsing en vervoerksonkosten

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ bij wie de deur van de huidige badkamer/sanitaire ruimte niet bruikbaar is.
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ bij wie een tussendeur moet gemaakt worden tussen bad- en slaapkamer.
- 3) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ bij wie de deur van de ruimte die omgebouwd wordt tot aangepaste badkamer/sanitaire ruimte, niet bruikbaar is.

220. KOPEN AANGEPASTE WONING IN FUNCTIE VAN ROLSTOELGEBRUIK

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Kopen aangepaste woning in functie van rolstoelgebruik is een referterubriek die tegemoetkoming biedt voor de meerkosten die voortvloeien uit de eisen die aan een woning gesteld worden in functie van de handicap.

Bij voorkeur voldoet de woning aan volgende aanbevelingen:

- 1° Er zijn in de woning geen hoogteverschillen van meer dan 2 cm in en tussen

noodzakelijke ruimtes op elke verdieping.

- 2° De vrije doorgang van deuren in de noodzakelijke ruimten is minimaal 83 cm, bij aankoop van de woning.

Van deze aanbevelingen kan afgeweken worden als men kan aantonen dat de woning desondanks toegankelijk is voor de betrokkene. De koper kan hiervoor ook een oplossing voorzien na aankoop.

De volgende criteria zijn minimale criteria waaraan de woning die men aankoopt, moet voldoen:

- 1° gangen van minstens 90 cm breed
- 2° minstens 50 cm opstelruimte aan de slotzijde van een draaideur om de deur te kunnen openen en sluiten in noodzakelijke ruimtes
- 3° minimaal een draaicirkel van 150 cm na inrichting van de betrokken ruimte
- 4° minimale oppervlakten:
- badkamer: 4,84 m²
  - toiletruimte (als het niet mogelijk is een bruikbaar toilet in de badkamer te integreren): 3,30 m²
  - slaapkamer 1 persoon: 8,25 m²
  - slaapkamer 2 personen: 16,12 m²
  - leefruimte: 28,90 m²
  - garage rolwagen koffer: 24,05 m²
  - garage passagier/bestuurder: 25,20 m²

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ waarbij de huidige woning niet toegankelijk is voor het gebruik van een rolstoel;
  - c/ die een aangepaste woning kopen
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ waarbij de huidige woning niet bruikbaar is voor het gebruik van een rolstoel;
  - c/ die een aangepaste woning kopen

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Aanpassen slaapkamer
- 2° Andere aanvullende uitrusting bij de woning (uitgezonderd losse elementen en gadgets)
- 3° Andere verbouwingen van de woning
- 4° Bestemmingswijziging: inrichten badkamer in bestaande ruimte

- 5° Bijbouwen badkamer
- 6° Bijbouwen badkamer / bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers: Onderrijdbare/onderzitbare wastafel
- 7° Bijbouwen badkamer / bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers: Plaatsen aangepast toilet
- 8° Bijbouwen badkamer / bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers: Plaatsen inloopdouche
- 9° Bijbouwen badkamer / bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers: Plaatsen van een verhoogd, verlaagd of onderrijdbaar bad
- 10° Bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers
- 11° Bijbouwen slaapkamer
- 12° Circulatieomgeving (o.a. gang...)
- 13° Garage
- 14° Hellingbanen
- 15° Herinrichten bestaande badkamer/ herinrichten bestaande sanitaire ruimte / bestemmingswijziging: inrichten badkamer in bestaande ruimte: Toegangsdeur aanpassen (verbreden/verplaatsen/schuifdeur plaatsen)
- 16° Leefruimte (keuken en living)
- 17° Toegang tot woning
- 18° Toiletruimte

221. LEEFRUIMTE (KEUKEN EN LIVING)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Leefruimte (keuken en living) is een referterubriek om een toegankelijke leefruimte te realiseren door structurele aanpassingen te doen aan muren, vloeren, plafonds, ramen, deuren ... van de bestaande leefruimte (keuken en/of living). Dit kan zijn het wijzigen, verwijderen, bijbouwen, afwerken ... van de bestaande ruimte.

Het kan ook het verbouwen van een andere ruimte tot een toegankelijke keuken of living zijn of het bijbouwen van een toegankelijke keuken of living.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° installeren van de nodige nutsvoorzieningen in de aangepaste keuken
- 2° installeren van de nodige nutsvoorzieningen in de aangepaste living

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° Het bijbouwen van een toegankelijke keuken omdat de bestaande keuken ingericht werd als aangepaste badkamer of slaapkamer;
- 2° Het bijbouwen van een toegankelijke living omdat de bestaande living ingericht werd als aangepaste badkamer of slaapkamer;

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ bij wie de living niet toegankelijk is;
  - c/ bij wie de living niet toegankelijk in te richten is.
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ bij wie de living niet bruikbaar is;
  - c/ bij wie de living niet bruikbaar in te richten is (bijvoorbeeld door verplaatsing meubilair).
- 3) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ die vrijwel dagelijks zelf maaltijden bereiden of voorbereiden;
  - c/ bij wie de huidige keuken niet toegankelijk is;
  - d/ bij wie de huidige keuken niet toegankelijk in te richten is.
- 4) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken

- van een rolstoel of een scooter;
  - b/ die vrijwel dagelijks zelf maaltijden bereiden of voorbereiden;
  - c/ bij wie de huidige keuken niet bruikbaar is;
  - d/ bij wie de huidige keuken niet bruikbaar in te richten is (bijvoorbeeld door verplaatsing van meubilair, plaatsen van aangepast keukenmeubilair ...).
- 5) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ bij wie door het maken van een toegankelijke badkamer, toegang tot de woning, toiletruimte, slaapkamer en/of circulatieruimte de huidige leefruimte (keuken en living) onbruikbaar wordt.

222. MOBIEL PARLOFOONSISTEEM (UITGEZONDERD BIJ NIEUWBOUW)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een mobiel parlofoonsysteem (uitgezonderd nieuwbouw) is een systeem om via spraak te controleren wie aanbelt en op afstand de deur te ontgrendelen. Een mobiele parlofoonsysteem bestaat uit een buitenpost met deurbel en luidspreker/microfoon, een draadloze binnenpost (stand alone of via draadloze (senioren)telefoon of gsm) en een verbinding tussen buiten- en binnenpost.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° installatie van de configuratie
- 2° elektrische ontgrendeling van de dagschoot (indien niet samen met automatische deuropener) aan de toegangsdeur

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° Mobiel parlofoonsysteem voor installatie in nieuwbouw
- 2° Mobiel parlofoonsysteem voor installatie in zelfstandig wonen en voorzieningen onder het internaatstelsel (internaten, observatiecentra, tehuizen werkenden, tehuizen niet werkenden, nursing) (artikel 7 van het BVR van 13 juli 2001)
- 3° Mobiele parlofoon met aangepaste bediening

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die ouder zijn dan 12 jaar;
  - b/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel;
  - c/ die voor verplaatsingen binnenshuis afhankelijk zijn van derden;
  - d/ die vrijwel dagelijks gedurende langere tijd alleen in de woning zijn;
  - e/ die zelfstandig de voordeur moeten openen voor bezoekers (verzorgers ...).
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die ouder zijn dan 12 jaar;
  - b/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel (of verrijdbare stoel);
  - c/ die vrijwel dagelijks gedurende langere tijd alleen in de woning zijn;
  - d/ die zelfstandig de voordeur moeten openen voor bezoekers;
  - e/ die de voordeur of de vaste parlofoon niet of niet tijdig kunnen bereiken (bijv. als ze zich niet in de rolstoel bevinden en moeizaam kunnen transfereren, als ze zich op een andere verdieping in de woning bevinden).
- 3) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

- a/ die ouder zijn dan 12 jaar;
  - b/ die voor verplaatsingen binnenshuis gebruik maken van een aangepaste werk- of bureaustoel of een trippelstoel;
  - c/ die voor verplaatsingen binnenshuis afhankelijk zijn van derden;
  - d/ die vrijwel dagelijks gedurende langere tijd alleen in de woning zijn;
  - e/ die zelfstandig de voordeur moeten openen voor bezoekers (verzorgers ...).
- 4) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die ouder zijn dan 12 jaar;
  - b/ die voor verplaatsingen binnenshuis gebruik maken van een aangepaste werk- of bureaustoel of een trippelstoel;
  - c/ die vrijwel dagelijks gedurende langere tijd alleen in de woning zijn;
  - d/ die zelfstandig de voordeur moeten openen voor bezoekers;
  - e/ die de voordeur of de vaste parlofoon niet of niet tijdig kunnen bereiken (bijv. als ze zich niet in de rolstoel bevinden en moeizaam kunnen transfereren, als ze zich op een andere verdieping in de woning bevinden).

**223. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR:
ONTVANGERS EN ANDERE RANDAPPARATUUR:
AANPASSING BEDIENING AUTOMATISCHE
DEUROPENER OF GARAGEPOORTOPENER**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Aanpassing bediening automatische deuropener of garagepoortopener is het bedienbaar maken van een door het VAPH ten laste genomen automatische deuropener of garagepoortopener via de zender van een omgevingsbedieningssysteem.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° plaatsing en installatie van de ontvanger(s) op locatie
- 2° aanpassen van originele handzender om deze aan te kunnen sluiten op de zender voor omgevingsbediening
- 3° meerkosten van een handzender die kan ingelezen worden in de zender voor omgevingsbediening

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° automatische deuropener of garagepoortopener

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep voor een zender voor omgevingsbediening;
  - b/ die behoren tot de doelgroep voor een automatische deuropener en/of garagepoortopener.

**224. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR:
ONTVANGERS EN ANDERE RANDAPPARATUUR:
AANPASSING BEDIENING ELEKTRIFICATIE
ROLLUIKEN OF GORDIJNOPENERS (UITGEZONDERD
BIJ NIEUWBOUW)**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Aanpassing bediening elektrificatie rolluiken of gordijnopeners is het bedienbaar maken van een door het VAPH ten laste genomen elektrificatie van een rolluik (of een gordijnopener) via de zender van een omgevingsbedieningssysteem.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° plaatsing en installatie van de ontvanger(s)
- 2° aanpassen van originele handzender om hem aan te kunnen sluiten op de zender voor omgevingsbediening
- 3° meerkost van een handzender die ingelezen kan worden in de zender voor omgevingsbediening

Behoort niet tot deze referterubriek:

1° elektrificatie rolluiken

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:

a/ die behoren tot de doelgroep voor een zender voor omgevingsbediening;

b/ die behoren tot de doelgroep voor elektrificatie rolluiken.

**225. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR:
ONTVANGERS EN ANDERE RANDAPPARATUUR:
AANPASSING BEDIENING HOOG-LAAG
VERZORGINGSBED, SYSTEEM MET BIJHORENDE IR-
ZENDER**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Aanpassing bediening hoog-laagverzorgingsbed of hoog-laag-bed-in-bedsysteem met bijhorende IR-zender is bedoeld voor de meerkosten van een bij het bed bijhorende IR-zender.

Inbegrepen in deze referterubriek:

1° programmatie in de zender

Behoort niet tot deze referterubriek:

1° elektrisch verstelbare bedbodem

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:

a/ die behoren tot de doelgroep voor een zender voor omgevingsbediening.

**226. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR:
ONTVANGERS EN ANDERE RANDAPPARATUUR:
AANPASSING BEDIENING HOOG-
LAAGVERZORGINGSBED, SYSTEEM ZONDER
BIJHORENDE IR-ZENDER**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Aanpassing bediening hoog-laagverzorgingsbed of hoog-laag-bed-in-bedsysteem zonder bijhorende IR-zender is een aanpassing om het bed te voorzien van ontvangers om de bedverstelling via de zender van de omgevingsbediening te sturen.

Inbegrepen in deze referterubriek:

1° plaatsing en installatie van de ontvanger(s)

2° programmatie in de zender

Behoort niet tot deze referterubriek:

1° elektrisch verstelbare bedbodem

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:

a/ die behoren tot de doelgroep voor een zender voor omgevingsbediening

b/ die al beschikken over een verzorgingsbed zonder bijhorende IR-zender of waarvoor omwille van de handicap geen van de verzorgingsbedden met bijhorende IR-zender voldoet.

**227. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR:
ONTVANGERS EN ANDERE RANDAPPARATUUR:
AANPASSING BEDIENING NOODOPROEP,
BELOPROEP, STOPCONTACTEN**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Aanpassing bediening noodoproep, beloproep, stopcontacten is het bedienbaar maken van een noodoproep, beloproep en/of stopcontacten via de zender van een omgevingsbedieningssysteem.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep voor een zender voor omgevingsbediening.

**228. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR:
ONTVANGERS EN ANDERE RANDAPPARATUUR:
AANPASSING BEDIENING THERMOSTAAT
(UITGEZONDERD BIJ NIEUWBOUW)**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Aanpassing bediening thermostaat is het bedienbaar maken van een thermostaat van de centrale verwarming of van een of meer thermostatische kranen via de zender van een omgevingsbedieningssysteem.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° plaatsing en installatie van de ontvanger(s)

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep voor een zender voor omgevingsbediening;
  - b/ die gedurende langere tijd alleen thuis zijn en dan zelf de temperatuur moeten kunnen regelen.

**229. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR:
ONTVANGERS EN ANDERE RANDAPPARATUUR:
AANPASSING VERLICHTING IN NOODZAKELIJKE
RUITEN (UITGEZONDERD BIJ NIEUWBOUW):
CIRCULATIERUIMTE (O.A. GANG) BENEDEN**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Aanpassing verlichting in circulatieruimte (o.a. gang) beneden is het bedienbaar maken van de verlichting in de circulatieruimte (o.a. gang) beneden via de zender van een omgevingsbedieningssysteem.

Inbegrepen in deze referterubriek:

1° plaatsing en installatie van de ontvanger(s)

2° afwerking voor bediening door derden

b) Specifieke doelgroep

1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:

a/ die behoren tot de doelgroep voor een zender voor omgevingsbediening;

b/ die zelfstandig gebruik maken van de circulatieruimte (o.a. gang) beneden.

**230. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR:
ONTVANGERS EN ANDERE RANDAPPARATUUR:
AANPASSING VERLICHTING IN NOODZAKELIJKE
RUITEN (UITGEZONDERD BIJ NIEUWBOUW):
CIRCULATIERUIMTE (O.A. GANG) BOVEN**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Aanpassing verlichting in circulatieruimte (o.a. gang) boven is het bedienbaar maken van de verlichting in de circulatieruimte (o.a. gang) boven via de zender van een omgevingsbedieningssysteem.

Inbegrepen in deze refererubriek:

- 1° plaatsing en installatie van de ontvanger(s)
- 2° afwerking voor bediening door derden

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep voor een zender voor omgevingsbediening;
  - b/ die zelfstandig gebruik maken van de circulatieruimte (o.a. gang) boven.

**231. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR:
ONTVANGERS EN ANDERE RANDAPPARATUUR:
AANPASSING VERLICHTING IN NOODZAKELIJKE
RUITEN (UITGEZONDERD BIJ NIEUWBOUW):
LEEFRUIMTE (KEUKEN EN LIVING)**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Aanpassing verlichting in noodzakelijke ruimten: leefruimte (keuken, living) is het bedienbaar maken van de verlichting in de leefruimte (keuken, living) via de zender van een omgevingsbedieningssysteem.

Inbegrepen in deze refererubriek:

- 1° plaatsing en installatie van de ontvanger(s)
- 2° afwerking voor bediening door derden

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep voor een zender voor omgevingsbediening.

**232. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR:
ONTVANGERS EN ANDERE RANDAPPARATUUR:
AANPASSING VERLICHTING IN NOODZAKELIJKE
RUITEN (UITGEZONDERD BIJ NIEUWBOUW):**

SLAAPKAMER

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Aanpassing verlichting in noodzakelijke ruimten: slaapkamer is het bedienbaar maken van de verlichting in de slaapkamer via de zender van een omgevingsbedieningssysteem.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° plaatsing en installatie van de ontvanger(s)
- 2° afwerking voor bediening door derden

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep voor een zender voor omgevingsbediening.

233. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR: ONTVANGERS EN ANDERE RANDAPPARATUUR: PARLOFONIE-OPLOSSING VIA IP-CAMERA (UITGEZONDERD BIJ NIEUWBOUW)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een parlofonie-oplossing via IP-camera is een IP-camera (of gelijkwaardig) te bedienen via de zender van een omgevingsbedieningssysteem.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° plaatsing en installatie
- 2° elektrische ontgrendeling van de dagschoot (indien niet samen met automatische deuropener) aan de toegangsdeur

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep voor een zender voor omgevingsbediening;
  - b/ die ouder zijn dan 12 jaar;
  - c/ die vrijwel dagelijks gedurende langere tijd alleen in de woning zijn;
  - d/ die zelfstandig de voordeur moeten openen voor bezoekers (verzorgers ...).

234. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR: ONTVANGERS EN ANDERE RANDAPPARATUUR: PARLOFONIE-OPLOSSING VIA DRAADLOZE TELEFOON MET AANGEPASTE BEDIENING (UITGEZONDERD BIJ NIEUWBOUW)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een parlofonie-oplossing via draadloze telefoon met aangepaste bediening is een

parlofoon die bediend wordt via een draadloze telefoon die op zijn beurt bediend wordt via de zender van een omgevingsbedieningssysteem.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° parlofoon en aangepaste draadloze telefoon
- 2° plaatsing en installatie
- 3° elektrische ontgrendeling van de dagschoot (indien niet samen met automatische deuropener) aan de toegangsdeur

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep voor een zender voor omgevingsbediening;
  - b/ die ouder zijn dan 12 jaar;
  - c/ die vrijwel dagelijks gedurende langere tijd alleen in de woning zijn;
  - d/ die zelfstandig de voordeur moeten openen voor bezoekers (verzorgers ...);
  - e/ waarvoor eenvoudigere oplossingen op basis van een IP-camera niet compatibel zijn met de zender in de goedkoopst adequate totaaloplossing.

235. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR: ZENDERS: EENVOUDIGE ZENDER

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een eenvoudige zender is:

- 1° een programmeerbare draadloze afstandsbediening voor een beperkt aantal multimedietoestellen en/of verlichtingselementen en/of geëlektrificeerde omgevingselementen;
- 2° voorzien van een aangepaste bediening waaronder grote druktoetsen onder een afdekrooster, aansluiting voor een externe schakelaar voor elke functie, scanning via één schakelaar.

Al dan niet voorzien van:

- 1° versterker, transceiver, signaalomzetter, repeater ... om het signaal indien nodig verder te sturen naar de ontvanger.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° batterij en/of batterijlader
- 2° programmatie en instructie op locatie

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die slechts een beperkt aantal functies kunnen bedienen of daar voldoende aan hebben.
- 2) Personen met een matig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die de standaardbediening (schakelaars of afstandsbediening) van toestellen niet kunnen bereiken of bedienen;
  - b/ voor wie eenvoudigere oplossingen waaronder aangepaste schakelaars, aangepaste plaatsing van de schakelaars of van de standaard afstandsbediening(en), een gewone universele multimedia-afstandsbediening, een universele multimedia-afstandsbediening met minder of met grote knoppen of een gewone multifunctionele afstandsbediening niet voldoen;
  - c/ die slechts een beperkt aantal functies kunnen bedienen of daar voldoende aan hebben.

236. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR: ZENDERS: EENVOUDIGE ZENDER: AANVULLING VOOR BEDIENING AAN BED EN OP ROLSTOEL: SCHAKELAARS EN BIJHORENDE STATIEVEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Schakelaars en bijhorende statieven zijn schakelaar(s) en statieven en houders om de schakelaars bedienbaar te monteren.

Inbegrepen in deze referterubriek:

1° montage op locatie

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van een eenvoudige zender.
- 2) Personen met een matig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van een eenvoudige zender;
  - b/ die de zender niet via de druktoetsen (met afdekrooster) kunnen bedienen.

**237. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR:
ZENDERS: EENVOUDIGE ZENDER: AANVULLING
VOOR BEDIENING AAN BED EN OP ROLSTOEL:
STATIEVEN EN HOUDERS VOOR ZENDER**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Statieven en houders voor zender zijn statieven en houders om de zender op een zichtbare en/of bereikbare plaats te monteren.

Inbegrepen in deze referterubriek:

1° montage op locatie

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van een eenvoudige zender.
- 2) Personen met een matig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van een eenvoudige zender;
  - b/ die de zender niet kunnen vasthouden en voor wie eenvoudige alternatieven waaronder fixatie met klittenband niet voldoen.

**238. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR:
ZENDERS: ZENDER GEÏNTEGREERD MET
ROLSTOELBESTURING, AFNEEMBAAR VOOR STAND-
ALONE: AANVULLING VOOR BEDIENING AAN BED
EN OP ROLSTOEL: SCHAKELAARS, JOYSTICK ... EN
BIJHORENDE STATIEVEN**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Schakelaars, joystick ... en bijhorende statieven zijn schakelaar(s) of een joystick om een afneembare zender geïntegreerd in de rolstoelbesturing te bedienen vanuit bed en bijhorende statieven en houders om de schakelaars of de joystick bedienbaar te monteren aan bed.

De rubriek is een aanvulling bij een zender geïntegreerd in de rolstoelbesturing voorzien door de Vlaamse Sociale Bescherming (VSB).

Inbegrepen in deze referterubriek:

1° montage op locatie

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
- 2) Personen met een matig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die de standaardbediening (knoppen of afstandsbediening) van toestellen niet kunnen bereiken of bedienen;
  - b/ voor wie eenvoudigere oplossingen waaronder aangepaste knoppen,

aangepaste plaatsing van de knoppen of van de standaard afstandsbediening(en) van de toestellen, een gewone universele multimedia-afstandsbediening of een universele multimedia-afstandsbediening met minder of met grote knoppen niet voldoen.

**239. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR:
ZENDERS: ZENDER GEÏNTEGREERD MET
ROLSTOELBESTURING, AFNEEMBAAR VOOR STAND-
ALONE: AANVULLING VOOR BEDIENING AAN BED
EN OP ROLSTOEL: STATIEVEN EN HOUDERS VOOR
ZENDER**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Statieven en houders voor zender zijn statieven en houders om de zender op een zichtbare en/of bereikbare plaats aan bed te monteren.

De rubriek is een aanvulling bij een zender geïntegreerd in de rolstoelbesturing voorzien door de VSB.

Inbegrepen in deze referentierubriek:

1° montage op locatie

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
- 2) Personen met een matig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die de standaardbediening (knoppen of afstandsbediening) van toestellen niet kunnen bereiken of bedienen;
  - b/ voor wie eenvoudigere oplossingen waaronder aangepaste knoppen, aangepaste plaatsing van de knoppen of van de standaard afstandsbediening(en) van de toestellen, een gewone universele multimedia-afstandsbediening of een universele multimedia-afstandsbediening met minder of met grote knoppen niet voldoen.

**240. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR:
ZENDERS: ZENDER STAND-ALONE MET DYNAMISCH
AANRAAKSCHERM**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een zender stand-alone met dynamisch aanraakscherm is

1° een programmeerbare draadloze afstandsbediening voor multimedia en/of verlichting en/of geëlektrificeerde omgevingselementen.

De zender is voorzien van:

- 1° gsm-functies (bellen, sms'en, contactbeheer)
- 2° smartphonefuncties (muziek, internet, agenda ...)
- 3° de mogelijkheid om te bedienen via een dynamisch aanraakscherm

De zender is al dan niet voorzien van:

1° versterker, transceiver, signaalomzetter, repeater ... om het signaal indien nodig verder te sturen naar de ontvanger

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° batterij en /of batterijlader
- 2° programmatie en instructie op locatie

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
- 2) Personen met een matig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die de standaardbediening (knoppen of afstandsbediening) van toestellen niet kunnen bereiken of bedienen;
  - b/ voor wie eenvoudigere oplossingen waaronder aangepaste knoppen, aangepaste plaatsing van de knoppen of van de standaard afstandsbediening(en) van de toestellen, een gewone universele multimedia-afstandsbediening of een universele multimedia-afstandsbediening met minder of met grote knoppen niet voldoen.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Zender stand-alone voor bediening via schakelaars (scanning)

**241. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR:
ZENDERS: ZENDER STAND-ALONE MET DYNAMISCH
AANRAAKSCHERM: AANVULLING VOOR BEDIENING
AAN BED EN OP ROLSTOEL: STATIEVEN EN
HOUDERS VOOR ZENDER EN SMARTPHONE**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Statieven en houders voor zender en smartphone zijn

- 1° statieven en houders om de zender en de smartphone als bedieningsplatform voor de zender op een zichtbare en/of bereikbare plaats te monteren.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° montage op locatie
- 2° montage van het zendgedeelte
- 3° montage van de smartphone als bedieningsplatform voor de zender

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van een stand-alone zender met dynamisch aanraakscherm.
- 2) Personen met een matig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van een stand-alone zender met dynamisch aanraakscherm;
  - b/ die het dynamisch aanraakscherm niet kunnen vasthouden en voor wie eenvoudige alternatieven waaronder fixatie met klittenband niet voldoen.

**242. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR:
ZENDERS: ZENDER STAND-ALONE MET DYNAMISCH
AANRAAKSCHERM: SMARTPHONE ALS
BEDIENINGSPLATFORM VOOR ZENDER**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een smartphone als bedieningsplatform voor zender is een smartphone waarop de app wordt geïnstalleerd die nodig is voor de bediening van de zender voor omgevingsbediening.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van een stand-alonezender met dynamisch aanraakscherm.

**243. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR:
ZENDERS: ZENDER STAND-ALONE VOOR BEDIENING**

VIA SCHAKELAARS (SCANNING)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een zender stand alone voor bediening via schakelaars (scanning) is

- 1° een programmeerbare draadloze afstandsbediening voor multimedia en/of verlichting en/of geëlektrificeerde omgevingselementen.

De zender is voorzien van

- 1° gsm-functies (bellen, sms'en, contactbeheer)
- 2° smartphone-functies (muziek, internet, agenda ...)
- 3° mogelijkheid om scannend te bedienen via een of meer schakelaars

De zender is al dan niet voorzien van

- 1° versterker, transceiver, signaalomzetter, repeater ... om het signaal indien nodig verder te sturen naar de ontvanger

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° batterij en/of batterijlader
- 2° programmatie en instructie op locatie

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
- 2) Personen met een matig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die de standaardbediening (knoppen of afstandsbediening) van toestellen niet kunnen bereiken of bedienen;
  - b/ voor wie eenvoudigere oplossingen waaronder aangepaste knoppen, aangepaste plaatsing van de knoppen of van de standaard afstandsbediening(en) van de toestellen, een gewone universele multimedia-afstandsbediening, een universele multimedia-afstandsbediening met minder of met grote knoppen of een zender met dynamisch aanraakscherm niet voldoen.

c) Specifieke voorwaarden: cumulverbod

Dit hulpmiddel kan niet gecombineerd worden met:

- 1° Omgevingsbedieningsapparatuur: Zenders: Zender stand-alone met dynamisch aanraakscherm

244. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR: ZENDERS: ZENDER STAND-ALONE VOOR BEDIENING VIA SCHAKELAARS (SCANNING): AANVULLING VOOR BEDIENING AAN BED EN OP ROLSTOEL: SCHAKELAARS, JOYSTICK.... EN BIJHORENDE STATIEVEN

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Schakelaars, joystick ... en bijhorende statieven zijn

- 1° schakelaar(s) of een joystick en
- 2° statieven en houders om de schakelaars of de joystick bedienbaar te monteren.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° montage op locatie

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van een stand-alonezender voor bediening via schakelaars (scanning).

**245. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR:
ZENDERS: ZENDER STAND-ALONE VOOR BEDIENING
VIA SCHAKELAARS (SCANNING): AANVULLING
VOOR BEDIENING AAN BED EN OP ROLSTOEL:
STATIEVEN EN HOUDERS VOOR ZENDER EN
SMARTPHONE**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Statieven en houders voor zender en smartphone zijn

- 1° statieven en houders om de zender en de smartphone als bedieningsplatform voor de zender op een zichtbare en/of bereikbare plaats te monteren.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° montage op locatie
- 2° montage van het zendgedeelte
- 3° montage van de smartphone als bedieningsplatform voor de zender

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van een stand-alonezender voor bediening via schakelaars (scanning).

**246. OMGEVINGSBEDIENINGSAPPARATUUR:
ZENDERS: ZENDER STAND-ALONE VOOR BEDIENING
VIA SCHAKELAARS (SCANNING): SMARTPHONE ALS
BEDIENINGSPLATFORM VOOR ZENDER**

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een smartphone als bedieningsplatform voor zender is een smartphone waarop de app wordt geïnstalleerd die nodig is voor de bediening van de zender voor omgevingsbediening.

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een matig, ernstig of volledig functieverlies in beide bovenste ledematen:
  - a/ die behoren tot de doelgroep van een stand-alonezender voor bediening via schakelaars (scanning)

247. OPLOSSING VOOR VERTICALE CIRCULATIE BOVEN 1,80 M MET GESLOTEN KOKER OF SCHACHT MET EEN MAXIMUMSNELHEID VAN 0,15 M/S**a) Beschrijving van het hulpmiddel**

Een oplossing voor verticale circulatie boven 1,80 m met gesloten koker of schacht volgens de machinerichtlijn is een 'verticaal hefplatform +1,80 m' bestemd voor het vervoer van personen dat langs een vaste verticale geleider een hoogteverschil overbrugt van meer dan 1,80 m en dat bestaat uit een gesloten rolstoeltoegankelijk platform (een afgesloten kooi) met een aangepaste bediening voor personen met een handicap.

Een oplossing voor verticale circulatie boven 1,80 m met gesloten koker of schacht volgens de machinerichtlijn ('verticaal hefplatform +1,80 m') voldoet aan de eisen van deze richtlijn en kan zowel binnen als buiten de woning geplaatst worden.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° plaatsing en de noodzakelijke aanpassingswerken
- 2° koker/schacht

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° verticale hefplatformen + 1,80 m met een open constructie, zonder afgesloten kooi en schacht

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel (of verrijdbare stoel);
  - b/ bij wie een of meer van de noodzakelijk bereikbare woonruimtes (slaapkamer(s), toilet, badkamer, leefruimte, garage, toegang) zich op verschillende niveaus bevinden;
  - c/ bij wie de woonfuncties slechts kunnen georganiseerd worden op eenzelfde niveau door ombouwen/aanbouwen van de woning: badkamer, eigen slaapkamer, toilet, leefruimte of garage.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor onderhoud

165,67 euro 3 keer per jaar

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag

248. OPLOSSING VOOR VERTICALE CIRCULATIE BOVEN 1,80 M MET GESLOTEN KOKER OF SCHACHT MET EEN SNELHEID VAN MEER DAN 0,15 M/S

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een 'oplossing voor verticale circulatie boven 1,80 m' met gesloten koker of schacht volgens het KB liften is bestemd voor het vervoer van personen en overbrugt een hoogteverschil van meer dan 1,80 m via een vaste verticale geleider. De lift bestaat uit een gesloten rolstoeltoegankelijk platform (een afgesloten kooi) in een volledig gesloten schacht en beschikt over een aangepaste bediening voor personen met een handicap.

Een oplossing voor verticale circulatie boven 1,80 m met gesloten koker of schacht volgens het KB liften ('verticaal hefplatform +1,80 m') voldoet aan de eisen gesteld in het KB liften en kan zowel binnen als buiten de woning geplaatst worden.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° plaatsing en de noodzakelijke aanpassingswerken
- 2° koker/schacht

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° verticale hefplatformen + 1,80 m met een open constructie, zonder afgesloten kooi en schacht

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel (of verrijdbare stoel);
  - b/ bij wie een of meer van de noodzakelijk bereikbare woonruimtes (slaapkamer(s), toilet, badkamer, leefruimte, garage, toegang) zich op verschillende niveaus bevinden;
  - c/ bij wie de woonfuncties slechts kunnen georganiseerd worden op eenzelfde niveau door ombouwen/aanbouwen van de woning: badkamer, eigen slaapkamer, toilet, leefruimte of garage.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor onderhoud

165,67 euro 3 keer per jaar

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag

249. OPRIJGOTEN (1 PAAR)

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een meeneemabre oplossing voor het overbruggen van een hoogteverschil kan

een oprijplaat of een oprijgoot

(1 paar, bestaand uit 2 losse U-profielen) zijn. Oprijgoten of oprijplaten zijn uitgevoerd in metaal of kunststof en eventueel uitschuifbaar of opplooibaar. Oprijgoten en oprijplaten zijn sterk genoeg om een elektronische rolstoel te dragen.

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel (of verrijdbare stoel);
  - b/ die op andere plaatsen dan in en rond de eigen woning een hoogteverschil moeten overbruggen.
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnen- en buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel (of verrijdbare stoel);
  - b/ die door derden vervoerd worden met een auto op de autozetel
  - c/ van wie de rolstoel of scooter moet meegenomen worden.

250. PLATEAULIFT

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een plateaulift is ofwel een 'verticaal hefplatform -1,80 m' bestaande uit een open rolstoeltoegankelijk platform dat via een vaste geleider verticaal een hoogteverschil van maximaal 1,80 m overbrugt, ofwel een 'diagonaal hefplatform' bestaande uit een open rolstoeltoegankelijk platform dat via een vaste geleider een trap volgt.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° plaatsing en de noodzakelijke aanpassingswerken aan de trap, inclusief verplaatsingskosten

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° plateaulift bij nieuwbouw (geen adequate oplossing)

b) Specifieke doelgroep

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel (of verrijdbare stoel);
  - b/ bij wie een of meer van de noodzakelijk bereikbare woonruimtes (slaapkamer(s), toilet, badkamer, leefruimte, keuken, garage, toegang) zich op verschillende niveaus met een maximum hoogteverschil van 1,80 m bevinden;
  - c/ bij wie in de bestaande woning de noodzakelijk bereikbare woonruimten niet op eenzelfde niveau kunnen georganiseerd worden.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor onderhoud

165,67 euro 2 keer per jaar

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag

251. TOEGANG TOT WONING

a) Beschrijving van het hulpmiddel

'Toegang tot woning' is een referterubriek voor het toegankelijk maken van een woning door de drempel weg te werken, de toegangsdeur aan te passen (verbreden, draairichting omkeren) of een nieuwe toegangsdeur te maken. Het is ook de bereikbaarheid vanaf de straat verzekeren door het toegangspad aan te passen of een nieuw toegangspad aan te leggen (inclusief opstelruimte).

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;

- c/ bij wie de huidige toegang niet toegankelijk is.
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - b/ die voor verplaatsingen buitenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter;
  - c/ bij wie door het maken van een toegankelijke badkamer, eigen slaapkamer, toiletruimte, keuken, leefruimte en/of circulatieruimte de huidige toegang onbruikbaar wordt.

252. TOILETRUIMTE

a) Beschrijving van het hulpmiddel

'Toiletruimte' is een referterubriek om een toegankelijke toiletruimte te realiseren door structurele aanpassingen te doen aan muren, vloeren, plafonds, ramen, deuren ... van de bestaande toiletruimte (wijzigen, verwijderen, bijbouwen, afwerken ...) of door een andere ruimte te verbouwen tot een toegankelijke toiletruimte. Het kan ook het bijbouwen van een nieuwe toegankelijke toiletruimte zijn.

Inbegrepen in deze referterubriek:

- 1° installeren van de nodige nutsvoorzieningen in de aangepaste toiletruimte, inclusief verplaatsingskosten
- 2° plaatsen van aangepaste sanitaire toestellen in de aangepaste toiletruimte, inclusief verplaatsingskosten

Behoort niet tot deze referterubriek:

- 1° creëren van een tussendeur tussen twee noodzakelijke ruimtes die niet aangepast moeten worden door ombouw of aanbouw
- 2° toilet met intieme douche en droger
- 3° toilet met liftzitting

b) Specifieke doelgroepen

- 1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter
  - b/ die gebruik maken van de toiletruimte
  - c/ bij wie de huidige toiletruimte niet toegankelijk is
- 2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter
  - b/ die gebruik maken van de toiletruimte
  - c/ bij wie de huidige toiletruimte niet bruikbaar is
- 3) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter
  - b/ bij wie de huidige toiletruimte niet bruikbaar is om er voor hen de nodige aangepaste sanitaire voorzieningen en hulpmiddelen in te plaatsen
- 4) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
  - a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter
  - b/ die gebruik maken van de toiletruimte

- c/ bij wie door het maken van een toegankelijke badkamer, eigen slaapkamer, toegang tot de woning, keuken, leefruimte en/of circulatieruimte de huidige toiletruimte onbruikbaar wordt
- 5) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel of een scooter
  - b/ bij wie geen aangepast toilet gerealiseerd kan worden in de badkamer op hetzelfde niveau als de andere noodzakelijke ruimten.

253. TRAPLIFT

a) Beschrijving van het hulpmiddel

Een traplift is een stoeltje dat via een rail de helling van de trap volgt.

Die rail kan op de trede of in een vaste muur bevestigd worden.

Een traplift kan geplaatst worden op een rechte trap, een trap met bochten of over meerdere trappen (verdiepingen).

Een traplift heeft een stoeltje. Dat stoeltje kan al dan niet 90 ° draaien.

Inbegrepen in deze refererubriek:

1° plaatsing en de noodzakelijke aanpassingswerken aan de trap, inclusief verplaatsingskosten

b) Specifieke doelgroepen

1) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

- a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel (of verrijdbare stoel);
- b/ bij wie een of meer van de noodzakelijk bereikbare woonruimtes (slaapkamer(s), toilet, badkamer, leefruimte, garage, toegang) zich op verschillende niveaus bevinden;
- c/ bij wie de woonfuncties slechts kunnen georganiseerd worden op eenzelfde niveau door ombouwen/aanbouwen van de woning: badkamer, eigen slaapkamer, toilet, leefruimte of garage;
- d/ die een actieve transfer van rolstoel naar zit traplift zelfstandig kunnen uitvoeren (met niveauverschil);
- e/ die zelfstandig de traplift kunnen bedienen;
- f/ die veilig en actief kunnen blijven zitten op het stoeltje van de traplift;
- g/ die op elk verdiep over een bereikbare rolstoel of verrijdbare stoel kunnen beschikken.

2) Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

- a/ die voor verplaatsingen binnenshuis langdurig en definitief gebruik maken van een rolstoel (of verrijdbare stoel);
- b/ bij wie een of meer van de noodzakelijk bereikbare woonruimtes (slaapkamer(s), toilet, badkamer, leefruimte, garage, toegang) zich op verschillende niveaus bevinden;
- c/ bij wie de woonfuncties slechts kunnen georganiseerd worden op eenzelfde niveau door ombouwen/aanbouwen van de woning: badkamer, eigen slaapkamer, toilet, leefruimte of garage;
- d/ die met hulp van derden op de traplift plaats nemen;
- e/ die zelfstandig kunnen blijven zitten op de traplift;
- f/ die op elk verdiep over een bereikbare rolstoel of verrijdbare stoel kunnen beschikken.

3) Personen met een matig of ernstig functieverlies in een of beide onderste ledematen:

- a/ die zich met ondersteuning door derden, een loophulpmiddel, een orthese of prothese nog stappend kunnen verplaatsen;
  - b/ die onvoldoende steun hebben aan de huidige leuning van de trap;
  - c/ voor wie een aanvullende trapleuning geen oplossing is;
  - d/ bij wie een of meer van de noodzakelijk bereikbare woonruimten (slaapkamer(s), toilet, badkamer, leefruimte, garage, toegang) zich op verschillende niveaus bevinden;
  - e/ bij wie de woonfuncties slechts kunnen georganiseerd worden op eenzelfde niveau door ombouwen/aanbouwen van de woning: badkamer, eigen slaapkamer, toilet, leefruimte of garage;
  - f/ die zelfstandig de traplift kunnen bedienen;
  - g/ die veilig en actief kunnen zitten op het stoeltje van de traplift.
- 4) Personen met een matig functieverlies in een of beide onderste ledematen:
- a/ die onvoldoende steun hebben aan de huidige leuning van de trap;
  - b/ voor wie een aanvullende trapleuning geen oplossing is;
  - c/ bij wie een of meer van de noodzakelijk bereikbare woonruimten (slaapkamer(s), toilet, badkamer, leefruimte, garage, toegang) zich op verschillende niveaus bevinden;
  - d/ bij wie de woonfuncties slechts kunnen georganiseerd worden op eenzelfde niveau door ombouwen/aanbouwen van de woning: badkamer, eigen slaapkamer, toilet, leefruimte of garage;
  - e/ die zelfstandig de traplift kunnen bedienen;
  - f/ die veilig en actief kunnen zitten op het stoeltje van de traplift.
- 5) Personen met een ernstig verlies van de inspanningstolerantie:
- a/ die onvoldoende steun hebben aan de huidige leuning van de trap;
  - b/ voor wie een aanvullende trapleuning geen oplossing is;
  - c/ bij wie een of meer van de noodzakelijk bereikbare woonruimten (slaapkamer(s), toilet, badkamer, leefruimte, garage, toegang) zich op verschillende niveaus bevinden;
  - d/ bij wie de woonfuncties slechts kunnen georganiseerd worden op eenzelfde niveau door ombouwen/aanbouwen van de woning: badkamer, eigen slaapkamer, toilet, leefruimte of garage;
  - e/ die zelfstandig de traplift kunnen bedienen;
  - f/ die veilig en actief kunnen zitten op het stoeltje van de traplift.

c) Bijkomende tegemoetkoming voor onderhoud

165,67 euro 1 keer per jaar

d) Bijkomende tegemoetkoming voor herstellingen

20% van het refertebedrag

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van XXXX tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 1991 betreffende de indiening en afhandeling van de aanvraag tot ondersteuning bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap en het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2001 tot vaststelling van de criteria, voorwaarden en refertebedragen van de

tussenkomen in de individuele materiële bijstand voor de sociale integratie van personen met een handicap

Brussel, (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN